LAKEUKSIEN NUORISO.

ETELÄ-POHJANMAAN NUORISOSEURAN VUOSIKIRJA 1925.

Laatinut ONNI KANTO
E.-P. N:n sihteeri

Oy. Ilkan kirjapaino, Vaasa 1926

OSOTTEITA 1926:

ETELÄ-POHJANMAAN NUORISOSEURA, PERÄSEINÄJOKI.

Puheenjohtaja: Johtaja Aukusti Ripsaluoma, *Otava.*

Sihteeri ja rahastonhoitaja: Onni Kanto, *Peräseinäjoki.*

Aluepiirin sihteerit.

Alavudenp. maanvilj. Urho Mäenpää, *Töysä.*

Kauhavanp. maanvilj. Matti Puronvarsi, *Härmä.*

Kauhajoenp. neiti Sylvi Kokko, *Kauhajoki.*

Kurikanp. neiti Tyyne Pihlaja, *Munakka.*

Kyrönp. toimittaja Martti Raukko, *Vaasa.*

Lappajärvenp. neiti Lempi Puronvarsi, *Lapua, Kauhajärvi.*

Peräseinäjoenp. siht. Onni Kanto, *Peräseinäjoki.*

Suupohjanp. maanvilj. Eino Leinonen, *Teuva.*

Virtainp. talonp. K. N. Niininen, *Ostola, Jussila.*

Jurvanp. talonp. Johannes Palo, *Jurva.*

LAKEUKSIEN NUORISO.

ETELÄ-POHJANMAAN NUORISOSEURAN VUOSIKIRJA 1925.

Laatinut
ONNI KANTO
E-P. N.:n sihteeri

Oy. Ilkan kirjapaino, Vaasa 1926

Nuorisoseura nuorten kouluna.

Varsinaisen koulunkäynnin päätyttyä sanotaan ihmisen joutuvan "maailmanrannan kouluun", jossa "neuvot oikeat ja väärät alati kiistää keskenään." Mitä enemmän ihminen joutuu maailmanrantaa kiertelemään, sen enemmän saa hän siinä koulussa oppia hyvää ja pahaa. Ja usein on jälkimäinen voitolla.

Pelastaaksensa Suomen nuorison maailmanrannan koulun pahoilta vaikutuksilta on Suomen nuorisoseuraliike syntynyt.

Nuorisoseura on koulu, jossa jokainen jäsen on sekä opettaja että oppilas. Sen tarkoituksena on totuttaa "opettajia" mahdollisimman havainnollisesti opettamaan (esiintymistaito) ja "oppilaita" mahdollisimman suureen omatoimisuuteen hyvien harrastusten palveluksessa. Hallintojärjestelmänsä puolesta ovat muut koulut yksinvaltoja, nuorisoseura sensijaan tasavalta sen sanan laajimmassa merkityksessä.

Opetusainehistonsa puolesta on nuorisoseura lähinnä kansakoulun jatkokoulu (ei jatkokurssi), mutta sopii jatkokouluksi mille muulle oppilaitokselle tahansa. Ensi sijassa tahtoo se kuitenkin jatkaa ja syventää kodin ja kansakoulun alulle panemaa *ihmisen* ja *kansalaisen* kasvatusta. Kansakoulu asettaa päämääräkseen hyvien harrastusten herättämisen kasvateissaan. Nuorisoseuratyö perustuu jo olemassa oleviin ja vasta herätettäviin hyviin harrastuksiin seuran jäsenissä.

Tarkastaessamme niitä työmuotoja, joiden avulla nuorisoseurat voivat kansakoulun työtä jatkaa, saamme seuraavia tuloksia:

Uskonto — raamatunlukukerhot, uskonnollissiveellinen esitelmätoiminta, seuran järjestämät hartaushetket sekä yleensä uskonnollisessa hengessä suoritettu ohjelma seuran tilaisuuksissa. (Huvipuoli ei vieroita uskonnollisista harrastuksista, vaikka monet niin luulevat).

Äidinkieli — seuralehti, pöytä- ja päiväkirjan pito, puheharjoitukset, lausunta, näytelmät, kirjallisuus- ja kirjailijaillat.

Maantieto — esitelmä- ja kerhotoiminta, opintomatkat.

Historia — kotiseututyö, esitelmä- ja kerhotoiminta.

Matematiikka — tarkoitusta varten perustetut kerhot, muiden työmutojen ohessa.

Luonnontieto — esitelmä- ja kerhotoiminta, tarkoitusta palvelemaan sovitetut retkeilyt.

Maatalous — maatalouskerhot ja opiskelu niissä, esitelmätoiminta, maatalousillat, opintomatkat.

Raittiusoppi — raittiusillat, esitelmä- ja kerhotoiminta.

Piirustus — seuralehtien somistelu, piirustuskilpailut, ohjelmamaalaukset, seurahuoneen koristelu.

Laulu — yhteislaulu kaikissa tilaisuuksissa, kuorot, soittoesitykset, soittokunnat.

Voimistelu — kaikille jäsenille kuuluvat voimistelu-, leikki- ja urheiluharjoitukset kotona ja kerhossa.

Käsityöt — käsityökerhot.

Kaikkien näiden aineiden opiskelussa käytetään esitelmätoimintaa. Paitsi kerhoissa pidettäviä esitelmiä järjestetään niistä esitelmiä yleisiin esitelmäiltoihin ja muihinkin yleisiin tilaisuuksiin. Nuorisoseuralaisten tulisi vain yleisemmin tottua käyttämään muistiinpanojen tekemistä iltamissa ja juhlissakin pidetyistä esitelmistä.

Kerhot sopivat myöskin kaikkiin aineisiin. Sopiva on vuorotella eri vuosina erilaisia kerhoja. Suurissa seuroissa voi monen montakin kerhoa toimia rinnakkain. Kerhojen laadun määrätköön jäsenten harrastukset.

Yleisiä illanviettoja erilaisia tarkoituksia varten, jolloin ohjelma keskitetään saman asian ympärille, järjestetään voimien mukaan.

Kirjallisuutta on opittava käyttämään kaikkien pyrkimysten tärkeimpänä apulaisena. Hyvien näytelmien arvoa kansalaiskasvatuksessa ei yleensä kyllin korkealle arvioida. Laulut, lausunta y.m. palvelevat erilaisia tarkoituksia.

Nuorisoseuratyön tarjoama omakohtainen toiminta ja itsenäinen harrastelu estää nuorison joutumasta luisuille poluille, ja muutenkin se on nuorison kasvatuksen a ja o. Siinä suhteessa esim. monet uskonnolliset liikkeet tekevät suorastaan rikoksen nuorisoansa kohtaan. Eikä voida puolustaa missään erikoishengessä järjestettyä nuorisoseuratyötäkään, sillä se luo eriseuraisuutta, joka voi viedä kansamme turmion teille. Nuorisoseuratyön hengessä ei ole vikaa, jos vaan jäsenet ovat hyvien harrastusten elähyttämiä. Ja onhan kansalaisten velvollisuus luoda siihen oikea henki. "Joka taitaa hyvää tehdä, eikä tee, hänelle se on synniksi."

Nuorisoseura on nuorten koulu. Pelastakaamme jokainen Suomen nuorukainen ja neitonen tähän kouluun kasvamaan hyväksi ihmiseksi ja kunnon kansalaiseksi.

Aukusti Ripsaluoma.

Viisaan valitus.

Annoin mennä merien taakse
päiväni kirkkaimman, parhaan.
Vaihdoin nuoruuden kukkivat kentät
etsijän ohdaketarhaan.

Paatena painuu sydämeeni
tyhjyyden, turhuuden taakka.
— Miksi en käynyt kääresilmin
eloni iltaan saakka!

Oisin samonnut lempeät lehdot
sijasta erämaan karun.
Oisin elänyt paisuvin povin
nuoruuden ihanan tarun!

Hapseni vain ovat harmentuneet
haussa syntyjen syväin.
— Miksi en pyytänyt perhoja, kukkia
lailla lapsien hyväin!

Artturi Leinonen.

Laulu lakeuksille.

(Vanhoista kätköistä).

Täältä Karjalan kankahilta, tuhatsaarisen Saimaan suloisilta rannoilta, jossa käet kukkuvat ja laulurastas lakkaamatta livertelee,

Täältä, jossa sinisien selkien virilaineiden yllä laulaa luonnon kauneuden armaassa autuudessa värisevä päivä,

Täältä, jossa Tapionlinnan viheriät pylväskäytävät samettisine sammalmattoineen ihmisasuntojen kuuluville vielä kurottuvat ja puista pusertuvan pihkan tuoksu täyttää leppeänä lentelevän suvituulen,

Täältä, jossa ei kulttuurikulkuneuvojen kimakat kirkunat ja jymeät jyrinät mielien rauhaa raasta,

Täältä, jossa käsin koristamattomien ahorinteiden armaassa helteessä ruumiiltaan ruskeaksi paahtuneet lapsiparvet lokertaen leikitsevät,

Täältä, näistä laulavista laaksoista, näiltä kaihoa kuhertavilta kunnailta katseeni sinne sinun puoleesi kääntyy ja sydämeni syvin kaipaus sinne sinun luoksesi lentää, kotiseutuni lakea Pohjanmaa.

Sinne, missä viheriän viljameren yllä kulkee avarien lakeuksiesi ainainen asuja: levoton tuuli.

Sinne, missä viljameren omituisesti lumoavista laineista ruisrääkkä raiuttaa ilmoille lakeuksien karun, raittiin ja riemusta rikkaan työlaulun.

Sinne, missä koskiesi valtava kohina kaikuu kevätöissä kuin pohjaton kaipuu, kuin voitonarvoisia vastuksia etsivä nuori voima.

Sinne, missä talo liittyy taloon, kylä liittyy kylään ja kirkontorni tervehtii yli kymmenkilometrisen lakeuden toista kirkontornia kuin airut airutta, vartija vartijaa.

Sinne kaipaan näiltä kukkaisilta kunnahilta.

Sinne kaipaan näistä laulavista laaksoista.

Sinne tulisin näistä tuoksuvista metsistä.

Sinne, missä lakeutesi suuri, sanaton laulu jo lapsena sydämeni pohjaan poiskuulumattomana sävelenä painui.

Sinun korkeilla teilläsi, kallis kotiseutuni, on sukuni vuosisataiset askelet; niillä minunkin askeleni armain olisi.

Sinun povellasi, armas seutu, on sukuni vuosisatoina jälleen tomuksi tullut, siellä minäkin nukkua mielisin, tomuksi tulla tahtoisin.

Olet pyhimmistä pyhin tunnelma, sinä rakkaus synnyinseutuun.

Vuodet ja vuosisadat vaipuvat vanhuuttaan valittaen ajan armottomiin aaltoihin, mutta niiden hukkuessa synnyt sinä uusien polvien sydämissä.

Ah, mitä olisikaan elämä ilman sinua: juureton puu, keltainen lehti, kuihtunut kukka, kesä ilman lämpöä ja valoa.

Sydämessäni tunnen sinun sytyttävän voimasi aina. Mutta elämäni suurina hiljaisuushetkinä, sieluni syvinä sunnuntaihetkinä sinä kukkaan puhkeat. Silloin luoksesi saavun kuin pyhiinvaeltaja ja jo porraskivelle kaipauksesta raskaan pääni painan, kyynelin juuresi kostutan.

Ja kuin Fenix-lintu, sinä polttavien kyyneleteni tippuessa uudestaan synnyt, uudestaan kasvat, uudestaan elät ja kauneimpaan kukkaasi puhkeat.

Silloin sinä lakeuksien lauluna laskeudut sieluni syvimpään, niinkuin sunnuntaitunnelma tyynenä, kesäisenä lauantaiehtoona, kun tupa on siistitty sunnuntain sisään tulla, kun piha on portille saakka puhtaaksi laastu, kun lämpiävän saunan savu siniseen korkeuteen kohoaa ja ehtookellon ensimäiset kumahdukset värisevät viikkoisesta työstä levähtävän lakeuden yllä.

(Taipalsaarella kesällä 1901.) *Aaro Vallinmäki.*

Matkantekijöitä.

Vaununosasto oli täynnä matkustajia. Enimmäkseen kaupungista palaavia maalaisia koppineen ja myttyineen. Pari kaupunkilaiselta näyttävää, kumpikin puolellaan ikkunasta ulos katselevaa ja karamellia pureskelevaa tyttöä, oli joutunut joukkoon, ja vaikuttivat ne siinä samalta kuin harmaaseen sarkaan neulotut punaiset silkkitilkut. Ovikohokkeen ja seinän väliseen syvennykseen oli sijoittunut pari, joka katseista ja hymystä päättäen tuli kihloilta. Toiset kaikki olivat jokapäiväistä maalaisväkeä.

Tupakansavu, junan kolina ja sen ylitse kuulumaan pyrkivä puheenporina täyttivät vaunun sangen arkisella tunnelmalla. Pari teurastajalta näyttävää, joista toisen takinrinnuksessa oli erinäisiä läikkiä jostain jätteistä, keskusteli lihan ja eläinten hinnoista. Toisessa penkissä oli samanlainen keskustelu voista ja sen valmistustavoista. Sitä näytti sangen vakavasti kuuntelevan käytävän toisella puolella penkin päässä kulmittain, jalat käytävällä, istuva, vihaisennäköinen ja aika-ajoin nenänsä alustaa käsiselällä pyyhkivä ukko. Vaununosaston keskustassa, kokonaan akkain hallussa olevassa penkkiryhmässä oli kova kilpailu siitä, kuka heistä sairain olisi. Kilpailu, joka akkain hyvinvoivista olemuksista päättäen oli ponnistuksia kysyvä. Luonnollisesti oli myöskin hevosista, kilpa-ajoista, kauralaaduista, meijerituloista, vaatekankaista, kunnallistaksoituksesta ja muista juttelevia ryhmiä; sekä myöskin limppua ja lihamakkaraa ahneesti sisäänsä ahmiva yksilö.

Tuli asema.

Juna pysähtyi ja vaununosastoon tuli hiljaisuus. Joku vaan kuiskaamalla lopetti kesken jääneen juttunsa. Ja sitten viattomin ilmein katsoi muihin vaunussa olijoihin. Ennen kaikkea vaunusta pois menijöihin. Heidän takkeihinsa ja muuhun olemukseensa. Kihloilta tulevatkin koettivat tekeytyä mahdollisimman arkisiksi ja toisistaan välinpitämättömän näköisiksi.

Hiljaisuus kehittyi niin lähelle täydellisyyttä, että kun veturi tavaravaunuja järjestellessään työnsi vaunun takaisin, ja ikkunasta kiinteästi uloskatsova poikanen huudahti: "nyt se lähtee takaisin", leikkasi se niin, että jokainen säpsähti ja kääntyi katsomaan poikaseen. Se vihaiselta näyttävä ukkokin. Pojan vieressä istuva isä taputteli hilliten poikaa päälaelle ja ymmärtämystä etsivällä katseella katsoi yli vaunun.

Vihdoin juna taas läksi jyristämään ja puheen porina puhkesi uudelleen, melkein entistäkin voimakkaampana. Niinkuin padon takaa vapautuva koski.

Toiseen vaunuosastoon johtavasta ovesta kurkisti nuorehko nainen, ja hänen takaansa näkyi samanikäinen mies. Huomattuaan tilaa olevan tulivat he sisälle ja asettuivat istumaan teurastajia vastassa olevalle vapaalle penkille, mies ikkunan puolelle, nainen käytävän puolelle.

— Olipas tämä mukavaa kun pääsi istumaan, ihaili nainen. Ei mitenkään enää tahtonut jaksaakaan seisoa.

— Jaa, sanoi toinen teurastajista ja katsoi tarkemmin naisen kalpeisiin kasvoihin. Ollaanko sairaita, vai muutenko vaan väsyttää?

— Ollaanhan tässä vähän sairaitakin, vastasi nainen. Kolme viikkoa maannut sairaalassa.

— Jassoo!! Vai niin! ihmetteli teurastaja. Nyt tulette sieltä?

— Nyt tulen.

— No mikä tauti rouvaa noin niinkuin vaivaa?

Sairaalassa maanneen ja sieltä vapautuneen, ihmisten osanottoon luottavalla avomielisyydellä nainen täysin vapaasti selosti tautinsa laadun ja kulun.

Oli jonkun leikkauksen takia määrätty sairaalaan. Jonkinlaisen märkimisen vuoksi ei leikkausta kuitenkaan oltu voitu toimittaakaan. Nämä kolme viikkoa oli odotettu ja yritetty märkimistä paranemaan. Mutta kun siitä ei näyttänyt mitään tulevan, niin oli päästetty kotiin. Kahden kuukauden kuluttua pitää uudelleen tulla sairaalaan. Siihen mennessä märkiminen varmasti loppuu, oli lääkäri sanonut.

Kuta pitemmälle nainen kertoi sitä useampi vaunuosastossa olijoista lopetti oman juttelunsa ja vaikeni. Niinkuin vakavan totuuden edessä aina vaijetaan. Nekin jotka eivät voineet mitään kuulla vaikenivat kuin jonkun voiman pakottamina. Ja katseellaan seurasivat kertojaa.

Sekä myöskin hänen miestään.

Eikä heiltä jäänyt huomaamatta kuinka naisen sairaudestaan kertominen teki miehen rauhattomaksi. Kiinteästi ikkunasta ulos katsoen hän nytki ruumistaan ja hiljaa siirteli jalkojaan, joista varsinkin vasen pyrki itsepintaisesti tärisemään. Ja kun nainen ehti siihen asti, että kahden kuukauden päästä pitää uudelleen tulla, silloin mies ikäänkuin yritti painaa päänsä hartijain sisään ja suorastaan kyyristyi ikkunaa kohti. Huulet painuivat tiukasti kiinni. Alaleuka ja posket alkoivat täristä ja tiheään räpyttäviin silmiin ilmestyi kostea kiilto. Sitä kaikkea peittääkseen alkoi hän vasemman käden peukalolla ja etusormella sivellä pitkin nenän vartta silmännurkista alkaen. Oikealla kädellä otti hän taskustaan nenäliinan, ja voimakkaasti ja kauan turisuttaen niisti nenänsä. Siinä ohella nenäliinan kasvojensa ylitse levittäen pyyhki hän silmänsäkin.

Katsojat vaihtoivat merkitseviä silmäyksiä. Ja koko vaunuosaston täytti henkilöstä toiseen omia teitään johtuva tunne jostain erikoisen vakavasta, melkeinpä pyhästä. Äänettömyys ikäänkuin tihentyi ja syveni ja kävi painavammaksi. Äskeinen lihamakkaran syöjä, joka oli nukahtanut, ja ohi vilistäviä sähköpaaluja ja muita näkemisiä tiukasti seuraava poikanen vain näyttivät olevan tunnelman ulkopuolella.

Seuraavalla asemalla nainen ja mies poistuivat junasta. Kaikkien katseet seurasivat heitä syvempinä kuin tavallisesti asemalle jääviä seurataan. Ovessa nainen odottamatta kääntyi takaisin ja sydämellisellä äänellä sanoi:

— Hyvästi, ja kiitos seurasta!

— Hyvästi hyvästi! vastattiin vaunusta kuorossa. Ja hyvää vointia! sanoivat vielä jotkut. Ja kaupunkilaistytöt nousivat ja niijasivat hyvästiksi.

Sitten tuli taas hiljaisuus. Syvempi ja vakavampi kuin se edellisellä asemalla olikaan. Ikkunain lähellä olevat katsoivat ulos ja toiset mikä minnekin, useimmat eteensä vaunun likaiselle lattialle.

Junan liikkeelle lähtökään ei tällä kertaa pystynyt äänettömyyttä lopettamaan, eikä pyhäistä tunnelmaa rikkomaan. Äänettömyys oli jo muodostua suorastaan painostavaksi, kunnes vihdoin naisen kanssa keskustellut teurastaja, ruumistaan oikoen ja haukotellen sanoi:

— Kylläpähän se taisi niin olla, jotta ei sen vaimon enää tarvitse sairaalaan tulla.

Jonkillainen havauttava humaus kävi kautta vaunuosaston. Niinkuin olisi avautunut sulku sen edestä mikä jokaisen mielessä ulospääsyä odotti...

Mitään tavallista suuriäänistä junakeskustelua siitä kuitenkaan ei syntynyt. Joku vain hiljaisesti totesi juuri samaa ajatelleensa. Ja toiset siihen päännyökkäyksellä ja hiljaisella, puolittain huokauksen tapaisella kuiskauksella yhtyivät.

Samalla tapaa hiljaisesti todettiin sekin, että vaimo itse ei tiennyt totuutta. Mutta mies tiesi. Sen näki hänestä niin selvään. Sairaalassa kai oli sanottu hänelle, mutta ei vaimolle.

Sitten taas vaivuttiin äänettömyyteen, jonka vain aika-ajoin keskeytti huokaisten lausuttu mietelmä kuolemasta, joka kaikki muuttaa, ja ihmisen aikomukset tyhjäksi tekee. Niinkuin nyt tämänkin parin. Noin nuoria vielä. Ja varmasti kaikki muuten hyvin — mutta — —

Vakava päännyökkäys oli lauseen loppu.

Siellä ovikohokkeen ja seinän välisessä syvennyksessä sulhasensa vieressä istuvan nuoren morsiamen silmiin kohosi kyyneleitä. Joku pääsi putoamaan hänen syliinsäkin ennenkuin hän ehti saada nenäliinan käsille. Poikansa vieressä istuva isä huomasi sen ja — rupesi poikansa kanssa kilpaa ikkunasta ulos katsomaan.

Niin tultiin seuraavalle asemalle.

Siinä jäivät pois kaikki toiset, paitsi ne kaupunkilaistytöt ja se vihaisen näköinen ukko.

Siinä myöskin ensi kerran tuli uusia matkustajia tähän vaununosastoon. Kaksi isoleukaista ja punanenäistä kulkumiestä, joiden kasvojen ilme muistutti jotain muuta enempi kuin ihmistä. Julkeasti vaunuun jääneisiin katsoen heittivät he likaiset myttynsä hyllylle, ja sitten aivan aiheettomasti kiroten istuutuivat samoille paikoille, joilla ne sairaalasta tuleva vaimo ja hänen miehensä olivat istuneet.

Vaunuun jääneet hennot kaupunkilaistytöt vavahtivat ja katsoivat miehiin niinkuin pyhyyden häväisijöihin katsotaan. Sitten he katsoivat toisiinsa, nousivat yht'aikaa, kokosivat tavaransa ja pakenivat toiseen vaununosastoon.

Karkeasti kiroillen laskettelivat miehet törkeyksiään heidän jälkeensä.

Sitten juna taas läksi jatkamaan matkaansa rautaisilla raiteillaan. Kylmänä ja järkkymättömänä.

Niinkuin elämä.

Jaakko Nikkinen.

Kohtalolle.

En syytä ma siitä
Sua, korkea Kohtaloni,
jos hukkahan multa
elonpäivä on mennytkin moni.
En syytä ma siitä
jos onneton ollut ma lienen,
syy ollut on vain
oman sieluni tyhjän ja pienen.

Jos kohtasi mua
mikä tuska tai vaivojen vaihe
Sinä tarkoitit ain:
ota täst' ilon korkean aihe.
Sinä tarkoitit ain:
valo pimeän keskeltä keksi.
Joka kokemus tee
elos voimaksi, rikkaudeksi.

Tuota tiennyt en ain,
sydän onnea valmiina pyysi.
Kun tullut se ei
niin tuomitsi: Kaikki on syysi.
Hyvä tahtosi nyt
mulle kirkkaaksi käynyt on vasta.
Ja nyt laannut on myös
mun henkeni kapinoimasta.

En syytä ma siis,
en nureksi valtaasi vastaan.
Minä nöyränä nyt
näin aattelen ainoastaan:
Mitä mulle sa suot,
sen käytän ma parhaani mukaan.
Jos tyhjäksi jään
muu siihen ei syyllinen kukaan.

Matti Nummelin.

Kuka on tähän syypää?

(Muistelma).

Olin kesällä eräissä nuorison huveissa (iltamassa), jääköön sanomatta milloin ja missä. Siellä kaksi nuorukaista erikoisesti kiinnitti huomioni puoleensa. Iältään he kaikesta päättäen olivat tuossa kahdenvuosikymmenen vaihteessa. Siis vielä nuoria nuoriksikin miehiksi. En ensin alussa huomannut heissä mitään erikoista, kaikkein vähiten mitään häiritsevää. Iloisia ja reippaita he olivat, missä toinen oli, niin siellä myös toinenkin. Leikkiä laskien ja hauskaa pitäen nämät ikään kuin yhteen kuuluen nuorisoparvesta toiseen kiersivät. Heillä oli siihen aikaa ja harrastuspiirikin näytti siihen supistuvan. Sillä mikään ohjelmansuoritusnumero ei näyttänyt painavan. Huomioitteni perusteella nämät nuorukaiset kuuluivat siihen suureen katselijajoukkoon, mikä tulee juhliin ja yleisiin tilaisuuksiin pikemmin tavan kuin harrastuksen vuoksi, enempi nauttimaan kuin jotain oppimaan. Ja siksi heidän käytöksensä oli tuollaista vapaata, voi sanoa välittömän huoletonta, sinne tänne huojumista, mistä puuttuu jonkun tehtävän paikalleen sitovaa pidättäytymistä. Mutta ei tämä iloisuus eikä tuo välittömän vapaa huolettomuus, vaan tuo elämän nuoruutta ja terveyttä uhkuva, komean miehekäs olemus, oli se mikä sai huomioni heitä kohtaan heräämään ja siinä vähän aikaa viipymään.

Ihailin tuota paria silmin, en tuntein ja olin itse tykönäni valmis ajattelemaan, komeita nuorukaisia. Ja miksen sanoisi kaikkea, napisin ajatuksissani sitä, että miksi en minä ole saanut tuota kaikkea silmäähivelevää komeutta olemuksessani nähdä ja omistaa, kelpaisi sitä silloin elää ja olla.

Kuluu aikaa hetkinen. Näen samat nuorukaiset. Mitä kummaa, he hoippuvat kuin nälkään nääntyvä tahi heikko sairas. Käytös on kuitenkin vielä hiljaista ja ihmisellistä.

Vähän ajan kuluttua kuuluu ulkoa kamalaa, niin erehdyttävästi vapautensa menettäneen villipedon karjuntaa muistuttavaa ääntä. Siinä ihmisvirrassa painun minäkin ulos ottamaan selvää kaikesta tuosta. Ja nyt tulee taas esiin se surullinen, mutta kuitenkin niin kovin valitettavan yleinen näky.

Näen nuot äsken ihailemani komeat nuorukaiset. Toinen heistä riehuu kuin mielipuoli. Hän on heittänyt takin päältään ja siinä hän nyt paitahihasillaan kerskuu voimistaan, rikkauksistaan, viisaudestaan sekä todellisen suuresta komeudestaan, mikä ei kärsi pieniä ja köyhiä lähelläänkään. Koettaen näin kaikin mahdollisin ja mahdottomin keinoin rakentaa riitaa. Joku koettaa häntä rauhoittaa, jopa poliisillakin peljättää, mutta kaikki on turhaa, hän on myynyt paholaiselle mielensä ja kielensä, näytellen nyt sanan täydessä merkityksessä mielipuolisuutta (sen kaameimmassa muodossa, syystä, kun se tapahtuu vapaaehtoisesti) mistä äskeinen järjellinen ihmisyyden heijastus on viimeistä hiventä myöten pois kiskaistu. Ainoat sanat mitkä tuosta raa'asta kirotulvasta voin erottaa, on, *viinaa, viinaa,* tuokaa viinaa. Näissä sanoissa piileekin asialle selitys. Viina on taas kerran tehnyt tehtävänsä ja tehnyt loistavasti.

Hetken riehuttuaan hän valahtaa maahan toverinsa viereen, jolta jo ennemmin on voimat loppuneet.

Niin makaa siinä pihan rapakossa rypien, kaksi ylpeän komeaa parhaissa nuoruusvoimissaan uhkuvaa nuorukaista, tietämättä edes sitä, *missä* ovat ja *keitä* ovat.

Katselen tätä näkyä vähän loitommalta, tuntien tuollaista oikeutettua vihaa, ei noita maassa makaavia, vaan siinä ympärillä seisovaa ja äänekkäästi räyhäävää sielutonta joukkoa kohtaan. Joukkoa joka siinä kompasanoja ja vähemmin valittuja sukkeluuksia laskien nauttii, ja noitten poloisten suuren eksymisen kustannuksella hauskaa pitää. Ei kenenkään mieleen tuosta jalosta toveriparvesta, joka siinä seisoo kuin

karhun peijaisissa, näytä tulevan ajatusta, että kuka tahi kutka ovat tämän ihmiselämän lankeemukseen ensi iskut antaneet. Eli kuka on syypää tähän. Ei, sellainen ei ehdi nyt, eikä tuskin milloinkaan, tulla mieleen, se olisi jo liikaa tunteellisuutta. Seisotaan vain kuin elävänä vartiokehänä, ettei vain mikään ulkoa tuleva hyvä pääsisi noihin onnettomiin vaikuttamaan. Kehän keskellä maatakin alemmas painuneena ihmiselämä elää tuollaisia himmeitä pimennyksen ja sielullisen tiedottomuuden kalliita hetkiä, hetkiä, jolloin erheitten varjot lankeevat raskaan painavina pimentämään kukaties paljonkin luvanneen ja omaisten puolelta toivotun ja uskotun ihmiselämän vielä nousussaan olevan auringon eteen.

Voi ihminen sinuas. Maailman valtias ja sen kruunu. Pyydät aina ja kaikkialta hyvää, kutenkaan jaksamatta sitä tuskin milloinkaan itse tehdä.

Yllämainitun mustissa mietteissä lähestyn noita maassa makaavia puolitiedottomilta näyttäviä ja säälittäviä ihmisparkoja, sillä muuta ei voi kaikkea tuollaista nähdessään kuin sääliä, syvästi sääliä. Ja puhtaan vilpittömässä mielessä tehty auttavan käden ojennus on parhain ja parantavin lääke noita ihmissieluun lyötyjä haavoja parantamaan, haavoja, joille parantavaa palsamia on ponnistus ja puhtaassa hengessä tehty työ.

Niin, siinä he makasivat syvään kuorsaten ja hengittäen. Olin ikäänkuin tuosta viinan löyhkäämästä läähätyksestä kuulevinani ihmisrinnan syvän valituksen: *Mitä varten olen tällainen, kuka on syypää tähän, vai olenko itse?*

Onni Kanto.

JUHLARUNO

Etelä-Pohjanmaan N.s:n soitto- ja laulujuhliin Peräseinäjoella 28. 6. 25.

Kirj. Kaarlo Asp.

I.

Sävel auringon
soi lakeuden yllä,
suvi suuri tuulessa tuoksuu.

Sävel kirkas,
se on sanaton sana,
se on valkea, vaivaton viesti,
tosi, oikea, ehjä
ikiaikojen,
näköviivan kaukaisen takaa.

Sävel tumma,
se on kyynel,
mikä vuotanut on,
mikä vuotaa vasta,
osa ihmisen kahlitun
maan ahtaan rataan.

Sävel nuori,
se on voitto,
se on kirkas ja tumma,
se on unten täyttymys uljas,
väkivaltaisen riemun ja tuskan,
isänmaan, isänmaan
ylin, kaunein sana.

II.

Onko harha, juhlaköynnös
nuori sävel, nuori sana?
Onko arki vuotten päässä
kevätunten kaatajana?

Pettäväkö polte poven,
taru armas nuori usko,
virvatuli viitta tiellä,
näky nähty kangastusko?

Onko valta viljan valkeen,
vaiko orjuus ohdakkeiden,
onko matkan määrä eessä,
vaiko tuska turmateiden?

Kerran, kerran arpa lankee
kylvötyömme tuleentuvan.
Kerran kallis synnyinmaamme
piirtää sydämemme kuvan.

III.

Tämä maa, isän, äidin luvattu maa,
on meidän tuhansin valoin.
Tämä maa, lakeuksien laajojen maa,
on lempemme suurin, jaloin.

Tietä erämaan koskemattoman
kymi vuolas kerran kulki.
Sen rantojen viljava lakeus
tavat taattojen tuo nyt julki.

Oli kerran karsas asemies
Kyrön kylien, kujain vahti.
Koki kovia suku, ei sortunut:
nyt on pojalla maassa mahti.

Hyvän perinnön saimme.
Sen perinnön tahdomme pitää,
työn taistelun tahdomme taistella:
kotipellossa siemen itää.

Valon taistelun tahdomme taistella,
iki rastia pahalle rajan.
Työ, aurinko, siinä on tunnukset
teräsvälkkeisen, ankaran ajan.
Tuli kerran aukeella leimahtaa,
sävel laulun taivahat tapaa.
Se on nuoren voittajan sanoma:
yön vallasta kansa on vapaa.

Kertomus Etelä-Pohjanmaan Nuoriso-seuran toiminnasta vuodelta 1925.

Vuosikokous.

Vuosikokous pidettiin Ylistaron Alapään Nuorisoseuran talolla tammikuun 3 ja 4 pnä. Toiminnallemme erikoinen tapaus kokouksen menossa oli se, että seuran monivuotinen ja pidetty sihteeri maanv. M. E. Mäki erkani toimestaan hoidettuaan tätä tehtävää kokonaista 12 vuotta, painaen samalla poislähtemättömästi leimansa keskusseuramme toimintaan. Kokouksen pöytäkirja liittyy vuoden 1924 vuosikirjaan.

Johtokunta

Johtokuntaan ovat kuuluneet: Kirj. Santeri Alkio Laihialta kunniapuheenjohtajana, johtaja Aukusti Ripsaluoma Otavasta esimiehenä, maanv. Yrjö Laurio Ylistarosta varapuheenjohtajana. Muina jäseninä neiti Aili Haapala ja johtaja Kaarlo Asp Ilmajoelta, tarkastaja Heino Aulanko Kokkolasta, kanttori I. E. Kaistila Alavudelta, maanvilj. Matti Puronvarsi Alahärmästä, tait. Jalmari Salo Laihialta ja Onni Kanto Peräseinäjoelta, joista viimemainittu on toiminut seuran sihteerinä ja rahastonhoitajana.

Johtokunta on toimintavuoden ajalla pitänyt 6 kokousta, päättäen 78:sta asiasta. Tämän lisäksi on johtokunnan kes-

kuudesta valittu 3-henkinen sihteerineuvosto kokoontunut 3 kertaa päättämään kiireellisimmistä kysymyksistä, ratkaisten 17 asiaa.

Johtokunnan kokouksissa ovat olleet saapuvilla Ripsaluoma, Haapala, Salo ja Kanto kuudessa, Laurio viidessä, Asp ja Puronvarsi kolmessa, Kaistila kahdessa, Aulanko ja Alkio yhdessä.

Johtokunnasta ovat erovuorossa vuosittain eroavain puheenjohtajain lisäksi Heino Aulanko, Matti Puronvarsi, I. E. Kaistila ja Onni Kanto.

Ensimäisessä kokouksessaan tammik. 3 pnä Ylistaron Alapään Nuorisoseuralla valitsi johtokunta keskuudestaan sihteerin ja varapuheenjohtajan, päättäen samalla joistakin kiireellisimmistä asioista.

Seuraavassa kokouksessa, mikä oli Seinäjoella Rautatiehotellissa helmik. 15 pnä, johtokunta keskusteli ja päätti 33:sta asiasta. Johtokunta jaettiin 7 eri valiokuntaan, joiden kokoonpano on ollut seuraava:

1) Sihteerineuvosto: Johtaja Aukusti Ripsaluoma, neiti Aili Haapala ja Onni Kanto.

2) Kirjallisuus ja opintovaliokunta: Johtaja Kaarlo Asp, A. Ripsaluoma ja O. Kanto.

3) Raittius- ja siveellisyysvaliokunta: Tarkastaja Heino Aulanko, kirjailija Santeri Alkio ja O. Kanto.

4) Kotiseutuvaliokunta: A. Ripsaluoma, maanviljelijä Yrjö Laurio ja O. Kanto.

5) Liikuntokasvatusvaliokunta: Aili Haapala, maanviljelijä Matti Puronvarsi ja O. Kanto.

6) Musiikkivaliokunta: Kanttorit Emil Kaistila, Primus Leppänen sekä O. Kanto.

7) Näytelmävaliokunta: Maanvilj. Hj. Salo, K. Asp ja O. Kanto.

Ensinmainittu henkilö on ollut kunkin valiokunnan kokoonkutsuja ja puheenjohtaja ja viimemainittu sen sihteeri.

Päätettiin kesäjuhlain aika ja paikka sekä järjestettiin juhlaa koskevia asioita, kuten musiikki-, urheilu- y.m. oh-

jelma. Samoin päätettiin kevään kuluessa toimia arpajaiset, mistä saaduilla varoilla lasketaan pohja keskusseuran neuvontarahastolle. Järjestettiin vuoden kuluessa tapahtuvaa neuvontatyötä ja päätettiin muutamista luentotilaisuuksista.

Keskusteltiin vuosikirjan muuttamisesta albumimaiseen muotoon. Keskusseuran lippukysymyksestä Pyrkijän levittämisestä sekä monista pienemmistä asioista. Vuosikokouksen paikaksi määrättiin Kurikan Luopa.

Seuraava järjestyksessä kolmas johtokunnan kokous oli toukok. 23 pnä yllämainitussa paikassa. Tärkeimpinä kysymyksinä kesäjuhla ja arpajaisasiat. Eri valiokuntain laatimat työohjelmaehdotukset tarkastettiin ja hyväksyttiin; syysneuvottelukokouksen aika ja paikka määrättiin ja ohjelma valmiiksi laadittiin.

Päätettiin painattaa 5,000 kpl. paikallisseuroille myytävää jäsenkirjaa ja Suomen Nuorison Liiton vuosikokouksen edustajat valittiin y.m.

Maakuntajuhlain jälkeisenä eli siis kesäk. 29 pnä pidetyssä kokouksessa Peräseinäjoen Kirkkalassa päätettiin arpajaisten arvontapäivän muuttaminen, kun ei arpoja maakuntajuhliin mennessä saatu kaupan ja siirrettiin se syysneuvottelukokouksen yhteyteen. Päätettiin Nuoriso-opistoon meneville jaettavista stipendeistä, vahvistettiin musiikkitoimikuntaa lisäjäsenillä, joiksi valittiin johtaja K. Asp, toimittaja K. Könni ja kanttori A. Källström, päätettiin keskusseuran arkiston järjestämisestä ja viikon kestävien opastuskurssien toimeenpanemisesta. Ensi kesän maakuntajuhlain paikaksi määrättiin Vaasan kaupunki. Päätettiin laskea seppele Nuijamiesten patsaalle.

Syysneuvottelukokouksen yhteydessä pidetyssä johtokunnan kokouksessa elok. 9 pnä Töysän Tuurissa käsitteli johtokunta pääasiallisesti syysneuvontamatkan järjestelyä sekä valitsi edustajat Suomen Nuorison Liiton neuvottelukokoukseen.

Mikkelimaanantaina pidetyssä kokouksessa Seinäjoen Rautatiehotellissa oli vuosikokous ohjelman ja vuosikirjan

painatusasian järjestelyt, raittiusvaatimuksen kiristäminen seurain johtojäsenistöltä, esitelmärenkaan eli puhujaosaston sääntöjen uusiminen, iltakurssi- ja opintokerhotyötä järjestettiin sekä valittiin kotiopintosihteeri.

Edellänimetty sihteerineuvosto on kokoontunut kolme kertaa, kerran Nurmossa ja kahdesti Seinäjoella, päättäen myönnetyillä valtuuksillaan seuran kiireellisimmistä asioista, hoitaen ja järjestäen m. m. arpajaistoimikunnan kanssa kaikki arpajaisia koskevat asiat.

Sihteerin toimi.

Keskusseuran käytännöllisten asiain hoito ja järjestely on johtokunnan päätösten mukaisesti hoidettuna ollut sihteerin tehtävänä, joutuen kiireellisissä tapauksissa yksinkin asioita ratkaisemaan, alistaen ne sitten johtokunnan tarkistettavaksi.

Neuvontatyö.

Henkilökohtainen syysneuvontatyö järjestettiin entiseen tapaan kaikkiin alueen seuroihin ja aluepiirien tilaisuuksiin, yhdistyen neuvontakiertoon myöskin maakuntamme raittiusseurat, mitkä myöskin olivat neuvojaimme opastettavina.

Neuvontatyö poikkesi ennentehdystä myöskin siinä, että koko neuvontatyö suoritettiin vajaan kolmen viikon sisällä. Se oli mahdollista vain siten, että neuvojia oli matkassa enemmän kuin ennen eli yhteensä 10 henkilöä.

Katsottiin nim. asialle eduksi, kun ei järjestetä yhtä henkilöä kovin pitkälle matkalle väsymään, vaan toimitetaan työ ripeästi ja reippaasti. Myöskin tällä kertaa oli matkassa useita nuoria voimia.

Yhteensä ovat neuvojat käyneet 132:ssa seurassa, pitäen 183 esitelmää 8,255 kuulijalle.

Iltakursseja on vuoden ajalla pidetty 10:ssä seurassa. Kurssien ohjelma pikkumuutoksin edellisen vuoden kanssa

yhtäpitävä. Luentoja näiden kurssien yhteydessä on pidetty seitsemisenkymmentä.

Tavanmukaiset luentopäivät on toimittu Etelä-Pohjanmaan kansanopistolla ja yksityisiä paikallisseuroja ja aluepiirejä on avustettu tällaisien järjestämisessä.

Kiertokirjeet.

Kiertokirjeitä on kuluneen toimintavuoden ajalla jaettu kuusi. Tammikuulla jaetussa kiertokirjeessä n:o 96 ilmoitettiin johtokunnan kokoonpanosta ja virkailijoista, keskusseuran järjestämästä maakuntailtamasta, talviurheilusta, Pyrkijän levittämisestä, alaosasto- ja raittiustyöstä sekä myöskin järjestövelvollisuuksista huomautettiin.

Maaliskuun kiertokirjeessä n:o 97 tiedoitettiin maakuntajuhlista ja arpajaisista, nuorisoseurapäivää kehoitettiin viettämään, S. N. Liiton talvi- ja kesäkokouksesta ilmoitettiin, tiedotettiin keskusseuramme järjestämästä luentopäivästä E.-P. Kansanopistolla sekä julkaistiin kotiseutu- ja kirjallisuusvaliokunnan työohjelma, mihin seuroja pyydettiin huomiota kiinnittämään.

Toukokuulla lähetetty kiertokirje n:o 98 oli kokonaan arpajaisten ja maakuntajuhlain merkeissä matkaan lähetetty ja niille asioille myös omistettu.

Heinäkuun kiertokirjeessä n:o 99 myöskin vielä arpajaisasiaa selvennettiin ja kehoitettiin seuroja myymättä olevat arvat heti tilittämään. Syysneuvottelukokouksen aika, paikka ja ohjelma ilmotettiin. Tiedotettiin Nuoriso-Opistoon jaettavista stipendeistä ja mukaan liitettiin opiston kiertokirje.

Syyskuun kiertokirjeessä, järjestysnumeroltaan 100, huomautettiin seuroille kaikista työvuoden päättyessä huomioonotettavista seikoista, kuten vuosikertomuksen ja vuosiveron lähettämisestä keskusseuralle, tiedotettiin neuvojain saapumisesta, opastuskursseista, keskusseuran vuosikokouksesta ja erikoisesti vedottiin seuran johtojäsenistön raittiuskantaan.

Viimeisessä joulukuulla lähetetyssä kiertokirjeessä n:o 101 puhuttiin vuosikokouksesta, iltakurssi- ja kerhotoimintaa

koskevista asioista, kiiruhdettiin laiminlyöneitä seuroja vuosikertomuksen ja kannatusmaksun lähettämisestä, Pyrkijän ja Nuorten Liiton asiaa selvennettiin. Seurain rekisteröimisilmoituskaavakkeet ja ensi maakuntajuhlain musiikkiohjelma seurasi mukana.

Maakuntajuhlat.

Kesäjuhla, mihin oli yhdistetty maakunnallinen laulu-, soitto- ja urheilujuhla, vietettiin Peräseinäjoella 27—28 pnä kesäkuuta ja onnistui yleisömenestyksen ja muunkin puolesta yli odotusten. Kun ottaa huomioon, että juhla jouduttiin pitämään muutamaa päivää ennen suurta Nuijamies-juhlaa ja monien muiden maakunnallisten juhlain kanssa kilvan, niin saa olla tyytyväinen saavutettuihin tuloksiin. Ainoa harmia ja pettymystä tuottanut vajavaisuus oli kuorojen ja soittokuntain heikko osallistuminen. Monet varmanakin pidetyt kuorot ja soittokunnat olivat estetyt juhlaan saapumasta, useat edellämainitun Nuijamies-juhlan tähden.

Juhlassa puhuivat kanttori Hannes Kirkkala, opettaja Br. Luukkonen, pastori Johannes Virtanen, sihteeri Onni Kanto, maisteri Lauri Pihkala, kanttori Primus Leppänen, johtaja Aukusti Ripsaluoma ja kouluhallituksen ylijohtaja, tohtori Oskari Mantere.

Lausuntaa esittivät neiti Hilma Ojaniemi sekä taiteilijat Kaarlo Kultalahti ja Jalmari Salo. Juhlarunon oli kirjoittanut Johtaja Kaarlo Asp.

Näytelmiä esittivät Peräseinäjoen Kihniänkylän nuorisoseura "Juhannustulilla" ja maakunnallisin voimin esitetty näytelmä "Lea". Ohjaajana tait. Kultalahti.

Torvisoittoa esitti juhlassa Luopajärven ja Isonkyrön Alapään torvisoittokunnat. Viulunsoittoa Kauhajoen jouhiorkesteri. Kuoroista esiintyi Kurikan ja Peräseinäjoen sekakuorot. Pianonsoittoa esittivät kanttorit Kaistila ja Kirkkala.

Urheilukilpailuihin osanotto oli aika runsas. Pesäpallokilpailuihin osaa otti Ilmajoen, Kurikan, Kauhajoen, Peräsei-

näjoen ja Nurmon joukkueet; näissä viimemainittu suoriutui voittajana, saaden vuodeksi haltuunsa keskusseuran kiertopalkinnon.

1,600 m. viestiin osallistui Alahärmän, Kauhajoen ja Peräseinäjoen nuorisoseurain joukkueet, muodostuen kilpailu alkumatkasta erittäin kireäksi Härmän ja Peräseinäjoen joukkueen kesken, voittajana kaikkien ihmeeksi suoriutui viimemainittu ja hyvällä ajalla, antaen maakunnan monivuotista ja voittamatonta Härmän joukkuetta pahanlaisesti päihin.

Peräseinäjoen joukkueessa juoksivat Juho Pihlaja (800), Juho Huhta (400), Iisakki Alanko (200) ja Viljo Huhta (200). Joukkueen ajaksi merkittiin 3.51.

Alahärmän joukkueessa vastaavilla matkoilla: J. Luoma, A. Vakkuri, Y. Ritala ja M. Puronvarsi, aika 3.57. Kauhajoen joukkueen aika oli 4.10.

Tulkoon mainituksi, että viimevuonna sama viesti voitettiin ajalla 5.15. Siis huomattavaa eteenpäin menoa. Miten sitten ensikerralla käynee.

Rajapallo-ottelussa peräseinäjokiset voittivat ensin tuomikyläiset ja senjälkeen laihialaiset, joten peräseinäjokiset olivat ylivoimaisia. Laihialaiset eivät enää suostuneet kilpailemaan tuomikyläisten kanssa.

Kolmiottelussa (kuula, korkeus ja 100 metriä) kilpaili ainoastaan neljä miestä. Ensimmäiseksi tuli I. Alanko, Peräseinäjoelta, pistemäärällä 241,5. Toiseksi tuli J. Muilu Nurmosta, kolmanneksi J. Reinikka Kurikasta ja neljänneksi M. Oinas Kauhajoelta.

5,000 m. juoksukilpailuun (mieskohtaiseen) otti myöskin osaa vain neljä miestä, jotka kaikki juoksivat matkan loppuun. Tässäkin urheilulajissa kuten muissa juhlan urheiluissa kunnostautuivat jälleen peräseinäjokiset.

Ensimmäiseksi tuli nimittäin J. Pihlaja Peräseinäjoelta, aika 16,34. Toinen oli A. Ketola Kauhajoelta, 16,44, kolmas V. Mattila Peräseinäjoelta, 17,21 ja neljäs V. Nevala Kauhajoelta, 17,33.

Nais- ja miesvoimistelujoukkueita oli saapunut kumpiakin kolme. Edellisiä johti nti Aili Haapala ja jälkimmäisiä E.-P. Suojeluskuntapiirin urheiluohjaaja V. Tulkki.

Peräseinäjoen naisvoimistelijat antoivat myöskin onnistuneen koripallonäytöksen.

Juhlia suosi lämmin ja kaunis sää, mistä johtui suuri yleisömenestys ja muukin juhlain onnistuminen näin syrjäisellä seudulla.

Neuvottelukokous

Töysässä Tuurin nuorisoseuran luona elokuun 9 pnä onnistui sekin osanoton ja ohjelmansakin puolesta hyvin. Selostus kokouksesta on vuosikirjassa.

Seuran edustajina

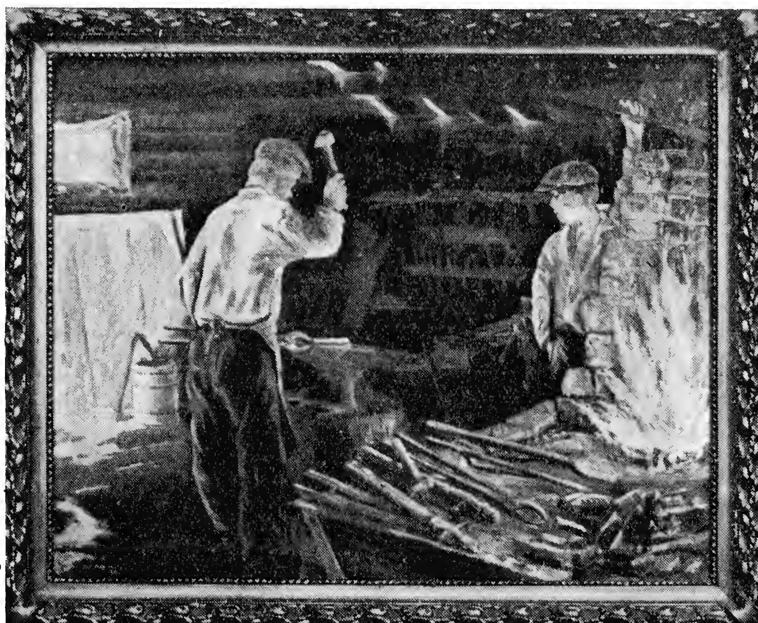
olivat S. N. Liiton vuosikokouksessa Oulaisissa Aukusti Ripsaluoma, Jalmari Salo ja Onni Kanto sekä S. N. L. neuvottelukokouksessa Helsingissä A. Ripsaluoma ja O. Kanto. Myöskin Keskusseura osallistui Nuijamiesten patsasjuhlaan laskemalla seppeleen.

Lyhyt katsaus viime vuoden vuositoimintaan.

Huomattavin ja suurin ote keskusseuran viimevuoden toiminnassa oli kesänaikana toimeenpannut arpajaiset, jotka tuottivat nettoa 31,099:80, mistä summasta on 20,000 mk. siirretty keskusseuran neuvontarahaston tilille, ja näin laskettu varma pohja vuoden alussa perustetulle Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran neuvontarahastolle. Tällä otteella maakuntamme on tässäkin kysymyksessä nyt lopulta päässyt monien meitä tässä asiassa edellä olleitten keskusseurain rinnalle. Ja olihan kysymys meille aivan ajan vaatima yksistään siitäkin syystä, että työmme aina vuosi vuodelta on enempi ja enempi vakiintunut ja käynyt henkilökohtaisen neuvonnan varassa kulkevaksi valistus-pyrkimykseksi, missä aat-

teen innostamain ihmisten lisäksi tarvitaan myöskin aineellisia varoja.

Kaikki keskusseuran järjestämät tilaisuudet ovat onnistuneet hyvin. Aivan tarkoituksella puolittain kokeillen on käyty alueemme syrjäseutuja valistamaan järjestämällä yhteiset maakuntaamme käsittävät kokous- ja muut tilaisuudet sinne, minne ei ennen osanoton vähyyttä peljäten ole uskallettu mennä, (kesäjuhla Peräseinäjoella, neuvottelukokous ja opastuskurssit Töysässä, vuosikokous Kurikan Luovassa), kaikki nämät tilaisuudet ovat suuren yleisömenestyksen, kuin muunkin puolesta antaneet meille sen valoisan kuvan, että työmme ja aatteemme tarkoitus on ei ainoastaan rintapitäjillä, vaan myöskin syrjäseuduissa ymmärretty ja omaksi omistettu. Tietoisuus tästä kannustakoon meitä yhä enempi ja kiinteämmin asiamme eteen ponnistelemaan.

Oy. Ilkan lahjoittama palkintotaulu, jonka E.-P. Nuorisoseura antaa vuosittain parhaimmin nuorisoseura-aatteen mukaan toimineelle paikallisosastolleen. — Taulun on maalannut taiteilija I. Huitti.

Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran

Tuloja:

Iltamatuloja	3,307 : 80
Kesäjuhla-, jäsen- ja kannatusmaksuista	48,237 : 73
Smk.	51,545 : 53

Etelä-Pohjanmaan Nuoriso-

Varat:

Rahaa kassassa	1,149 : 43
Omaisuus	3,602 : 80
Talletus Peräseinäjoen säästöpankissa	20,000 : —
Laihian säästöpankissa	1,300 : —
Smk.	26,052 : 23

Peräseinäjoella 20. 3. 1926.

Voitto- ja tappiotili 19 1/12 24—19 31/12 25.

Menoja:

Kirjapainotyöt	11,263: 75
Neuvontaan	398: 50
Palkkoihin	13,891: 05
Säästö	26,052: 23
Smk.	51,545: 53

seuran tiliasema 31/12 1925.

Velat:

Varat velkoja suuremmat	26,052: 23
Smk.	26,052: 23

Onni Kanto.
(E.P.N. rahastonhoitaja)

Edelläolevat E.-P. Nuorisoseuran tilit liitteineen v:delta 1925 olemme tänään tarkastaneet ja huomanneet, että ne ovat oikein tehdyt. Kaikista tulo- ja menoeristä löytyi todisteet. Ehdotamme tilintekijälle ja johtokunnalle vastuuvapautta mainitulta ajalta.

Ylistarossa, huhtikuun 11 pnä 1926.

Emil Punkari. *Matti Peltoniemi.*

Tilastollinen taulu Etelä-Pohjanmaan Nuoriso-

Seuran numero	Seuran nimi ja osoite	Seura perustettu vuonna	Jäseniä		Kokoontumistilaisuuksia			Pidetty esitelmiä ja puheita	Esitetty näytelmiä
			Miehiä	Naisia	Johtokunnan kokouksia	Kokouksia ja perheiltamia	Iltamia ja juhlia		
		1	2	3	4	5	6	7	8
	Alavuden piiri.								
1	Alavuden n.-s. Alavus as.	1903	29	27	3	10	11	10	6
2	» Rantatöysän » » »	1908	12	11	9	5	14	20	8
3	» Jokivarren » » »	1916	56	42	25	3	15	15	10
4	» Sapsalammin » » »	1921	—	—	—	—	—	—	—
5	Kuortan.Ylijoen n:l. Alavus as. Mäyry	1905	37	34	14	13	14	11	13
6	» K.k. n.s. Kuortane . .	1896	27	15	6	5	11	17	9
7	Lehtimäen » » Lehtimäki .	1924	—		414	14	13	32	6
8	» » » .	1897	25	16	11	14	20	28	5
9	Sydänmaan » » .	1922	15	14	6	4	28	23	15
10	Soinin » Soini . .	1898	18	14	17	5	9	12	6
11	» Laasalan » » .	—	—	—	—	—	—	—	—
12	» Keisalan » » .	1913	16	13	—	—	4	3	—
13	» Kivijärven » » . .	1917	16	13	2	8	4	7	3
14	Töysän » Töysä .	1904	74	48	7	8	19	16	11
15	» Akkalan » » . .	1911	52	46	8	21	24	24	12
16	» Tuurin » Tuuri . .	1910	17	17	7	7	18	—	16
17	» Hakojärven » Hakojärvi .	1919	24	20	1	6	7	3	4
18	Ähtärin K.k. » Ähtäri .	1899	55	49	10	3	6	8	5
19	» Ähtärinrannan n.-s. » .	1906	20	22	8	7	7	5	7
	Jurvan piiri.								
20	Jurvan n.-s. Jurva . .	1994	70	20	10	5	19	14	8
21	» Niemenkylän » » .	1909	37	32	7	9	13	19	8
22	» Närvijoen » » .	1906	31	39	10	8	17	19	12
23	» Sarvijoen » » . . .	1912	40	24	5	9	9	10	9
24	» Järvenpään » Teuva, Kesti	1914	98	55	18	4	20	15	15
	Kauhavan piiri.								
25	Alahärmän Ylipään n.-s. Härmä .	1895	24	25	11	9	18	13	13
26	» Härmänkylän » » .	1896	21	23	21	13	15	18	11
27	» Alapään » Voltti .	1906	30	35	28	6	35	—	16
28	» Vuoskosken » » .	1905	20	20	10	12	7	4	6
29	Kauhavan » Kauhava .	1881	166	128	21	9	22	12	9
30	» Alakylän » » .	1897	120	75	15	6	35	30	34
31	» Ylikylän » » .	1903	42	20	5	8	18	12	14
32	» Hirvijoen » » .	1905	10	9	6	12	12	10	7
33	» Mäenpään » » .	1910	—	—	—	—	—	—	—
34	Kortesjärven Kortesjärvi	1896	18	21	12	10	15	8	7
35	» Purmojärven »	1906	60	31	23	9	12	14	5
36	» Ylikylän »	1904	17	17	4	18	7	8	6
37	Lapuan Lapua . .	1892	—	—	14	3	—	—	—
38	» Ojutkankaan » .	1908	9	11	14	10	10	12	6
39	» Tiistenjoen » .	1898	42	37	8	16	23	42	20

seuran paikallisosastojen toiminnasta v. 1924. I.

Kirjasto				Rahatalous Smk.		Omaisuus Smk.			Alaosastojen jäsenluku						
Kirjain luku	Raha-arvo	Lainausten luku	Lainaajain luku	Tulot	Menot	Talon arvo	Irtaimiston arvo	Velat	Laulukuorossa	Soittokunnassa	Keskusteluosast.	Voimisteluosast.	Käsityöosast.	Alaosastotoimik.	Seuran numero
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
250	2,000	50	15	14,235	14,187	150,000	35,000	12,000	30	14	—	12	—	—	1
235	1,800	21	7	3,806	8,691	40,000	5,000	34,000	—	—	—	—	—	-	2
140	5,000	—	—	7,336	5,599	60,000	2,000	3,500	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
320	2,150	114	53	12,810	7,547	25,000	5,000	—	18	—	—	3	—	2	5
280	2,800	99	25	7,753	7,606	47,100	7,000	20,000	27	—	12	—	-	1	6
—		—	—	4,643	2,034	—	2,609	—	-	—	—	5	—	-	7
139	500	32	—	7,082	6,073	35,000	1,000	7,000	—	—	—	4	—	4	8
108	75	25	17	4,584	4,444	11,000	400	2,500	—	—	—	—	—	1	9
200	750	—	—	9,717	8,315	30,000	2,000	2,000		—	—	—	—	1	10
—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	-	11
—	—	—	—	275	935		827	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	3,167	1,418	1,785	—	—	—	—	—	-	—	—	13
172	—	93	24	12,417	7,962	30,000	10 000	—	—	—	—	—	-	5	14
42	430	58	36	13,447	12,320	50,000	5,000	1,000	16	—	—	12	—	4	15
—	2,000	—	—	23,912	23.448	80,500	3,000	6,000	—	—	—	—	-	3	16
—	—	—	—	3,212	1,596	2,500	500	—	20	—	—	—	8	1	17
—	—	—	—	23,563	15,519	250,000	25,000	48,000	20	—	—	—	—	1	18
220	—	—	—	7,600	7,600	60,000	7,000	18,900	—	—	—	—	—	4	19
300	2,000	—	—	8,765	8,645	30,000	5,000	6,200	20	12	—	10	—	1	20
251	976	124	36	6,250	2,770	30,000	3,600	2,200	—	—	—	46	—	3	21
204	1,000	362	150	10,895	9,267	125,000	5,000	9,000	—	—	-	—	—	2	22
90	650	70	20	11,595	16,695	50,000	1,500	6,500	22	—	—	25	—	1	23
160	300	30	30	24,120	22,195	61,992	5,000	11,000	—	—	—	—	—	3	24
—	—	—	—	10,500	10,000	150,000	6,000	23,000	20	—	—	—	—	3	25
—	—	—	—	14,654	14,468	150,000	200	35,000	—	8	—	26	—	6	26
80	—	88	—	27,850	27,766	200,000	1,000	83,000	—	—	—	—	—	1	27
76	76	30	13	3,311	2,010	10,000	400	—	—	—	—	—	—	4	28
1272	3,081	61	34	30,945	24,227	100,000	4,474	10,000	30	9	26	24	-	2	29
97	2,000	120	45	18,653	18,650	172,500	12,000	18,000	35	—	—	—	—	2	30
—	—	—	—	150,000	12,000	15,200	—	—	—	-	—	—	—	2	31
-	—	—	—	3,686	2,002	12,000	—	4,000	—	—	—	—	—	3	32
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
105	200	20	30	8,552	6,500	75,000	2,500	32,000	—	—	—	—	—	3	34
130	350	40	20	7,106	6,528	35,000	1,000	3,500	—	—	—	—	—	3	35
50	450	30	25	3,783	3,465	25,000	2,000	—	—	—	—	4	—	1	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37
62	409	4	2	3,289	4,357	17,000	8,000	—	—	—	—	—	—	1	38
260	2,000	127	102	10,089	4,750	50,000	1,500	—	—	—	—	40	10	5	39

		1	2	3	4	5	6	7	8
40	Lapuan Haapak ns. Lapua Karhunk.	1900	52	36	6	7	21	15	14
41	› Hellanmaan › › Hellanmaa	1898	40	33	11	10	24	23	17
42	› Ruhan › › Ruha .	1906	24	18	9	13	3	20	10
43	Nurmon › Nurmo .	1898	20	30	14	12	14	11	11
44	› › › . .	1907	19	20	12	14	22	10	7
45	Oravaisten Kuopp. ns. Voltti Kuoppala	1921	11	10	6	5	26	23	10
46	Ylihärmän › Ylihärmä .	1894	-	—	8	41	—	28	21
47	› Ylipään › › .	1909	24	24	11	6	9	21	20
	Kauhajoen piiri.								
48	Kauhajoen n.-s. Kauhajoki .	1895	50	39	10	11	8	15	6
49	› Kokon › › .	1920	34	26	10	8	25	22	22
50	› Ikkeläjärven › › .	1918	9	13	5	9	8	9	5
51	› Päntäneen › › .	1910	43	10	3	7	—		—
52	› Kainaston › › .	1913	29	28	10	1	15	8	7
	Kurikan piiri.								
53	Ilmajoen n.-s. Ilmajoki . .	1895	50	55	8	6	9	6	4
54	› Kiikerin › › Kiikeri	1922	23	6	12	12	21	25	17
55	› Ahonkylän › Tuomikylä .	1920	20	28	5	8	13	13	10
56	› Tuomikylän › › .	1909	21	40	9	10	24	34	18
57	› Seittun-Ujaisten ns. Munakka	1920	17	23	6	13	17	15	10
58	Jalasjärven n.-s. Jalasjärvi .	1895	19	20	10	5	6	10	7
59	› Alavallin › › .	1921	25	41	8	8	10	11	1
60	› Ylivallin › › .	1903	34	58	11	15	11	8	10
61	› Keskikylän › › .	1920	49	45	12	13	12	28	4
62	› Ilvesjoen › › .	1921	24	19	15	10	5	8	3
63	› Jokipiin › Jokipii .	1912	40	47	4	10	16	14	9
64	› Luopajärv. › › .	1906	20	15	12	11	11	16	9
65	Kurikan › Kurikka .	1896	35	34	10	11	10	12	10
66	› Luovan › Luopa . . .	1913	55	35	11	13	20	23	12
67	› Polven › Mieto, Polvi .	1914	20	9	24	10	24	4	12
68	Seinäjoen › Seinäjoki	1923	20	20	5	15	26	29	8
	Kyrön piiri.								
69	Isonkyrön n.-s. Isokyrö .	1894	88	64	7	8	13	25	23
70	› Alapään › › .	1897	51	47	4	7	28	24	24
71	› Ylipään › Orismala .	1896	54	63	8	13	18	13	13
72	› Lehmäjoen › Lehmäjoki .	1894	40	16	5	5	23	19	20
73	Laihian › Laihia .	1892	150	150	12	11	23	51	22
74	› Nuorisoliitto › › .	1892	155	100	16	9	20	24	11
75	› Alapään › › .	1916	90	92	15	12	27	24	10
76	› Ylipään › › .	1912	37	32	9	7	19	25	13
77	› Jokikylän › › .	1897	35	37	7	5	12	24	12
78	Vaasan › Vaasa. . .	1924	36	117	5	11	10	21	4
79	Vähänkyrön Kyrölä › Vähäkyrö .	1901	127	111	15	14	24	26	23
80	› Järvenkylän › › .	1894	55	48	6	2	23	14	26
81	Ylistaron › Ylistaro . .	1894	49	37	7	8	10	15	7
82	› Alapään › › .	1909	45	56	15	10	17	24	13
83	› Ylipään › › .	1907	30	29	7	13	22	18	12
84	› Kainaston › › .	1921	30	33	5	25	10	9	6
85	› Hanhikosken › › .	1912	14	22	7	6	14	10	9
	Järviseudun piiri.								
86	Alajärven n.-s. Alajärvi	1900	16	14	4	8	12	6	7
87	› Luoma-ahon › ›	1920	20	15	4	3	6	8	4

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
—	—	—	—	8,954	25,100	—	—	—	—	—	—	—	-	3	40
52	550	40	30	—	—	40,000	3,000	1,500	—	—	—	36	—	3	41
63	900	160	80	9,602	6,504	11,000	20,000	7,000	—	—	—	—	5	4	42
242	2,500	109	45	13,448	12,139	60,000	6,000	—	—	—	-	—	—	4	43
272	—	—	–		—	40,000	3,350	–	—	—	—	30	–	2	44
—	—	- -	—	10,649	10,564	136,000	3 700	73,000	—	—	—	—	—	2	45
—	—	—	—	15,000	13,205	150,000	30,000	10,000	25	7	—	30	—	6	46
61	100	5	—	8,753	7,992	55,000	20,000	19,000	—	—	—	—	–	2	47
80	1,247	—	—	4,457	5,569	40,000	12,868	—	30	6	—	20	–	4	48
80	1,000	35	35	8,062	7 546	42,000	3,920	21,300	20	—	—	—		3	49
60	925	12	25	1,350	1,000	—	1,150	—	8	—	—	—	—	5	50
—	—	—	-	8,533	8,337	—	–	—	—	—	—	—	—	3	51
—	—	—	—	8,280	2,718	50,000	1,500	9,891	12	5	—	—	47	3	52
—	—	—	—	1,055	6.965	10,000	2,[illegible]00	—	—	—	—	—	—	–	53
—	—	—	—	6,825	6,598	24,000	5,000	24,000	28	—	—	40	—	3	54
91	798	12	5	—	—	45,000	6,000	25,500	—	—	—	—	—	5	52
200	—	140	69	20,200	20,300	44,000	3,800	27,000	—	—	—	40	10	6	56
—	—	—	—	14,842	—	100,000	15,000	65,000	—	—	—	—	—	3	57
143	2,000	60	40	—	—	65,000	4,000	—	—	—	—	—	—	—	58
—	—	—	-	12,915	3,243	—	4,000	—	19	—	- -	—	—	1	59
—	—	—	—	2,006	2,011	—	195	—		—	—	—	–	1	60
85	994	107	17	2,407	897	—	672	—	—	—	—	—	..	3	61
25	100	—	—	1,182	358	—	400	—	—	—	—	—	—	3	62
20	400	—	—	2,313	1,356	—	—	—	—	—	—	—	—	1	63
150	850	212	55	12,333	10,941	25,000	15,000	5,000	12	13	—	—	—	2	64
270	—	36	19	23,277	16,228	250,000	—	165,000	—		—	—	—	1	65
--	—	—		20,640	20,300	100 000	8,000	9,000	—	—	—	—	—	5	66
—	—	—		8,080	7,634	30,000	2,000	6,400	—	—	—	—	-	—	67
—	—	—	—	7,762	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68
380	1,000	—	—	13,446	25,082	83,000	5,000	3,983	—	10	—	—	—	4	69
—	—	—	—	21,781	14,097	85,000	40,000	—	—	15	—	—	-	4	70
—	—	—	—	21,275	12,925	135,000	15,000	—	—	—	—	—	—	—	71
500	2,050	565	141	13,154	13,633	42,000	10,000	—	–	—	—	—	—	—	72
—	—	—	—	27,344	25,222	250,000	10,000	10,000	20	7	5	15	—	4	73
—	—	—	—	11,355	11,223	150,000	10,286	10,000	25	—	—	—	—	6	74
175	400	175	18	9,750	9,640	52,000	4,000	2,000	—	–	—	—	—	9	75
—	—	—	—	7,185	6,822	98,000	5,000	—	—	—	—	—	—	5	76
—	—	—	—	5,445	5,163	100,000	5,900	10,000	—	—	5	15	—	—	77
—	—	—	—	1,495	1,490	—	534	—	53	-	—	—	30	2	78
335	2,500	229	100	22,656	19,318	75,000	25,888	7,000	—	—	—	9	—	5	79
285	500	191	—	10,706	7,690	15,000	3,000	—	—	—	—	—	—	—	80
230	1,200	25	12	16,175	20,147	120,000	50,000	14,000	—	—	—	16	—	3	81
—	—	—	—	34,711	32,370	250,000	20,000	85,000	34	—	—	5	—	5	82
350	1,750	67	28	6,674	7,739	95,000	10,000	3,000	—	—	—	15	—	—	83
—	—	—	—	2,265	1,575	2,000	250	—	—	—	—	—	—	3	84
—	—	—	—	7,154	4,794	20,000	2,000	—	—	--	—	—	—	—	85
50	500	—	—	7,869	7,303	150,000	2,000	75,000	—	—	—	--	—	—	86
100	350	57	21	2,212	2,190	3,000	—	—	12	—	—	—	—	3	87

		1	2	3	4	5	6	7	8
88	Alajärven Paalijärven n.-s. Alajärvi	1921	14	10	—	—	—	—	—
89	» Koskenvarren » »	1921	7	5	15	12	3	20	3
90	» Levijoen » »	1918	10	7	15	9	21	11	9
91	» Kurejoen » »	1902	29	22	10	7	12	7	9
92	Fvijäven » Evijärvi	1896	33	27	10	8	20	29	11
93	» Alapään » »	1912	50	57	8	20	14	13	11
94	» Kivijärven » »	1918	25	25	5	10	13	10	8
95	» Inankylän » »	1918	42	35	7	10	16	19	12
96	» Särkikylän » »	1922	10	15	3	12	28	8	12
97	Lappajärven n.-s. Lappajärvi	1892	91	49	23	13	13	9	8
98	» Itäkylän » »	1909	33	29	8	11	15	7	15
99	» Lamminkylän » »	1918	16	23	9	3	2	7	1
100	» Savonkylän » Karvala .	1910	35	28	8	13	18	25	8
101	» Ylipään » » .	1913	23	11	7	6	20	11	10
102	» Kauhajärven n.-s. Lapua, Kauhaj.	1808	25	23	4	12	3	13	7
103	Vimpelin » Vimpeli .	1895	75	87	14	10	10	3	9
104	» Sääksjärven » »	1894	20	15	6	10	10	6	5
105	» Pokelan » » .	1921	12	7	7	12	11	12	5
	Peräseinäjoen piiri.								
106	Kouran n.-s. Koura	1913	30	30	6	13	24	12	16
107	Peräseinäjoen n.-s. Peräseinäjoki. .	1901	41	32	12	9	12	20	7
108	» Haapaluoman n.-s. » .	1898	21	26	18	15	9	20	7
109	» Luomankylän » » .	1916	10	17	10	10	5	2	5
110	» Kihniänkylän » » .	1916	39	38	9	13	10	30	18
111	» Viitalankylän » » .	1916	35	31	7	12	32	40	24
	Suupohjan piiri.								
112	Karijoen n.-s. Karijoki .	1896	40	29	7	5	6	6	3
113	» Alakylän » » .	1920	18	15	5	4	4	8	4
114	Lapvärtin Myrkyn n.-s. Mörtmark .	1908	15	18	1	6	9	3	9
115	Teuvan n.-s. Teuva . .	1895	72	43	14	6	26	31	10
116	» Horon » » Horo . .	1909	10	15	8	6	15	15	10
117	» Riipin » » Riippi .	1914	25	35	6	11	15	9	12
118	» Perälän » Perälä as. . . .	1912	34	51	10	10	6	4	4
119	» Äystön » Äystö, pysäkki .	1910	49	29	8	5	3	4	2
120	» Norin » Kainasto, Nori .	1914	47	50	9	12	23	13	15
	Virtain piiri.								
121	Pihlajaveden Lapinpiirin n.-s. Kotala	1902	15	11	3	3	6	2	—
122	Virtain » Virrat	1899	35	30	3	2	4	3	4
123	» Patalanmajan » »	1919	21	39	10	4	10	16	10
124	» Vaskiveden » »	1919	43	35	8	7	10	4	9
125	» Korvenojan » »	1924	34	27	7	5	5	6	5
126	» Jäähdyskylän » »	1918	18	22	2	9	5	7	5
127	» Rajaseudun » »	1920	37	28	5	3	4	2	4
128	» Hauhuun » »	1920	19	16	9	6	2	4	1
129	» Liedenpohjan » »	1902	18	20	14	6	10	25	6
130	» Uurasten » Kotala	1901	18	19	2	5	6	15	6
131	» Toisveden n.-s. Ähtäri, Toisvesi	1908	26	31	9	2	3	9	3
132	Ähtärin Peränteen n.-s. » Pakari	1902	32	33	10	5	10	10	8
133	» Mäkikylän » Inha, Heinämäki	1921	34	45	10	7	5	2	1
			4,633	4,185	1,195	1,171	1,809	1,847	1,249

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	89
—	—	—	—	10,327	10,327	20,000	100	16,000	—	—	—	—	—	2	90
50	200	—	—	5,270	4,399	60,000	1,000	4,000	—	—	—	—	—	3	91
40	600	20	16	7,801	7,621	70,000	5,000	50,000	—	—	—	—	—	3	92
25	250	53	20	4,783	5,086	16,000	800	—	19	—	—	10	—	1	93
27	270	—	—	12,073	7,146	45,000	3,500	29,000	—	—	—	—	—	1	94
74	843	154	55	8,216	7,874	12,000	1,000	—	—	—	—	—	—	—	95
30	300	20	16	5,000	4,500	25,000	2,300	20,000	—	—	—		—	2	96
—	—	—	—	20,000	18,000	100,000	3,500	13,000	—	—	8	20	—	4	97
—	—	—	—	10,002	8,151	80,000	2,000	—	—	—	—	—	—	2	98
—	—	—	—	980	1,010	—	—	—	—	—	—	—	—	2	99
—		—	—	8,784	4,526	28,000	2,000	9,500	—	—	—	—	—	2	100
51	350	—	—	6,403	6,181	30,000	1,500	11,300	—	—	—	—	—	3	101
—	—	—	—	3,364	3,125	8,000	700	750	—	—	—	—	—	3	102
—	—	—	—	7,432	5,129	15,000	3,500	—	60	—	—	40	—	3	103
350	2,000	400	25	9,996	9,835	90,000	1,000	9,500	—	—	—	—	10	2	104
200	650	46	25	2,435	2,355	14,207	500	10,000	—	—	—	—	—	4	105
—	—	—	—	10,000	14,000	30,000	4,000	5,000	—	—	—	—	—	5	106
—	—	—	—	—	—	25,000	—	—	25	—	—	21	—	—	107
219	1,500	80	20	7,238	6,754	20,000	3,000	—	—	—	—	—	—	2	108
75	300	80	50	1,650	826		300	—	—	—	—	—	—	1	109
100	370	—	—	14,796	11,554	166,000	5,000	55,000	—	—	—	—	—	1	110
225	2,850	1400	15	12,183	10,785	90 000	2,500	38,700	—	—	—	12	8	3	111
94	500	22	20	5,882	4,967	48 500	3,200	—	20	—	—	—	—	3	112
84	1,000	75	25	1,500	1,400	—	—	—	—	—		—	—	—	113
—	805	—	—	3,093	2,878	19,000	1,800	175	—	—	—	—	—		114
135	160	10	7	14,066	13,903	31,000	4,500	3,000	15	8	—	—	—	5	115
45	250	—	—	3,840	3,200	32,000	3,000	—	—	—	—	12	—	—	116
—	—	—	—	8,314	7,607	14,000	2,000	3,000	—	—	—	—	—	—	117
—	—	—	—	5,710	5,127	13,000	2,100	612	—	—	—	—	—	—	118
—	—	—	—	5,777	4,036	30,000	2,100	3,500	—	—	—	—	—	—	119
—	3,000	30	25	10,427	10,427	20,000	2,000	6,500	—	—	—	—	—	—	120
231	800	—	—	334	77	—	700	—	—	—	—	—	—	2	121
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	122
500	1,500	201	20	7,217	6,954	41,000	4,000	3,000	14	—	—	—	—	2	123
53	600	30	9	10,283	8,927	12,000	1,000	8.675	20	—	—	—	—	5	124
—	—	—	—	6,442	3,364	18,000	—	17,000	—	—	—	—	—	—	125
—	—	—	—	4,607	2,964	—	1,167	—	—	—	—	—	—	4	126
—	—	—	—	1,988	680		300	—	11	-	—	—	—	—	127
—	—	—	—	497	406	—	—	—	—	—	—	—	—	2	128
—	—	—	—	3,653	3,653	42,000	4,000	10,131	—	—	—	—	—	2	129
476	2,300	137	40	7,983	3,752	25,000	4,000		—	—	—	—	—	-	130
430	3,000	16	26	3,494	3,128	21,500	1,500	—	—	—	—	—	—	1	131
402	1,000	183	43	12,227	23,371	60,000	5,000	32,000	8	—	—	—	—	5	132
—	—	—	—	2,951	1,847	—	—	—	—	—	—	—	20	2	133
13,308	78,609:—	5,552	1,881	1,291,328:	1,036,801:—	6,348,184:	651,090:—	1,409,317:—	741	114	56	579	148	288	

Tilastollinen taulu E.-P. Nuorisoseuran toiminnasta v. 1925. II.

Seuran numero	Esimies ja sihteeri v. 1926	Seuralehti numeroja	Kotiopinnot			Kansanopistoa kannatettu Smk:lla	Pyrkijää levinnytvuosikertaa
			Lukuaine	Lukijoita	Tutkinnon suorittaneita		
		1	2	3	4	5	6
1	Kalle Valamo — Iida Nyberg	3	Kansan talous	15	15	50	20
2	Viljo Lehtovaara — Hilda Ruuhela	5	—	—	—	—	8
3	Artturi Neste Saima Sepänmaa	—	—	—	—	—	—
4	Yrjö Korpinen — Hanna Pukkila	—	—	—	—	—	8
5	Väinö Kahila — Manta Hynnilä	6	—	—	—	—	5
6	Elias Lampimäki — Ester Keski-Hallila	—	—	—	—	—	—
7	Emil Soukka — Anja Vallinmäki	10	—	—	—	—	6
8	Olga Lipo — Kalle Keskinen	5	—	—	—	—	9
9	Eino Takamäki — Viljo Peltomäki	4	—	—	—	—	5
10	Eino Mäkitalo — Aarne Kantola	4	—	—	—	—	9
11	Niilo Kotanen — Toivo Lassila	—	—	—	—	—	—
12	Tyyne Hernesaho — Anni Kotimäki	—	—	—	—	—	—
13	Väinö Heinänen — Iida Peura	2	—	—	—	—	—
14	Fanny Paavola — Alli Ojanperä	2	—	—	—	50	11
15	Matti Joensuu — Elsa Nurminen	3	—	—	—	—	—
16	Eero Puntanen — Elli Sorila	1	—	—	—	—	—
17	Heikki Heikkola — Alli Kallioniemi	6	—	—	—	—	—
18	Anna Ahrnberg — Martta Saarinen	1	—	—	—	50	—
19	Reino Ollikainen — Anna Ollikkala	—	—	—	—	—	1
20	Alma Niemi — Alli Mänty	—	—	—	—	—	1
21	Sanni Ikola — Johannes Palo	6	—	—	—	—	—
22	Seidi Puska — Hulda Penttilä	—	—	—	—	25	18
23	Selma Koski — Saimi Järvelä	—	—	—	—	—	4
24	Lauri Koukkari — Antti Niemi	—	—	—	—	—	—
25	Hilda Pohjantalo — Laina Yliviitala	—	—	—	—	—	3
26	Nikolai Kumpula — Laina Kunnari	11	Nuorisos.-t. opas	16	12	—	10

27	Toivo Paloniemi — Aili Perkiömäki	5	Nuorisos.-t. opas	—	—	—	14
28	Toivo Kuoppala — Meri Huhtala	—	—	—	—	—	—
29	Sulo Sjöblom — Elma Perälä	3	—	—		50	13
30	Urho Annala — Irja Klemola	1	—	—	—	50	6
31	Jaska Kamppinen — Paavo Perttula	—	—	—	—	00	20
32	Senja Koski — Toivo Altti	4	—	—	—	2—	—
33	Eino Pölkky — Manta Petäjys	—	—	—	—	—	—
34	Toivo Loukola — Aarne Suomela	—	—	—	—	—	—
35	Jalmari Honkakangas — Helvi Försti	—	—	—	—	—	11
36	Eemeli Teppo — Martti Hirsimäki	—	—	—	—	—	—
37	Matti Setälä — Anni Huhtala	1	—	—	—	—	—
38	K. V. Tiitu — Irja Kankaanpää	—	—	—	—	20	2
39	Jussi Lilja — Sanni Alatalo	6	—	—	—	50	13
40	J. V. Fränti — Anni Latvala	—	—	—	—	05	15
41	Kustaa Kontio — Esteri Rintamäki	4	—	—	—	1—	15
42	Sanni Nyrhilä — Lyyli Rintamäki	4	—	—	—	50	20
43	Eino Soini — Vaili Ylinen	2	Kansantalous-oppi	18	12	26	5
44	Elli Martikkala — Ilmi Yli-Jaskari	—	—	—	—	—	2
45	Väinö Järvinen — Laina Rinne	1	—	—	—	—	—
46	Niilo Kantola — Selma Vuori	—	—	—	—	—	37
47	Ilmari Ikola — Elisabet Tamminen	—	—	—	—	—	—
48	Yrjö Lahti — Laina Koski	10	—	—	—	75	20
49	Eero Raitio — Aleksi Yli-Kokko	5	—	—	—	—	6
50	Hulda Hirvo — Aino Ranta	6	Kansantalousop. alk.	8	—	25	—
51	Fiina Herrala — Lempi Siltanen	6	—	—	—	25	—
52	Samueli Alkio — Artturi Eskola	—	—	—	—	25	8
53	Frans Välkkilä — Helmi Ala-Nikkola	4	—	—	—	00	12
54	Matti Lehtimäki — Elle Tuisku	9	—	—	—	200	—
55	Yrjö Oja-Nikkola — Aino Saunamäki	—	—	—	—	1—	12
56	Jaakko Rajala — Lempi Saarinen	6	Nuorisos.-t. opas	—	7	50	25
57	Aino Ranta — Eeli Pihlaja	12	—		—	25	15
58	Juho Kohtamäki — Aili Kohtamäki	3	—			50	17
59	Eino Mäkisalo — Aino Pakkala	5	—	—	—	125	10
60	Feeliks Kujala — Heleena Harjunpää	1	—	—	—	—	1
61	Salmon Hippa — Sofia Tuohisto	12	Kasantaloud. piirt.	—	11	—	21
62	Arvo Hilli — Hilda Koskiniemi	—	—	—	—	—	—
63	Matti Petäys — Fanni Petäys	5	—	—	—	—	—

		1	2	3	4	5	6
64	Maiju Luopajärvi — Kerttu Anttila	11	Kansantal. pääpiirt.	—	8	25	7
65	Viljo Paavola — Yrjö Panttila	—	—	—	—	200	2
66	Yrjö Ketomäki — Maiju Lahtiluopa	—	—	—	—	—	10
67	Jaakko Lehtineva — Aune Ketola	4	—	—	—	—	4
68	Hilda Tapiola — Eeva Ojanperä	2	—	—	—	—	6
69	Kosti Tulisalo — Elli Oksala	6	—	—	—	75	—
70	Toivo Kauppila — Helvi Haapala	6	—	—	—	50	27
71	Iisakki Ollikkala — Tyyne Plukka	9	—	—	—	—	—
72	Yrjö Koski — Elina Luoma	3	—	—	—	25	12
73	Eeli Hollo — Rauha Malkamäki	11	—	—	—	100	15
74	Jalmar Salo — Aini Soini	9	—	—	—	25	40
75	Arvi Kuusela — Paavo Tuomari	4	—	—	—	25	7
76	Sulo Alho — Helvi Pustonen	—	—	—	—	—	—
77	Niilo Rinta — Allan Saarela	3	—	—	—	225	20
78	Onni Volanto — Aarne Mattila	4	—	—	—	—	—
79	Viljo Hannuksela — Fannu Mäkelä	12	—	—	—	50	35
80	Uuno Erkkilä — Laila Piittari	—	—	—	—	—	1
81	Rich. Rängman — Ida Mäki	3	—	—	—	50	33
82	Jaska Kiikka — Saima Hirvi	5	—	—	—	—	27
83	Reino Mikkilä — Sanni Louko	7	—	—	—	—	10
84	Valte Ranta — Sylvia Pihlajamäki	9	—	—	—	—	13
85	J. K. Jokiniemi — Aino Pukkinen	2	—	—	—	—	5
86	Venla Keltikangas — Martta Räntilä	—	—	—	—	—	10
87	Antti Uusitupa — Antti Luoma-aho	—	—	—	—	—	—
88	Eino Joensuu —	—	—	—	—	—	—
89	Aleksi Latvala — Nikolai Mikkola	12	Nuorison käytös	—	10	—	5
90	Kalle Peltomäki — Urho Sippola	2	»	19	16	—	—
91	Eeli Saloranta — Vieno Kuusisto	—	»	12	10	—	15
92	Einari Kultalahti — Elli Pellinen	1	»	—	22	—	1
93	Leander Sulkakoski — Aili Järvelä	—	—	—	—	—	13
94	Kalle Ahonen — Lennard Kivimäki	3	—	—	—	—	—
95	Eino Vesala — Fiina Norrena	2	Nuorison käytös	24	17	—	7
96	Kalle Hautala — Elli Pykäri	—	—	—	—	—	15
97	Väinö Latvala — Elli Timoharju	2	—	—	—	—	—
98	Eemeli Niemelä — Lyydi Övermark	4	—		—	—	19

99	Elli Koskela — Vieno Lammi	2	Nuorison käytös	—	—	—	15
100	Jaakko Tullila — Elli Koivunen	2	—	—	—	150	21
101	Eino Ahola — Julius Perä	—	Kansantalousop. alk.	—	9	—	5
102	Nikolai Luomala — Oskari Ojala	2	—	—	—	—	2
103	Lempi Lakanen — Anna Kujala	—	—	—	—	—	9
104	Arvo Mäkelä — Anni Jaakkola	—	—	—	—	—	8
105	Eino Seppä — Tyyne Harju	2	—	—	—	—	3
106	Senja Lammi — Arvo Rantanen	12	—	—	—	25	16
107	Onni Kanto — Aili Flinkkilä	7	—	—	—	25	29
108	Iisakki Laakso — Siiri Lehtonen	2	—	—	—	25	17
109	Matti Ojaniemi — Hilma Kalakoski	2	—	—	—	25	2
110	Lauri Kallio-Kujala — Hilma Ojaniemi	12	—		—	25	43
111	Alli Myllyniemi — Tyyne Mäki-Mantila	7	—	—	—	25	22
112	Väinö Koivusalo — Aino Rinta-Marttunen	3	Nuorison käytös	—	6	—	15
113	Toivo Vainio — Siina Lammi	4	Kansantalousop. alk.	—	—	—	5
114	Hilja Mikkola — Aune Suomela	—	—	—	—	—	—
115	Venner Kuusipuska — Rauha Koskela	12	—	—	—	—	20
116	Rikhart Peltoniemi — Lauri Kivistö	1	—	—	—	—	13
117	Yrjö Mäntymäki — Seiti Varala	6	—	—	—	—	2
118	Reino Panula — A. Ketola	—	—	—	—	—	7
119	Toivo Äystö — Laina Kangas	—	—	—	—	50	—
120	Vesteri Lehtinen — Yrjö Hirviniemi	—	—	—	—	25	—
121	Urho Raivio — Saima Mäkelä	1	—	—	—	—	1
122	Bertha Litukka — Väinö Mäkinen	—	—	—	—	—	—
123	Heikki Koro — Ester Poukka	—	—	—	—	—	1
124	Aarne Kulta — Elli Vehmas	3	—	—	—	—	—
125	Eino Kumpu — Ester Korteniemi	—	—	—	—	—	—
126	Toivo Virtanen — Kaisa Nuuttila	—	—	—	—	—	—
127	Lauri Kulmala — Fanni Kotajärvi	—	—	—	—	—	1
128	Antti Tervanen — Mirjam Ruohonen	2	—	—	—	25	—
129	Eino Niemi — Sylvi Vainionpää	2	—	—	—	—	1
130	Niilo Kellomäki — Katri Norjanen	—	—	—	—	100	—
131	Elo Ylä-Soini — Kaisa Keski-Soini	—	—	—	—	—	12
132	Einari Pusaa — Salli Pakari	2	—	7	6	—	—
133	Elsa Saukko — Kerttu Kankaanpää	8	Nuorisos.-t. opas	10	—	25	21
		110		129	161	2,800	1,088

Kotiopintotutkinto-suoritukset E.-P. Nuorisoseuran kotiopintosihteerille v. 1925.

Nurmon nuorisoseurasta.

Lukuaine yhteiskuntaoppi. Johtaja maanviljelijä Antton Mäki.

Lukijat: Eino Luukko, Eino Soini, Vaili Ylinen, Iida Huumo, Tyyne Kalistaja, Aug. Luukko, Eeli Lempola, Maria Kortesniemi, Hilja Keskinen, Fanni Tiilipruuki, Eira Kangas ja Fanny Kallioniemi.

Tiistenjoen nuorisoseurasta.

Lukuaine kansantalous. Johtaja maanv. K. Kivirinta.

Lukijat: Anna Hämeenniemi, Jussi Lilja, Anna Myllymäki, Aili Peltola, Juho Suvanto, Uuno Suvanto, Yrjö Rinnankoski, Aino Tanninen ja K. Kivirinta.

Alajärven nuorisoseurasta.

Lukuaine kansantalous. Johtaja opettajatar I. Laitila.

Lukijat: Hilja Penttilä, Vieno Niemi, Huugo Sivula ja Toivo Pynttäri.

Härmänkylän nuorisoseurasta.

Lukuaine nuorisoseuraoppi. Johtaja opettaja Elias Laakso.

Lukijat: Sanna Porre, Katri Somppi, Ida Piri, Amalia Kumpula, Lempi Lahti, Laina Kunnari, Antti Kunnari, Toivo Nukala, Kustaa Kumpula, Antero Hämäläinen, Niilo Porre ja Laina Asunmaa.

Tuomikylän nuorisoseurasta.

Lukuaine nuorisoseuraoppi. Johtaja opettaja Antti Lampela.

Lukijat: Toivo Luhtasela, Vieno Hietala, Jaakko Rajala, Sylvi Savunen, Martta Savunen, Elina Rajala ja Eva Honkavaara.

Vaasan nuorisoseurasta.

Lukuaine nuorisoseuraoppi. Johtaja maanviljelijä M. E. Mäki.

Lukijat: Toini ja Onni Volanto.

Kotiopintosihteerinä on toiminut M. E. Mäki.

Keskusseuramme alueella toimivissa nuorisoseuroissa v. 1925 esiintyneitä puhujia.

Seuraavat kansalaiset ovat maakuntamme nuorisoseurain viime toimintavuoden aikana järjestämissä tilaisuuksissa pitäneet seuraavan määrän esitelmiä:

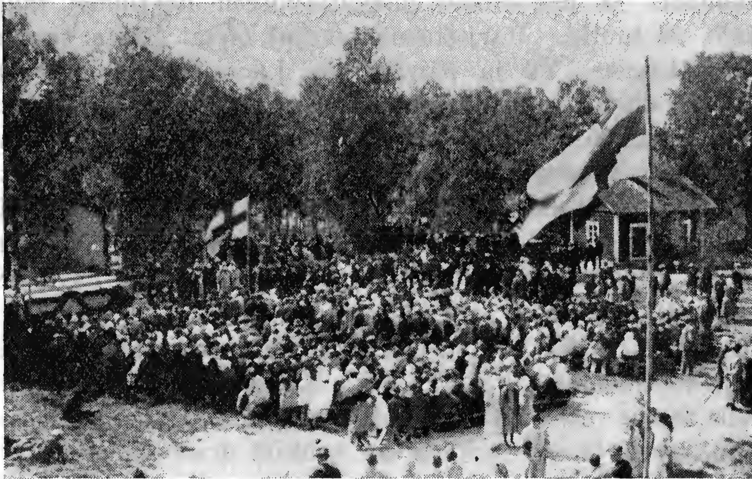
Neiti Aili Haapala, Tuomikylä, 30 esitelmää.
Neiti Sivi Kovanen, Voltti Kuoppala, 52 esitelmää.
Agronoomi J. Kailio, Isokyrö, 12 esitelmää.
Neiti Elli Koivunen, Kauhava Karvala, 18 esitelmää.
Sihteeri Onni Kanto, Peräseinäjoki, 36 esitelmää.
Maanvilj. J. Koivisto, Kurikka, 2 esitelmää.
Talollisenpoika Feelix Korhonen, Kauhajoki, 22 esitelmää.
Neiti Hilma Lehtimäki, Laihia, 27 esitelmää.
Opettaja Br. Luukkonen, Jalasjärvi, 5 esitelmää.
Opettaja Aalto Lampi, Lappajärvi, 23 esitelmää.
Maanvilj. Yrjö Laurio, Ylistaro, 9 esitelmää.
Talollisenpoika Vihtori Luoma, Kauhava, 40 esitelmää.
Rouva Lilja Mäkelä, Alajärvi, 42 esitelmää.
Opettaja Vihtori Mäkelä, Alajärvi, 23 esitelmää.
Maanvilj. M. E. Mäki, Laihia, 28 esitelmää.
Maanvilj. Anton Mäki, Nurmo, 4 esitelmää.
Maanvilj. Vihtori Mäki, Koura, 12 esitelmää.
Opettaja Lauri Perälä, Vähäkyrö, 7 esitelmää.
Maanvilj. Matti Puronvarsi, Härmä, 34 esitelmää.
Maanvilj. U. A. Pusaa, Ähtäri Jussila, 14 esitelmää.
Johtaja Aukusti Ripsaluoma, Otava, 22 esitelmää.

Maanvilj. Juho Raisio, Alavus k.k., 1 esitelmä.
Teknikko Paavo Raukko, Vähäkyrö, 3 esitelmää.
Taiteilija Jalmar Salo, Laihia, 9 esitelmää.
Toimittaja Onni Volanto, Vaasa, 2 esitelmää.
Kirjailija Johannes Virtanen, Kuopio, 4 esitelmää.
Inkerinpakolainen Heikki Virolainen, Peräseinäjoki, 15 esitelmää.

Runoilija Hermo Hauta-aho, Ähtäri Ähtärinranta, 6 esitelmää.

Yhteensä ovat nämät 28 kansalaista pitäneet seuraimme tilaisuuksissa 502 esitelmää.

Useat henkilöt ovat tämän lisäksi, muutamat hyvinkin runsaasti, puheillaan avustaneet seurain järjestämiä valistustilaisuuksia, vaikka emme ole numerotietoja niistä saaneetkaan.

E.-P. N.-seuran maakuntajuhlat Peräseinäjoella 28/6 1925. Kouluhallituksen ylij. Toht. Mantere pitämässä juhlapuhetta.

Näyttämökurssit 1925.

Helmikuun puolivälillä alkoivat *Virtain kirkonkylän Nuorisoseuran* järjestämät, kuukauden kestävät *lausunta-, kaunoluku- ja näytelmäkurssit.* Kursseihin osallistuivat *Rantakunnan,* (Korvenojan) ja *Koron* n.-seurat, edellinen neljällä ja jälkimäinen yhdellä edustajalla. Paikallisseurasta oli koko ajan mukana 17 henkilöä, jotenka osanotto käsitti yhteensä 22 innostunutta ja uutteraa valistusihmistä.

Näiden kurssien aikana pidettiin 24 esitelmää ja puhetta 1,212 kuulijalle — on huomattava, että kurssien aikana oli kuusi eri juhla-iltamatilaisuutta suurille yleisöjoukoille, jotenka kuulijoiden yhteenlaskettu määrä kohoaa mainittuun määrään. —

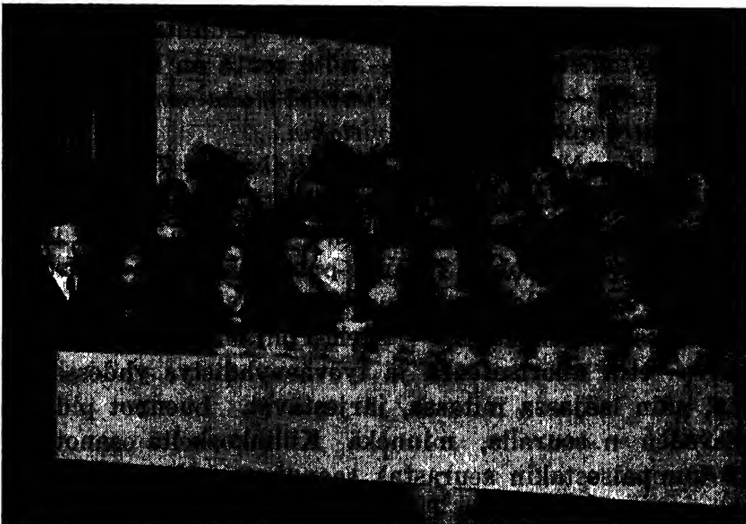
Lausunnan, kaunoluvun, äänenmuodostuksen, näyttämöliikunnon ja näytelmien harjoittamiseen käytimme tällä ajalla 68 tuntia. Harjoitusnäytelminä olivat Kiven kaunis 1-näytöksinen ”Yö ja päivä” sekä Lauri Haarlan valtava 4-näytöksinen historiallinen draama ”Synti”. Edellisen näyttelimme kurssien aikana neljä- ja jälkimmäisen kaksi kertaa.

”Synnin” esitys muodostuikin eteläpohjalaisessa näyttämötyössä suorastaan ratkaisevaksi merkkitapaukseksi. Annammekin tilan tässä ”Virtain Sanomien” toimittajan, Heikki Korhosen lausunnolle lehdessään ”Synnin” näyttelemisen jälkeen.

— — — — — —”Heti esiripun auettua sai huomata, että oltiin tekemisissä taiteen kanssa. Kulissit, puvut ja näyttämölle asetus veivät katsojan suoraan siihen noitavainojen aikaan, missä tämän järkyttävän kauniin draaman aihe liikkuu. Näyttelijät elivät sielultaan sekä sydämeltään henkilöittensä tuskat ja kärsimykset, samoinkuin onnen ja riemunkin. Esitys oli parhainta mitä koskaan olemme näyttämöltä

nähneet, vaikkapa asettaisimme puntarin toiseenpäähän minkä vakinaisen teatterin tahansa. Unohtumaton oli loppukohtaus kirkkomäellä, missä urkujen ja kellojen soidessa, kirkkokuoron laulaessa, sovinnon suuri hengetär astuu kärsineiden ihmislasten sydämiin. Onnittelemme johtajaa, näyttelijöitä sekä n.-seuraa! — H. K."

Näyttämötyö onkin Virtain n.-seuralla hyvässä maineessa. Kumpa aatteelliseen työhönkin olisi seurassa samanlainen

Virtain näyttämökurssilaiset erojaiskahvilla. Vasemmalla kurssien johtaja, tait. K. Kultalahti.

pyrkimys, niin kaunista kylvöä tämän kauniin seudun seura kylväisi. Suurena apuna kurssityölle olivat maist. ja rva Sariot, kuin myöskin seuran puheenjohtaja nti Litukka ja neiti Vahl.

Virtain Uurasten n.-seuralla alkoivat pääsiäiseltä kolme viikkoa kestävät *näyttämö- ja valistuskurssit.* Osanottajia — jo miehuusiässä oleviakin — ilmoittautui heti alussa kolmisenkymmentä. Kurssiaineista — ja niitä lähellä olevista asioista — puhuin 18 kertaa 615 hengelle. Käytännöllistä harjoitusta oli tällä kolmen viikon ajalla kokonaista 42 tun-

tia. Harjoitusnäytelmänä täälläkin Aleksis Kiven "Yö ja päivä", missä kokeilivat ensikertalaiset onnistuneesti. Lopettajaisnäytelmänä Pontus Artin "Sudet", mihinkä tehtiin uusia kuliisseja y.m. asiaan kuuluvaa ja joka kruunasi koko onnistuneen kurssikauden loistavasti.

Seura on kyllä syrjäinen, vaan sitäkin keskeisempää ja aatteellisempaa on toiminta. Kun katselee sitä harrastusta ja intoa, millä seuran vanhemmat ja nuoremmat jäsenet täällä metsän keskellä yhteisiä aatteen tulia virittelee, niin mielen täyttää syvä liikutuksen lämpö. Kauniita hedelmiä on se kolmikymmenkevätkausi, — mitä seura on hengen sarallaan kylvänyt — antanut. — *Nimensä mukainen on Uurasten nuorisoseura aina ollut ja on vieläkin.*

Toisveden Nuorisoseuran ja Killinkosken Työväenyhdistyksen yhteiset näyttämökurssit pantiin vielä aivan kesän suussa — toukokuun alkupuolella — toimeen. Kun useita viikkoja viivyin Suomen Nuoriso-opistossa, emme voineet aikaa näille kursseille varata, kun parisen viikkoa.

Oli ensimäinen kerta, — Etelä-Pohjanmaalla kurssiaikanani — että nuorisoseura ja työväenyhdistys yhdessä työtään, näin laajassa mitassa, järjestävät. Luennot pidimme Toisveden n.-seuralla, minnekä Killinkoskelta osanottajat, (20 kumpaisestakin seurasta) saapuivat. Näyttämöharjoitukset taas Killinkosken T. Y:n talolla, jonneka vuoroiltansa Toisveden n.-seuraväki tulivat.

Puhuin 12 eri kertaa ja "Juhannustulia" harjoittelimme 32 tunnin ajan. Puheita ja esitelmiä oli seuraamassa yhteensä 820 henkeä.

Mitenkä rohkaisevaa olikaan luennoida, tietäessään, että on edes joku asia, minkä ympärille saatetaan kokoontua — puolueisiin katsomatta. Ihania olivat nuo kevät-illat meillä, ihania ja lupaavia. Emme olleet porvareita eikä sosialisteja; olimme *ihmislapsia,* joiden kaikkien tahto oli tulla ymmärtämään *sitä voimaa,* mikä herätessään raja-aidat kaataa ja antaa auringon *joka soppeen* paistaa.

Suomen Nuoriso-opistolla, Otavassa maaliskuulla 1926.

Kaarlo Kultalahti.

Neuvojain matkakertomukset.

Aleksi Kultalahden matkakertomus.

Valistuksen vasaramiehenä, lokakuun kuudentena päivänä kulkemaan lähdin.

Vasaran tahditon tolkutus alkoi kuulumaan *Alavuden Jokivarren* nuorisoseuran hongista hohteisten seinien sisällä. *Virtain* vinkuraiset tiet tallustelin, ***Pihlajaveden Lapinpiirissä*** *pirahdin* ja ***Ähtärin Mäkikylän*** mailta kotia kohden kulkemaan lähdin. Tällä taipaleella kaksikymmentäseitsemän kertaa suuni avasin, yli kahdeksan sadan korvaparin hartaasti kuunnellessa.

Näin tulin tutustumaan tosi tarmon työhön, josta tekijöille tunnustus tulkoon. Vaan paljon on paikkoja, joissa ajan ja aineen orjuudessa, valistuksen virvatulten vankeina värjötellään. Mutta sieltä kerran yli aineen ja orjuuden, sävelsoinnut laulaen linkotkoon, puhtaana korven kohdusta yli matalten mielten ja maiden.

Niinkuin kesän kirkkaassa koissa sielumme sunnuntaissa syttyy!

Tahi talvien teillä, lumen henkisen luistolla aatteen suksimies lylyään lykkii!

Niin myös yhtä ylväänä, edistyksen esteisiä teitä eteenpäin astukaamme, ja yhtä kirkkaana aatteemme kilpi kimaltakoon, taistelussa, tapojen turmeluksen tantereella!

*

”Likivakoas!”, huutaa kyntäjä hevoselleen. Suomen nuoriso, käy lähemmä valon vainiolla valistuksen vakoa! Ohjaa

elämän vallattomia voimia oikean ihmisyys-saran suureen kyntöön.

Korkein, näin salli meidän
"— — — sun töitäs aina toimittaa.
Valistua ja valistaa!"

Evijärvellä 14 pnä marraskuuta 1925.

Aleksi Kultalahti.

Sivi Kovasen matkakertomus.

Alotin matkani lokak. 6 pnä Ylistaron Kainastolta ja lopetin Laihian Jokikylään lokak. 21 pnä.

Kiertoni käsitti Kyrön aluepiirin kokonaisuudessaan, lukuunottamatta Vaasan nuorisoseuraa. Matkallani kävin 16:ssa nuorisoseurassa, pitäen yhteensä 20 esitelmää. Kuulijoita oli yhteensä noin 960, ollen keskimääräinen kuulijakunta noin 60 henkeä.

Matkani kokemuksiin ja näkemyksiin olen tyytyväinen. Moniaita seuroja oli, joissa työmuodot ovat selvillä ja joissa nuorisoseuratyö on otettu todelliselta kasvatuskannalta. Oli kyllä seuroja sellaisiakin, joissa nuoriso on ilman vanhemman ja oppineemman väestön tukea saanut jäädä haparoiden etsimään oikeata suuntaa. Tällaisissa tapauksissa helposti työ muodostuu paljaaksi huvitteluksi. — Ilolla sai panna merkille sen, että nuorison huomio on kiintynyt työnsä jatkajain kasvatukseen enempi kun oli osannut toivoakaan.

Pieniltä tuntuivat ne vastukset, joita työmme on saanut kokea, nähdessään sen tulevaisuuden uskon ja innostuksen hehkun, joka loistaa nuorten toverien silmistä heidän täysin rinnoin laulaessaan: "Ei esteitä tiellämme näy, ei näy!"

Vöyrillä marraskuun 10 pnä 1925.

Sivi Kovanen.

Elli Koivusen matkakertomus.

Matkani alkoi lokak. 6 pnä Lappajärven Lamminkylän nuorisoseurasta. Täällä ei kumminkaan mitään tilaisuutta

saatu toimeksi, sillä ilmoitukset olivat myöhästyneet ja hajanaisesta kylästä oli vaikea saada yht'äkkiä yleisöä koolle. Keskustelin jonkun johtokunnan jäsenen kanssa seuran toiminnan noususta.

7 pnä pidin Evijärven Särkikylän nuorisoseuran luona yhden esitelmän 50 kuulijalle. Jäsenet vähenee vuosi vuodelta. Kaikki mukaan!

8 pnä olin Evijärven Inankylän nuorisoseuran luona. Pidin yhden esitelmän 45 kuulijalle. Suuri innostus leikkiin.

9 pnä Evijärven kirkonkylän nuorisoseuran luona pidin 2 esitelmää 30 kuulijalle.

10 pnä olin Evijärven Alapään nuorisoseuran luona. Kaiken muun ohjelman lisäksi 1 esitelmä 90 kuulijalle.

11 pnä Evijärven Kivijärven nuorisoseuran luona. Iltamatilaisuudessa pidin yhden esitelmän 85 kuulijalle.

12 pnä siirryin Lappajärven Itäkylän nuorisoseuran luokse. Siellä pidin 2 esitelmää 50 kuulijalle. Tehdyn työn hedelmät näkyvät joskus. Toimikaamme niin, että ne hyviä olisi.

13 pnä olin Vimpelin kirkonkylän nuorisoseuran luona 1 esitelmä 60 kuulijalle.

14 pnä pidin Vimpelin Sääksjärven nuorisoseuran luona yhden esitelmän 40 kuulijalle.

15 pnä olin Vimpelin Pokelan nuorisoseuran luona. Yksi esitelmä noin 70 kuulijalle.

16 pnä olin Alajärven Luoma-ahon nuorisoseuran luona. Pidin yhden esitelmän 80 kuulijalle. Samassa tilaisuudessa puhui paikkakunnan kansakoulun opettaja A. Kytölaakso. Syntyi 2 tuntia kestävä keskustelu.

17 pnä olin Alajärven Möksyn kylässä. Seura kuoleentunut pois 2 vuotta sitte. Iltama pitokaluston hyväksi. Yksi esitelmä 55 kuulijalle. Kyllä pitäisi siinäkin kylässä nuorisoseura olla.

18 pnä olin Alajärven Paalijärven kylässä. Seuran toiminta yhden vuoden seisauksissa. 2 esitelmää 60 kuulijalle.

Lopuksi keskusteltiin voitaisiinko seura herättää eloon. Minkäänlaisiin lopputuloksiin ei kumminkaan päästy.

Tähän loppui matkani. Kävin 13 nuorisoseuran luona, pidin 15 esitelmää 715 kuulijalle. Samalla möin nuorisoseuran jäsenkirjoja 500 mk:n arvosta.

Kävin siis melkein kaikissa Järviseudun nuorisoseurapiirin nuorisoseuroissa ja tällä matkallani tulin huomaamaan, että täällä ei puhuta mitään että nuorisoseuratyö on vanhaa, sillä siihenkin voi uutta lisätä, jos meillä vaan on halua ja tahtoa, ja sitä meillä pitää olla. Nuorisoseuraväki! Olkaa niin innostuneita kuin näytitte. Nouskaamme täältä laineiden keskeltä raittiina ja voimakkaana kansana, itsenäisen Suomemme kohottajaksi.

Eestä aatteemme ja raittiustyön
sykkiköhön meissä nuori syön.
Usko uuteen huomenkoittoon
vieköön nuorisomme voittoon.

Lappajärvellä marrask. 16 pnä 1925.

Elli Koivunen.

Nikolai Mikkolan matkakertomus.

Matkalle olin lähtenyt paremmin oppimaan, näkemään ja saamaan vaikutteita niiltä eri nuorisoseuroilta ja nuorisoseuralaisilta, joita tulisin ehkä matkalla tapaamaan. Siksi sen arvannee, etten osannut oikein ja oikealla tavalla edeltäpäin valmistua tällaiselle matkalle, ja tehtävään sellaiseen, mitä nuorisoseuratyön neuvojalle kuuluu ja mitä sellaisella matkalla ehkä tarvittaisiin. Matkani alkoi Kauhavan kirkolta ja päättyi Lappajärven Ylikylässä. Siten tulin käyneeksi yhdentoista nuorisoseuran luona, kolmen pitäjän alueella: Kauhava, Kortesjärvi, Lappajärvi.

Matkani alkoi siis sieltä missä nuorisoseura-aate on ensimäisiä joukkojansa koonnut, missä nuorisoseura-aate heitettiin sen ajan hurjan elämän ja nuorison keskelle, joka

taikavoimalla hillitsi hurjuuden, syventi mielen, käänsi katseen elämän kauneimpia arvoja tavoittelemaan.

Nyt on ensi valloitukset tehty syrjäisempäänkin kylään, vallattu pimeimmätkin loukot; elämän turulla tunnottomana turpovalle nuorisolle viitottu tiet nuoruuden jumalien kultaisille teille.

Pimeyden vallat tahtovat tältäkin tieltä osansa viedä. Aina ei aatteen majakkatuli loista niin kirkkaana ajan myrkyllisten höyryjen yössä, että pysyisimme oikealla suunnalla. Mutta me tahdomme rakentaa hehkuvan aatteen lieden jokaisen neitosen ja nuorukaisen sydämeen, silloin me olemme vakuutetut elämämme oikeasta suunnasta ja työmme kantavuudesta.

Sille nuorisolle, niille neitosille ja nuorukaisille, jotka tahtovat valkeutta ja valistusta palvella, tahtoisin sanoa: säilyttäkäät ihanteenne!

Alajärven Koskenvarrella, helmik. 4 pnä 1926.

Nikolai Mikkola.

Felix Korhosen matkakertomus.

Matkani alkoi lokakuun 6 p:nä Jurvan Sarvijoelta. Kuulijoita 40, joille pidin yhden esitelmän.

Lokakuun 7 p:nä olin Jurvan Niemenkylässä. Kuulijoita 28, joille pidin yhden esitelmän.

Lokakuun 8 p:nä Jurvan kirkonkylässä. Sikäläinen raittiusseura oli järjestänyt raittiusillan nuorisoseuran talolle. Kuulijoita 160. Kaksi esitelmää.

Lokakuun 9 p:nä Jurvan Järvenpään nuorisoseuralla. Kuulijoita 120. Kaksi esitelmää.

Lokakuun 10 p:nä Jurvan Närvijoen nuorisoseuralla, jonne myöskin oli järjestetty raittiusilta. Kuulijoita 68. Yksi esitelmä.

Lokakuun 11 p:nä olin Teuvan Horon nuorisoseuralla. Kuulijoita 93. Yksi esitelmä.

Lokakuun 12 p:nä Teuvan kirkonkylän nuorisoseuralla. Kuulijoita 40. Kaksi esitelmää. Tilaisuudessa puhui vielä raittiusneuvoja hra J. Loukonen.

Lokakuun 13 p:nä Teuvan Perälän nuorisoseuralla. Kuulijoita 130. Yksi esitelmä. Tilaisuudessa puhuivat vielä raittiusneuvoja hra J. Loukonen sekä hra Mallisto. Illasta näinollen muodostui lämminhenkinen raittiusilta.

Lokakuun 14 p:nä Lappfjärdin Myrkyn nuorisoseuralla. Kuulijoita 26. Yksi esitelmä. Raittiusneuvoja Loukoselta oli myöskin esitelmä.

Lokakuun 15 p:nä Karijoen kirkonkylän nuorisoseuralla. Kuulijoita 45, joille pidin kaksi esitelmää. Raittiusneuvoja J. Loukonen esitelmöi myös.

Lokakuun 16 p:nä Karijoen Alakylän kansakoululla. Kuulijoita 80. Yksi esitelmä sekä raittiusneuvoja J. Loukoselta oli myös esitelmä.

Lokakuun 17 p:nä Teuvan Riipin nuorisoseuralla. Kuulijoita 100. Yksi esitelmä.

Lokakuun 18 p:nä Teuvan Äystön nuorisoseuralla. Kuulijoita 90. Yksi esitelmä.

Lokakuun 19 p:nä olin Teuvan Norinkylän nuorisoseuralla, johon matkani päättyi. Kuulijoita 70. Yksi esitelmä.

Matkani käsitti kokonaisuudessaan 14 nuorisoseuraa. Näissä pidin 1048 kuulijalle 18 esitelmää. Muita esitelmöitsijöitä oli näissä tilaisuuksissa 3, jotka pitivät yhteensä 9 esitelmää. Kirjallisuutta möin 468 markan arvosta.

Yhtä kokonaisuutta ajatellen näistä käymistäni nuorisoseuroista voi tehdä sen huomion, että alkoholilla on suurin osa näyteltävänä nuorison keskuudessa. Ruotsalaisen seudun lähellä olevissa seuroissa voi todeta sen surullisen tosiseikan, että ruotsalainen nuoriso myrkyttää suomalaista nuorisoa. Mutta ilolla voi merkitä myös, että oli seuroja, joissa tehtiin työtä innostunein mielin, nuorisoseurain periaatteita silmällä pitäen. Kevytmielisyyttä on myöskin osissa seuroissa huomattavissa, esim. ”tanssihalu” on liian suuri. Siksi, pal-

jon työtä ja voimaa vaatii meiltä ”paheitten” poistaminen nuorison keskuudesta, mutta me emme saa työtä peljätä — emmekä voimia säästää. Vaan jokainen nuorukainen ja neitonen työhön — työhön Korkeimman siunauksen suojassa, ja varmaan silloin on ”hyveitten” valta saavutettu.

Kauhajoella 10. 11. 1925.

Felix Korhonen.

Lilja Nevalan matkakertomus.

Lokak. 6 pnä Ilmajoen Kiikerinkylän nuorisoseuralta alotin varsinaisen neuvontamatkani.

Täällä tuntuu seuran johto olevan tehtävästään tietoinen ja johdettava nuorisoparvi tahtoo nuorisoseuratyön kautta valonlähteille päästä.

Johtokunnan kokous oli ennen esitelmätilaisuutta. Yksimielisinä asioista keskusteltiin, perustettiin nuorisoseuratyökerho, merkin suoritusvaatimuksia luvattiin siinä talven aikana suoritella.

Illalla esitelmä 80 kuulijalle ja joukossa sai huomata useita vanhempiakin. — Järjestyspuoli iltamatilaisuuksissa kuuluu vaativan tarmokasta työtä, mutta luottaen joukon uskollisuuteen voi toivoa sen ylöspäinpyrkimyshalun, jonka huomasin siellä vallitsevan, tämänkin kohdan korjaavan.

Seuraavana päivänä olin Munakan nuorisoseuralla. — Johtokuntaa ei saatu kokoon. Esitelmätilaisuudessa vain 17 kuulijaa, joille lyhyt esitelmä. — Seuraa painaa raskas velkataakka ja niinpä onkin seuran toiminta oltu pakotettu suurimmaksi osaksi ohjaamaan iltamien järjestelyyn varain kokoamiseksi.

8 pnä Nurmon Kouran nuorisoseuralla. Työ vakiintunutta ja varmaa. — Keskustelu johtokunnan kanssa antoi vieraalle sen tietoisuuden, että hyvät harrastukset versovat siinä seurassa. — Osuustoimintaväki juhli osuuskauppansa syyskokousta juuri samana iltana seuran talolla ohjelmallisella

illanvietolla ja niin ollen oli joukkoa koolla 80. Osuustoimintanuorisoseuraväelle puhuin raittiusasiasta. Myöhäisen ajan jo ehtiessä ei leikitty, vaikka leikkimieltä oli.

9 pnä Nurmon nuorisoseuralla. Täällä tunnetaan oman työn oikeaan suuntaan meno. Sen tuntee varma, itsetietoinen johtokunta ja sen tuntee se nuori, hilpeä joukko, joka 60-lukuisena sinäkin iltana oli kokoontunut. Ohjelmallinen illanvietto lauluineen ja leikkeineen jätti mieleen hyvän muiston.

10 pnä Nurmon Alapään seuralla, jossa hyvät harrastukset vaivoin kituvat joukkosielujen markkinametelin keskellä. Seuralla oli hyvä työsuunnitelma ja siitä ilmeni, että vanhassa seurassa aina on niitäkin, jotka aatteita omaavat. Keskustelin muutamain johtokunnan jäsenten kanssa. Koetettiin suunnitella kerhoa, iltakursseja y.m. työmuotoja, että päästäisiin työtä syventämään.

Oli lauantai-ilta ja väkeä oli kerääntynyt talon suojat täyteen. Ohjelmallinen tilaisuus lopetettiin haitarin säestämällä — tanssilla. Vaikka esim. juuri ne johtokunnan miespuoliset jäsenet, joiden kanssa olin tilaisuudessa asioista keskustelemaan, eivät hyväksyneet nuorien karkeloimista sinä iltana, eivät he kuitenkaan sitä estääkään voineet!

11 pnä Ruhassa. Työ tuntuu olevan täälläkin jo vanhaa tuttua, mutta se ei ole vielä ehtinyt kadottaa viehätystään. — Oli sunnuntaipäivä ja sopiva järjestää perheiltaman. Hyvähenkinen tilaisuus, jossa oli runsaasti ohjelmaa. Paikkakunnan kansakoulun opettajatar puhui raittius- ja siveellisyysasiasta, nuoret esittivät vanhain tanssin, lausuttiin runoja ja aina välissä kajahti reippaasti laulettu yhteislaulu. Puhuin nuorisoseuratyön tarpeellisuudesta tänä aineellisuuden aikakautena. Kuulijoita 120.

Seuralle on hankittu uusi piano, ja sinäkin iltana sen säveliä kuultiin.

Seuraava päivä oli merkitty Lapuan Kirkonkylän Nuoriso- ja raittiusseuran nimiin. Sieltä ei kuitenkaan ilmoitettu, saako sinne tulla tai ei. Pidin sen päivän "lepopäivänä".

13 pnä Hellanmaassa. Vakavaa työhalua ja harrastusta tapaa täällä. Johtokunta nuorista kokoonpantu, mutta sillä tuntuu olevan innostusta järjestää työtä ja toimintaa. Työohjelma oli laadittu. Täälläkin oli ohjelmallinen illanvietto ja nuorisoa koolla 100. Hilpein, iloisin mielin yhdessä leikittiin ja iltaansa tyytyväisinä erottiin.

14 pnä Ylihärmän nuorisoseurassa. Seuran toiminnassa mukana joitakin vakavia, aatteellisesti oikeita nuorisoseuralaisia, jotka toimivat ”peränpitäjinä”. Vanha seura, jolla on jo takana paljon tehtyä työtä, mutta vielä ei ole aika väsähtää. Koolla johtokunta, jonka neuvotteluissa koetettiin uusia työmuotoja toimintavuodelle ajatella, ja esitelmää kuulemassa 40 henkilöä. Leikittiinkin vähän, mutta se viulu ja sen soittaja, ne näyttelevät nuorten mielissä niin suurta osaa, että pakostakin se jalka tahtoo sen viuluntahtiin nousta. Niin kävi taaskin!

15 pnä Ylihärmän Ylipään nuorisoseurassa. Johto nuorilla ja kovin ovat johdettavatkin nuoria. — Työsuunnitelmaa ei ollut laadittu. Talven ajaksi työtä järjesteltiin, kerhoakin ajateltiin perustettavaksi. ”Pyrkijä” oli ”outo tuttavuus” ainakin viimeksi kuluneena vuotena ollut. Asiamies nyt valittiin. — Kasvatustyö seurassa ollut viimeaikoina vähäistä, mutta nyt on siinä nousua odotettavissa. — Esitelmätilaisuuteen oli saapunut 40 kuulijaa ja puhuin heille jäsenvelvollisuuksista. Lopuksi leikittiin.

16 pnä Alahärmän Ylipään nuorisoseuralla. Täälläkin, samoinkuin edellisissäkin seuroissa, on johto kokonaan nuorien omissa käsissä. Ne johtokunnan jäsenet, joita sain tilaisuuden puhutella, kertoivat talven puuhista. Edellisten vuosien tapaan mennään ja tasaista vauhtia pidetään. Kuulijoita 22, mutta he taisivatkin olla varsinaisia toimivia jäseniä, niin että joukon pienuuteen ei saa katsoa!

17 pnä Härmänkylän nuorisoseuralla, jossa eletään nousukautta. Neuvottelut johtokunnan kanssa antoivat aiheen ainakin niin ajatella.

Kuulijoita iltamassa 50.

18 pnä Alahärmän Alapään nuorisoseuralla. Yhtä ja toista työtä suunniteltiin, mutta tekisi mieli sanoa johdolle: "Taannuta taika ja vanhoillisuus". Mutta nuorissa olevaa intoa ja työn halua täytyy ihailla. Velkaa on paljon ja sen lyhentämiseksi täytyykin ponnistella, että se talo mikä "Väinölänä" kohonnut on, kerran oma olisi.

Kuulijoita 40. Leikittiin.

19 pnä Vuoskosken nuorisoseuralla. Johtokuntaa kokonaisuudessa ei saatu neuvotteluihin, mutta joitakin sentään tuli kysymään vieraan mielipiteitä ja terveisiä. Heidän kerallaan uutta luotiin ja vanhaa paikkailtiin. Viime talvena vireillä ollut kerho päätettiin uudelleen eloon herättää ja sen yhteydessä ruveta nuorisoseuramerkkiä tavoittelemaan. Luulisi, että Vuoskoskellakin niitä joku tulee osoittamaan kantajansa olevan valonvartijan.

Seuran talo on vanha ja uusimista kaipaa. Muurittomana ei se talvella lämmintä, valistavaa vaikutusta tee, ja siitäpä johtui, että vain joitakin harvoja oli tilaisuuteen jaksanut tulla aikanaan.

Kuulijakunta merkittiin luvulla 25, joille pidin lyhyehkön esitelmän, laulettiin ja kotiinsa kukin kulki.

20 pnä Vöyrin Kuoppalan nuorisoseuralla. Seuralla on komea uusi talo, mutta se antaakin nuorisoseuraperheelle huolta. Velkaa täytyisi saada lyhenemään. Toiminta on virkeätä ja määrätietoista. Nuorilla on hyvä johto. — Kesällä on toiminut tytöillä voimisteluseura, talvella tytöt ja pojat opintokerhossa ahertavat.

Seuran talolla oli ohjelmallinen tilaisuus. Joukkoa koolla 60. Iloinen mieli vallitsi joukossa, joka reippaana lauloi ja leikki.

Tähän loppui matkani. Tyytyväinen matkaan ja sen vaiheisiin olen, vaikka joskus oudoilla teillä, tietämättä minne saisi huoneen lämpimään mennä, orpouden ja avuttomuuden tunne mielen valtasi.

Matkasuunnitelmaani kuului 15 seuraa, mutta 14 näistä kävin. Pidin 16 esitelmää yhteensä 834 kuulijalle. Kirjalli-

suuden myyntiini olen tyytyväinen. Tosin oli seuroja, joissa ei raittiusasiaa koskevaa kirjallisuutta haluttu, mutta suurimmaksi osaksi sentään tapasi lämmintä myötämielisyyttä sille asialle ja kirjallisuudelle.

Tällä matkallani tutustuessani lakeuksien lasten nuorisoseuratyöhön, huomasin:

"Vaikka käymme eri teitä
sama määrä lie.
Samat toiveet rinnassamme
meitä yhteen vie."

Kauhajoella lokakuun 21 pnä 1925.

Lilja Nevala.

Aili Haapalan matkakertomus.

Matkani alkoi Peräseinäjoen Viitalan nuorisoseuralta lokak. 6 pnä. Puhuin 60 kuulijalle.

Seuraavana päivänä saman pitäjän kunnantalolle kokoontui Kirkonkylän nuorisoseuralaisia 40.

8 pnä Haapaluoman nuorisoseuralla 75 kuulijaa.

9 pnä Luomankylässä 60 kuulijaa.

10 pnä Kihniänkylässä 60 kuulijaa.

Sunnuntaina 11 pnä oli Alavallin nuorisoseuralla esitelmätilaisuus kansakoululla, kuulijoita 30. Illalla iltamassa 60.

Ylivallin nuorisoseura oli 12 päivän illaksi järjestänyt vapaan iltaman, jossa pidin esitelmän. Kuulijoita saapui 150.

Edellisen esimerkkiä noudattaen oli vapaailtama myöskin Koskuen raittiusseuralla. Saapuneita 125.

14 pnä Hillin taloon järjestettyyn tilaisuuteen kokoontuivat Ilvesjoen nuorisoseuralaiset, 50 kansalaista.

15 pnä puhuin Keskikylän nuorisoseuran kokouksessa. Läsnäolijoita oli 65.

16 pnä Jalasjärven nuorisoseura Väinölään kokoontui 30 kuulijaa.

Hirvikylän Raittiusseuralla seuraavana päivänä 80 kuulijaa.

Jokipiin nuorisoseuran iltamassa puhuin 18 pnä 60 kuulijalle.

19 pnä Luopajärven nuorisoseuralla oli esitelmän kuulijoita 70.

Luovan nuorisoseuralla 20 pnä 51 kuulijaa.

21 pnä Kurikan kirkonkylän nuorisoseuralla 14 kuulijaa.

22 pnä Koskenkorvan Raittiusyhdistys Toimi V oli järjestänyt esitelmätilaisuudet Honkolaan. 30 kuulijaa.

Kaikkiaan kävin 14:ssa nuoriso- ja 3:ssa raittiusseurassa, joissa olen puhunut yhteensä 24 kertaa, kosketellen nuorisoseura- ja raittiuskysymyksiä. Kuulijain lukumäärä yhteensä 1,105.

Yleensä olivat tilaisuudet ennakolta järjestetty, ilmoitettu ja muutakin ohjelmaa varattu tilaisuutta varten.

Yhtä poikkeusta lukuunottamatta kokoontui johtokunta neuvottelemaan jokaisessa seurassa. Useassa seurassa työn suunnittelut ovat lupaavat ja saavutukset kertovat voimakkaastikin hyvän harrastuksesta.

Tänä aikana kiintyvät kaikkien valistustyöntekijäin katseet yhtäälle, väkijuomatilanteeseen. Siinä yhteinen vaarallinen vihollisemme. Olemme totuuden ja oikeuden nimessä taisteluun kutsutut kansamme siveellisen ja ulkonaisen kunnon turmelijoita vastaan. Lämmittäköön rakkaus sydämiämme tässä taistelussa, ettemme väsyisi, ettemme uskoamme menettäisi.

Ilmajoen Tuomikylässä 28 pnä lokak. 1̇25.

Aili Haapala.

Hilma Lehtimäen matkakertomus.

Entiseen tapaan lähetti E.-P. Nuorisoseura lähettinsä kiertämään maakunnan nuorisoseuroihin. Myös raittiusseuroissa oli läheteillä tällä matkalla ensi kerran kunnia käydä.

Käydä aivan kuin lujittamassa yhteistä raittiusrintamaa, johon kaikki kansamme parasta harrastavat kansalaiset kuuluvat.

Matkani alkoi lokakuun 6 pnä Ilmajoen Huissinkylän raittiusseuralta ja jatkui Nopankylän, Miedon ja Kauhajoen Harjunkylän raittiusseuroissa. Parissa ensinmainitussa seurassa puhui samalla kertaa Raittiuden Ystäväin puhuja Hj. Matisto. — Voimainsa mukaan, sain huomata sen, tekevät raittiusseurat sekä käytännöllistä että kasvatuksellista raittiustyötä. Ja tähän jälkimäiseen etupäässä esitelmäni kohdistui. — Yhteistoiminta raittius- ja nuorisoseurain välillä on hyvinkin terveellistä ja sitä raittiusseuratkin toivovat. Muun muassa Kauhajoen Harjunkylän raittiusseuralta lausuttiin toivomus, että hekin saisivat lähettää edustajiaan E.-P. Nuorisoseuran järjestämiin tilaisuuksiin, kuten nuorisoseurakursseille y.m.s.

Matkallani kävin seuraavissa nuorisoseuroissa, siis: Kurikan Polvenkylän, Kauhajoen Päntäneen, Kainaston, Kokon, Kirkonkylän ja Ikkeläjärven nuorisoseuroissa ja Korhoskylässä, jossa ei ole nuorisoseuraa, esitelmöin Korhosen talossa; sekä Ilmajoella: Ilmajoen Nuorisoseurassa, Ahonkylässä ja Tuomikylässä ja Seinäjoen Alakylän Nuorisoseurassa. Kussakin seurassa pidin yhden laajemman esitelmän nuorisoseura-alalta; toisinaan johtokuntalaisten toivomasta aiheesta, jota sanottiin "erikoisesti tarvittavan".

Väkeä oli tilaisuuksissa kohtalaisesti, joissa sain yleensä esiintyä rauhalliselle kuulijakunnalle. Useissa seuroissa oli tilaisuuteen järjestetty muutakin ohjelmaa, jonka väliin varattiin minullekin lausuntoaika.

Johtokunta kokoontui jokaisessa n.-seurassa ennen tilaisuuden alkamista. Johtokunnan neuvotteluissa sain tutustua seuran toimintaan ja kirjallisiin tehtäviin, kuten: pöytä-, tili-, päivä- ja jäsenkirjoihin, sekä seuralehtiin ja työ-ohjelmiin. Ja missä uutta työohjelmaa puuttui, sovittiin, että kuukauden kuluessa se laaditaan ja lähetetään allekirjoittaneelle. Jäsenluettelokirja oli useissa seuroissa hajanainen.

Siksi sopimuksemme mukaan lähetin sitä varten ohjeeksi "Nuoriso-opiston järjestelmän" seuroille, jotka sitä halusivat. Ne seurat, joilla ei ennestään ollut jäsenkirjoja, ottivat Keskusseuran painattamia kirjasia, joita oli allekirjoittaneella mukana. — Kirjallinen toiminta näyttää kehittyvän vuosi vuodelta.

Matkallani kävin 15:sta seurassa, joissa pidin 14 esitelmää, yhteensä 738 kuulijalle.

Kun nyt kuulemieni ja näkemyksieni perusteella katselen näitä seuroja, on minun lausuttava ajatus: eteenpäin ollaan menossa. Kehitys on erilaista eri seuroissa. Se riippuu suuresti seurain iästä, ympäristöstä ja olosuhteista. Juoppouspahe on se, joka voimakkaimmin pyrkii aatteellista ajatusta heikontamaan. Mutta samalla nuo sortuneet uhrit, elävät esimerkit kasvattavat yhä useampia yksilöitä, jotka terästahtoisina uskovat tänä aikana, jolloin sisäinen sortaja, alkohooli, kansamme elinvoimaa heikontaa, uskovat kuten runoilija aikoinaan, ulkonaisen vihollisen vainotessa näillä mailla: "Kesä uusi koittaa vielä, vaikka kauvan viipyiskin. Kansa uusi nousee silloin, kansa mielinhehkuvin. Sortajansa *sortamalla* onnehen sen käypi tie." Nuo ajatukset kasvoivat mielessäni muuttaessani seurasta toiseen, poiketessani 15:sta eri seurassa, joissa yhteensä esitelmöin 738 kuulijalle.

Kaikkialla otettiin lähetti ystävällisesti, valmisteluin vastaan. Siksi matkani päättyessä tunnen kiitollisuutta entistä enemmän työtovereita kohtaan, joihin tutustuin. Samalla tunnen syvää kiitollisuutta Jumalalle, jonka avulla tässä maassa on kasvanut ja yhä edelleenkin säilyy ja kasvaa kansalaisia ja tervettä mieltä, jotka oman inhimillisen heikkoutensa tuntien, tietojen ja taitojen kartuttamisella pyrkivät epäkohtia elämässä korjaamaan, sillä "tiedottomuus yksin on raivoisa ja hillitön". Sitä poistain väsymättä, vuosi vuodelta työtä tehkäämme.

Laihialla marraskuun 8 pnä 1925.

Hilma Lehtimäki.

Vihtori Luoman matkakertomus.

Matkani alkoi lokakuun 6 pnä Kauhajärven Nuorisoseurasta. Täällä pidin yhden esitelmän 75 kuulijalle.

Lokak. 7 pnä Alajärven Kurejoella. 1 esitelmä. Kuulijoita 60.

Lokak. 8 pnä Koskenvarrella. 1 esitelmä. Kuulijoita 50.

Lokak. 9 pnä Alajärven kirkolla. 1 esitelmä. Kuulijoita 25.

Lokak. 10 pnä Levijoella. 2 esitelmää. Kuulijoita 40.

Lokak. 11 pnä Soinin Laasalassa. 2 esitelmää. Kuulijoita 70.

Lokak. 12 pnä Keisalassa. 2 esitelmää. Kuulijoita 40.

Lokak. 13 pnä Kivijärvellä. 2 esitelmää. Kuulijoita 40.

Lokak. 14 pnä Soinin kirkolla. 2 esitelmää. Kuulijoita 60.

Lokak. 15 pnä Lehtimäen n.-seurassa. 1 esitelmä. Kuulijoita 90.

Lokak. 16 pnä Lehtimäen kirkolla. 2 esitelmää. Kuulijoita 75.

Lokak. 17 pnä Sydänmaalla. 2 esitelmää. Kuulijoita 45.

Lokak. 18 pnä Ähtärinrannalla. 2 esitelmää. Kuulijoita 110.

Matkallani kävin siis 13 seuran luona ja pidin 21 esitelmää 780 kuulijalle.

Matkallani vaihtelivat silmäini edessä monenlaiset *elämänkuvat:* toisinaan valoisat, kauniit ja toivorikkaat, jotka lämmittävät matkamiehen mieltä; toisinaan taas kuvat, maailman pahuuden tummentamat. Nämät kuvat olivat niin monenlaisia, jotka mieleeni painuivat .

Sain nähdä mitenkä lomalla oleva sotilas muutamain tovereittensa kanssa juopuneena häiritsi muuten niin lämmintä ja eheätä illan rauhaa. Jouduin tekemään sen johtopäätöksen, että kun kaukaisilta salokyliltä ihminen pääsee ilman elämänkatsomusta, ilman periaatteita vähän "suureen maailmaan", niin siihen kaikkein helpommin silloin "kollous" sijansa ottaa, puhjeten korkeimpaan kukkaansa palatessaan jälleen kotiseudulleen.

Toisinaan taas sain viettää innostavia hetkiä nuorten keskuudessa, jotka hyvin tuloksin olivat työvuotensa päättäneet, jotka toivorikkain mielin, uusin suunnitelmin, työtänsä taas uudelleen alkoivat. Siellä monin paikoin nuorisoa ilman omaa yhteistä kotia, pyhää ja arvokasta työtänsä suoritti. Näissä paikoissa elin hetkiä, jotka unohtumattomina mieleeni painuivat.

Kuitenkaan en saata olla mainitsematta, että oli joku paikkakunta, missä nuoriso oli hyvät pyrkimyksensä heittänyt, vajoten juoppouteen ja muihin sitä seuraaviin paheisiin, osoittaen senmukaista rivoa käytöstä. Vaikka tällaistakin eteeni tuli, niin täytyy ihmetellä sitä hyvää raittiustilannetta, mikä muutamia pieniä poikkeuksia lukuunottamatta esim. Soinin ja Lehtimäen kunnissa oli havaittavissa. Sinne ei ollut juuri ollenkaan päässyt vaikuttamaan ”nykyaikainen pirtutulva”. Siksi kulki n.-seuratyö syrjäisilläkin kulmilla oikealla, terveellä pohjalla.

Teille, ”ylämaiden nuoriso”, kiitokset lämpimät hyvästä kohtelustanne. Teille tahtoisin huudahtaa: Pitäkää pyhänä omaksumanne oikeat periaatteet, jotka teitä hyviin ja kauniisiin pyrkimyksiin ovat johdattaneet. Tehkää entistä suuremmalla innolla työtänne. — Taistelkaa! Voittakaa!

Kauhavalla marraskuun 1 pnä 1925.

Vihtori Luoma.

Onni Kannon matkakertomus.

Neuvontakiertoni alkoi lokakuun 6 pnä ja päättyi saman kuun 18 pnä.

Tässä ajassa kävin seuraavissa seuroissa allamainitussa järjestyksessä: Lapuan, Ojutkankaan, Haapakosken ja Tiistenjoen nuorisoseuroissa, Kuortaneen kirkonk. Nuoriso- ja Raittiusseurassa, sekä Ylijoen Nuorisoliitossa, Alavuden kirkonk. ja Rantatöysän nuorisoseurassa, Töysän Tuurin-, kirkon- ja Akkalankylän nuorisoseurassa sekä Töysän Hakojär-

ven nuoriso- ja raittiusseurassa, ja Ähtärin kirkonkylän nuorisoseurassa.

Yhteensä kävin 14 seurassa, pitäen saman määrän esitelmiä. Mukanani ollut matkatoverini inkeriläinen nuorukainen Heikki Virolainen puhui edellä esitetyn lisäksi Lapuan Haapakosken, Tiistenjoen, Alavuden kirkonk., Töysän, Tuurin- ja Töysän Hakojärven- sekä Ähtärin kirkonkylän nuorisoseuroissa, heimo- ja kansallisuuskysymyksestä.

Kuulijain yhteinen lukumäärä nousi 775 henkeen, tehden keskimäärin seuraa kohti 55 kuulijaa.

Matkalla saamani vaikutteet ja havainnot eivät olleet mitään erikoisen valoisia. Jos yleensä on oikeus arvostella ja mielipiteitänsä vieraskäynnillä tekemiensä huomioiden perusteella esiintuoda, niin täytyy sanoa, että paljon on toivomisen varaa ennenkuin vähänkään seuratyö tositoiminnassaan sille asetettuja päämääriä ja suuria vaatimuksia vastata jaksaa. Toiminta, parhainkin tahtoo muodostua vain pelkäksi huvitteluksi hyvän ohjelman varjolla, missä löytyy niin kovin vähän puhdasta elämää selventävää ja syventävää pyrkimystä, mutta nuorison on vaikea, puolittain mahdoton, elämänsä suurena etsikkoaikana nähdä enempää ja tehdä parempaa kuin mitä sitä ennen elänyt polvi tehnyt on. Siis vanhat edellä kulkevat, älkää tuomitko meitä, kun siihen mieli palaa, niin muistakaa omaa nuoruuttanne ja sen jättämiä varjoja, niihin rinnastaen on helpompi aina toista jälessä kulkevaakin ymmärtää, ja sitä lähentymällä oikealle opastaa.

Peräseinäjoki marraskuulla 1925.

Onni Kanto.

Aluepiirien toimintakertomukset.

Kertomus Kurikan aluepiirin toiminnasta toimintakaudelta 1924—25.

Aluepiirin toiminta on jatkunut entisissä puitteissa ja alueeseen ovat kuuluneet samat seurat kuin ennenkin.

Johtokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtajana Yrjö Paavola, sihteerinä Helvi Hopiavuori ja hänen estyttyään toimesta, viran väliaikaisena hoitajana on ollut Aili Haapala. Muina jäseninä ovat olleet Lempi Leppämäki, Tyyne Pihlaja ja Toini Järvelä, nyk. Antila, Juho Vuorela varap.

Johtokunta on pitänyt 5 kokousta, joissa ovat olleet saapuvilla: Paavola 4, Leppämäki kaikissa, Hopiavuori, Pihlaja ja Haapala 3, Antila 2, Vuorela —.

Yleisiä tilaisuuksia on ollut: vuosikokous Ilmajoen kunnallistalolla 7.9. Piiripäivät ja talviurheilujuhlat 1.3. Kurikan nuorisoseuralla. Kumpaisessakin tilaisuudessa on illalla ollut iltama. Sitäpaitsi ovat Jalasjärven ja Ilmajoen nuorisoseurat toimeenpanneet iltaman piirin hyväksi. Urheilujuhlat pidettiin Jalasjärven nuorisoseuralla 30 pnä elokuuta.

Urheilutoimikuntaan ovat kuuluneet: Viljo Paavola koonkutsujana, Viljo Keski-Luopa, Jussi Luhtasela ja Arvo Haavisto.

Urheilupalkinnoista kilpailtaessa ovat voittajiksi täksi vuodeksi tulleet Kurikan nuorisoseura hiihdossa, Jalasjärven n.-seura 1,600 m. viestissä ja 3-ottelussa.

Yleisenä piirteenä piiritoiminnassa täytynee huomata jonkinlaista lamaantumista, joka tosin ei johdu niin paljon

alueen nuorisoseuroista. Syynä siihen on se, että valitut piirin virkailijat ovat voittamattomista syistä tulleet estetyiksi virkaansa täyttämästä ja uusia ei onnistuttu tehtävän suorittamiseen saada.

Sekin nuorisoseuratyö, jota alueellamme tehdään, olisi hellästi vaalittavaa, että se kohoaisi ja voimistuisi. Toivokaamme, että löytyy uusia uhrautuvia voimia piiritoiminnallemme.

Ilmajoen Tuomikylässä 6 pnä lokakuuta 1925.

Aili Haapala.
v.t. sihteeri.

Kertomus Lappajärven aluepiirin toiminnasta v. 1924—25.

Piirin johtokuntaan kuluneena toimintavuotena ovat kuuluneet: opettaja A. Lampi kunniapuheenjohtajana, Vihtori Mäkelä puheenjohtajana, Elli Koivunen, Matti Ahola, Aleksi Kultalahti, Emil Perä, Eino Sorvari sekä Lempi Puronvarsi sihteerinä ja rahastonhoitajana.

Urheilutoimikuntaan ovat kuuluneet: johtaja E. Ojajärvi, Matti Ahola, Jussi Luomala ja O. Järvelä.

Vuoden kuluessa on johtokunnalla ollut 4 kokousta, urheilutoimikunnalla 1. Yleisiä koko piiriä käsittäviä tilaisuuksia on ollut 6, nim. vuosikokous, kahdet luentopäivät, talvikokous, piirikokous ja kesäjuhla.

Vuosikokous oli Kauhajärven n.-seuralla syysk. 7 pnä. Paitsi virallisia asioita, oli päivä-ohjelmassa M. E. Mäen esitelmä raittiusasiasta ja opettaja Lampin puhe. Iltamassa Vihtori Mäkelä piti puheen. Eino Sorvari lausui runon. Senja Ahola-Olli esitti yksinlaulua. Kauhavan n.-seuralaiset näyttelivät ”Koivulan kihlajaiset”.

Jouluk. 27—28 pnä oli luentopäivät Karvalan n.-seuran talolla. Johtaja K. Asp piti kirjallisuudesta ja nuorisoseurakasvatuksesta 4 luentoa. Tohtori Leikola luennoi osuustoiminnasta ja terveydenhoidosta 3 kertaa. Konsuli Tuori luen-

noi maatalouden alalta 5 kertaa. Molempien päivien iltana oli iltama. 27 pnä pidetyssä iltamassa puhuivat johtaja Asp ja V. Mäkelä. Savonkylän sekakuoro lauloi. Eino Ahola lausui runon. Ylipään n.-seura esitti näytelmän "Savon sydämessä".

Talvikokous pidettiin Vimpelin Pokelassa maalisk. 15 pnä. Samassa yhteydessä oli piirin talvikisat. Seurainvälisen kiertopalkinnon 10 km. hiihdossa voitti Lappajärven n.-seura nyt kolmannen kerran, saaden sen omakseen. Vielä kilpailtiin hiihdossa 20 km. matkalla ja naiset 5 km. matkalla. Kokoukseen oli edustajia lähettänyt 8 seuraa. Ohjelmassa oli virallisten asiain lisäksi keskustelukysymys, jonka Vimpelin n.-seuran puolesta alusti Aleksi Hakalahti. Alustuksen johdosta vilkkaasti keskusteltiin. Iltamassa Armas Liikala piti puheen. Helmi Koski lausui. Suoritettiin henkiset kilpailut lausunnassa, laulussa ja viulunsoitossa. Osanotto kilpailuihin oli erittäin runsas. Palkintoina jaettiin nuorisoseurakirjallisuutta. Näytelmän esityksessä kilpaili Pokelan n.-seura kappaleella "Syiden kirous", saaden II:n palkinnon.

Huhtik. 11—12 pnä oli luentopäivät Vimpelin n.-seuran luona. Luennoita pitivät tri Kyllönen terveydenhoidon alalta yhden, johtaja Asp historiasta ja talouselämästä 3 ja konsulentti Tuori maataloudesta 2 luentoa. 11 pnä oli iltama piirin hyväksi. Ohjelmassa oli johtaja Aspin puhe. Vimpelin mieskuoron laulua ja näytelmäkappale: "Pakolainen" Sääksjärven n.-seuran esittämänä.

Piirikokous pidettiin helluntaina Evijärven Alapään n.-seuran talolla. Edustajia oli 10:stä nuorisoseurasta. Virallisten asiain lisäksi oli ohjelmassa A. Kultalahden puhe ja keskustelukysymys. Illalla oli iltama. A. Kultalahti piti tervehdyspuheen. Kirkonkylän ja Kerttuan kuorot lauloivat. Tait. Kultalahti piti puheen. Vielä oli ohjelmassa useita lausuntaesityksiä ja paikallinen n.-seura esitti näytelmän "Iimäellä".

Kesäjuhla oli Sääksjärvellä heinäk. 15 pnä. Päivällä suoritettiin urheilukilpailut, seurainväliset ja yksityisille. Kolmi-

ottelun kiertopalkinnon voitti Vimpelin n.-seuran joukkue kolmannen kerran, saaden sen omakseen. Viestinjuoksun kiertopalkinnon sai vuodeksi haltuunsa Pokelan n.-seura. Naisten viestinjuoksun kiertopalkinnon voitti Vimpelin n.-seura.

Iltamassa oli Vimpelin mieskuoron laulua, Iivari Hautalan viulunsoittoa, opettaja Väkiparta lausui. Vielä saatiin kuulla kanttori Kujanpään yksinlauluesityksiä.

Piirilehti "Side" on ilmestynyt yhden kerran Emil Mäkelän toimittamana. Piiri on ollut edustettuna E.-P. N. S. vuosikokouksessa Ylistarossa ja E.-P. N. S. neuvottelukokouksessa Tuurissa.

Tuloja on aluepiirillä ollut Smk. 10,105:—. Menoja Smk. 9,992:35.

Tilintarkastajina ovat olleet Kalle Laasanen ja Erkki Etelämäki.

Piirin myöntämän 1,500 mkn stipendin Nuoriso-opistoon menoa varten sai Niko Mikkola.

Sihteerin toimesta on vuoden kuluessa lähetetty 246 postilähetystä.

Tarkastaessa piirin toimintaa kuluneena vuotena huomaa, että työtä on tehty jokseenkin samaan tapaan kuin edellisinäkin vuosina. Saakoon edelleenkin usko aatteellisen työn kantavuuteen koota meitä sovinnolliseen yhteistyöhön rakkaan kotiseutumme ja itsemme hyväksi.

Kauhajärvellä 3. 10. —25.

Lempi Puronvarsi.

Alavuden piiri.

Alavuden piirin toiminnasta ei ole juuri mitään sanottavaa; mitään vuosikertomusta siitä ei voi kirjoittaa, sillä piiritoimikuntamme on nukkunut kolmatta vuotta kestävää sikeää untaan, lainkaan heräämättä. Kerran viimevuonna aluepiiri lähetti seuroille kiertokirjeen, jossa pyydettiin lähet-

tämään edustajia kokoukseen, mutta siitä kokouksesta ei kumminkaan tullut mitään. Niin nukahti piiritoiminta taasen, heräten henkiin elokuulla 1925, jolloin pidettiin henkiinherättämiskokous Tuurin n.-seuran luona.

Keskusseura järjesti nuorisoseurakurssit koko Etelä-Pohjanmaan, mutta erityisesti Alavuden aluepiirin nuorisoseuroilta Töysän n.-seuran luo. Alavuden piirin seurat ottivat kuitenkin hyvin laimeasti osaa näihin kursseihin, ainoas-

Alavuden Nuorisoseuran opintokerho v. 1924.

taan Töysän, Tuurin, Akkalankylän, Hakojärven ja Alavuden kk. nuorisoseurat olivat edustettuna.

Niinkuin sanoin, on piiritoiminta herännyt. Piiritoimintaan tottumattomat henkilöt ovat sitä ohjaamaan joutuneet, mutta ”valon voimia vaaliessa varttua tahdomme”. Kun nyt uuden toimintavuoden alotamme, aloittakaamme se sillä mielellä, että jokainen osaltaan tahtoo piiritoimintaa kohottaa, itse hän siinä myös varmasti kohoaa. Yhteenkuuluvaisuuden siteet meitä yhdistäköön!

Töysässä.

Hilma Heikkala.

Kertomus Kauhavan aluepiirin toiminnasta v. v. 1924–1925.

Piirin seurat.

Aluepiiriin ovat edelleen kuuluneet 24 nuorisoseuraa, nimittäin: Alahärmän Alapään, Alahärmän Ylipään, Härmänkylän, Vuoskosken, Kortesjärven, Kortesjärven Purmojärven, Kortesjärven Alapään, Kortesjärven Ylikylän, Ylihärmän, Ylihärmän Ylipään, Kauhavan, Kauhavan Alakylän, Kauhavan Ylikylän, Kauhavan Mäenpään, Hirvijoen, Lapuan, Ruhan, Tiistenjoen, Haapakosken, Hellanmaan, Ojutkankaan, Nurmon, Nurmon Alapään ja Kuoppalan n.-seurat.

Kokoukset ja iltamat.

Piirillä on ollut vuoden kuluessa 2 yleistä kokoustilaisuutta: vuosikokous Nurmossa ja piiripäivät Kortesjärvellä. Iltamia on taasen vuoden kuluessa pidetty 4.

Vuosikokous pidettiin Nurmon n.-seuralla 26 pnä lokak. Tilaisuus onnistui kokolailla hyvin. 10 aluepiiriin kuuluvaa seuraa olivat edustajansa lähettäneet tilaisuuteen. Muutakin yleisöä oli verrattain runsaasti. Aluksi M. Puronvarsi piti tervehdyspuheen. Virallisten asiain päätyttyä op. Tilda Kortesmäki alusti laajasti keskustelukysymyksen: ”Tupakanpolton vastustaminen”. Asiasta virisi vilkas keskustelu. Raittiusaiheisen esitelmän piti M. Puronvarsi. Lopettajaispuheen piti niinikään M. Puronvarsi.

Iltama alotettiin tavalliseen aikaan. Väkeä kohtalaisesti. K. Härmäläinen puhui, aiheena: veljesvihan syyt. Fanni Kalistaja lausui. Vihtori Luoma puhui nuorisoseura-asiasta. K. Härmäläinen lausui ja lopuksi Nurmon n.-seuralaiset näyttelivät ”Kaihoon Tuomaan sairauden”.

Hiihtokisat toimeenpantiin Härmänkylän n.-seuran luona 8 pnä maaliskuuta. Tilaisuus onnistui hyvin, sillä kokonaista 6 seuraa oli lähettänyt edustajansa kilpailuun. Matka 10 km. Voiton peri ja kiertopalkinnon (ensi kerran) vuodeksi

sai haltuunsa Purmojärven n.-seura, edustajiensa: E. Joensuun, V ja A. Matoniemen avulla, yhteenlaskettu aika 1 t. 54 min. 2 sek. — Toiseksi tuli Nurmon Alapään n.-seura ajalla 1 t. 58 m. 59 sek; edustajat: J. ja A. Jaskari sekä N. Tikkanen. — Kolmanneksi Ojutkankaan n.-seura, aika 2 t. 23 sek.; edustajat: E. ja J. Jätteenmäki sekä E. Ojutkangas. — Neljänneksi Kauhavan Alakylän n.-seura, aika 2 t. 4 m. 40 sek.; edustajat P. ja A. Sippola sekä Jaska Kangasluoma. — Viidenneksi Alahärmän Kisa ajalla 2 t. 6 min. 31 sek. — Yksityiset tulokset olivat: 1) E. Joensuu Purmojärven n.-seura, aika 36 min. 47 sek. 2) V. Matoniemi, sama seura, aika 37 min. 2 sek. 3) E. Jätteenmäki, Ojutkankaan n.-seura, aika 37 min. 56 sek. 4) A. Jaskari, Nurmon Alap. n.-seura, aika 39 min. 8 sek. 5) J. Jaskari samasta seurasta, aika 39 min. 38 sek. — Palkintotuomareina toimivat K. V. Tiitu, Kauno Sippola, Mikko Rintalatikka ja N. Porre.

Illalla oli iltama, jossa Mikko Rintalatikka piti tervehdyspuheen. E. ja T. Ojala esittivät viulunsoittoa. Piirilehti ”Lietsoja” ilmestyi K. Aron toimittamana. Anna Kumpula lausui kaksi runoa. K. Härmäläinen lausui. Vielä oli ohjelmassa näytelmäesityskilpailut, jossa Kuoppalan n.-seura sai näytelmällä ”Emännätön talo” II:n sarjan I:si palkinnon. Alahärmän Ylipään n.-seura sai taasen näytelmällä ”Lepokoti rauha” II:n sarjan II:n palkinnon. Yleisöä tilaisuudessa kohtalaisesti.

Piiripäivät pidettiin Kortesjärven n.-seuralla 16 pnä elokuuta. 8:n piiriin kuuluvaa seuraa oli edustettuna. Aluksi M. Puronvarsi piti tervehdyspuheen. Sivi Kovanen esitelmöi, aiheena: ”Varhaisnuorison kasvatus nuorisoseurojen taholta”. K. Aro lausui runon: ”Mahdoton ratkaisu”. M. E. Mäki piti laajan esitelmän raittiusasiasta. Esitelmän johdosta syntyi vilkas keskustelu. Lopettajaispuheen piti M. Puronvarsi.

Iltama alotettiin tavalliseen aikaan, jossa ensiksi V. Luoma puhui, Sivi Kovanen lausui erään Juhani Ahon lastun. M. E. Mäki esitelmöi aiheesta: ”Sukupuolisiveellisyyden

tärkeys". K. Aro lausui kaksi runoa, M. Puronvarsi esitti leikillisen esitelmän. "Lietsoja" ilmestyi K. Aron toimittamana. Vielä oli tilaisuudessa seuralehtikilpailut, jossa Hirvijoen n.-seura sai II:n palkinnon. Yleisöön nähden ei tilaisuus ollut parhaita, johon suurimpana syynä oli, että naapuriseura oli järjestänyt juhlansa juuri samaksi aikaa.

Urheilukilpailut pidettiin Tiistenjoen n.-seuralla 27 pnä syyskuuta. Seurojenvälisen viisiottelun (Olympialaisen) voitti Kauhavan Alakylän n.-seura, edustajiensa I. Tapolan, J. Kangasluoman ja O. Sippolan avulla, pistemäärällä 972,33 pist. — Toiseksi tuli Lapuan n.-seura, edustajat: K. Penttilä, K. Saari ja T. Birling, pistemäärä 917,84. Lapualaiset voittivat kiertopalkinnon toisen kerran.

1,600 viestinjuoksuun ottivat osaa Kauhavan, Hirvijoen, Kauhavan Alakylän, Tiistenjoen ja Lapuan n.-seurat. Voiton peri ja ostettavan kiertopalkinnon ensikertaiseksi omistajaksi tuli Kauhavan Hirvijoen n.-seura edustajiensa E. Kosken, T. Alteen, J. Huhtalan ja V. Kosken avulla, aika 4.11.6. 2) Kauhavan Alak. n.-seura, edustajat: O. Vesterberg, J. Kangasluoma, I. Tapola ja O. Sippola, aika 4.14,2. 3) Tiistenjoen n.-seura, edustajat: E. Ulvinen, M. Kalliomaa, K. Ylinieminen ja A. Haapamäki, aika 4.35,2. 4) Lapuan n.-seura.

Yksityiset tulokset viisiottelussa olivat: 1) Ilmari Tapola, Kauhavan Alakylän n.-seura, 328,87 pist. 2) J. Kangasluoma, sama seura, 325,39 pist. 3) O. Sippola, sama seura, 318,07 pist. 4) K. Penttilä, Lapuan n.-seura, 312,40 pist. 5) A. Ylinen, Kauhavan Alakylän n.-seura, 310,89 pist.

Iltamassa piti tervehdyspuheen K. V. Tiitu. Kauno Sippola esitti yksinlaulua. K. Aro lausui. M. Puronvarsi puhui urheilun merkityksestä. Lopuksi Tiistenjoen n.-seuralaiset näyttelivät. Väkeä iltamassa sekä urheilua seuraamassa melko runsaasti.

Yhteensä näissä tilaisuuksissa on pidetty 10 puhetta, 5 esitelmää, alustettu 1 keskustelukysymys, lausuttu 8 runoa ja näytelty 5 näytelmää.

Piirilehti "Lietsoja" on ilmestynyt 2 kertaa.

Kirjeenvaihto.

Vuoden kuluessa on sihteerin toimesta lähetetty yhteensä 170 postilähetystä.

Edustus.

Aluepiiri on ollut edustettuna E.-P. N.-seuran vuosikokouksessa Ylistarossa yhdellä edustajalla.

Kiertopalkinnot.

Piirillä on kilpailtavana urheilussa 3 kiertopalkintoa: hiihdossa, viisiottelussa ja viestinjuoksussa.

Tulot ja menot.

Tuloja on piirillä vuoden kuluessa ollut 3,964 mk. 89 p:iä ja menoja 3,077 mk. 80 p:iä.

Johtokunta.

Johtokuntaan ovat vuoden kuluessa kuuluneet: Fanni Kalistaja, Senja Miilunpohja, Elma Perälä, Hilda Hirsimäki, Mikko Rintalatikka, E. Kortesoja, K. V. Tiitu, Kauno Sippola, K. Härmäläinen ja M. Puronvarsi, Härmäläisen toimiessa puheenjohtajana ja allekirjoittaneen sihteerinä.

Johtokunta on kokoontunut 2 kertaa, pienempiä neuvotteluja on ollut useita.

Tässä pääpiirteet aluepiirin toiminnasta. Uskoen n.-seurojen jaloihin päämääriin, käymme taasen toimintaamme jatkamaan.

Alahärmä, 12. 11. —25.

M. Puronvarsi.

Vuosikertomus Jurvan aluepiirin toiminnasta vuodelta 1925.

Piirimme toinen toimintavuosi on päättynyt. Ja kun katsoo sen vaiheita, niin ei ole suuria aikaan saatu.

Piiriimme ovat kuuluneet Jurvan kaikki n.-seurat sekä Maalahden suomalainen n.-seura, joskin viimeksimainittu vain nukkuneena.

Johtokuntaan ovat kuuluneet: Johannes Palo (puheenjohtajana), Cesilia Yläkoski (sihteerinä), Aleks Koski (rahastonhoitajana); muina jäseninä: Laina Kankaanpää, Heikki Peura, Hugo Ketola ja Aarne Sariola.

Piirillä on ollut kolme kokousta kuluneen toimintavuoden ajalla. Vuosikokous pidettiin Närvijoen n.-seuran luona lokakuun 12 pnä.

Maaliskuun 15 pnä oli kokous Niemenkylän n.-seuran luona, jonka yhteydessä pidettiin piirin seurainväliset hiihtokilpailut. Voittajana suoriutui Niemenkylän n.-seuran joukkue, saaden vuodeksi haltuunsa kiertopalkintona olevan hiihtäjäpatsaan.

Sarvijoen n.-seuran luona oli kokous toukokuun 10 pnä.

Edellämainituissa kokouksissa ovat olleet edustettuina: Niemenkylän ja Närvijoen n.-seurat kaikissa, Kirkonkylän ja Sarvijoen kahdessa, Järvenpään yhdessä, Maalahden ei yhdessäkään.

Johtokunnalla on ollut viisi kokousta, joissa kaikissa on ollut saapuvilla Palo ja Yläkoski, Peura ja Koski neljässä, Ketola ja Sariola kahdessa.

Keskustelukysymyksiä on alustettu viisi. Puheita ja esitelmiä on pidetty kuusi.

Jokaisen kokouksen yhteyteen on järjestetty iltamat paikallisen n.-seuran toimesta, jonka tulot ovat kokonaan tulleet piirin hyväksi.

Piirilehti "Lastu" on ilmestynyt kaksi kertaa Yrjö Penttilän ja Johannes Palon toimittamina.

Piirin tilit osoittavat tuloja Smk. 1,253:65. Menot ovat olleet 434:10, joten säästö alkavalle vuodelle on Smk. 819:55.

Tarkastettuamme edelläolevia numeroita, täytyy tunnustaa, että piiritoimintamme on vielä vaatimatonta. Ei ole voitu edes suuria suunnitella, joko sitten toteuttaa. Tästä huolimatta olkoon uskomme luja ja vakaa, että vähitellen on nuorisoseuraelämä alueellamme kohoava ja voimistuva. Se usko antaa työntekijöille toivon jo tulevan vuoden toimintaa varten ja se kannustaa uusiin suunnitelmiin aluepiirin työssä.

Jurvassa, syyskuulla 1925.

Johannes Palo.

Kertomus Kyrön aluepiirin toiminnasta v. 1924—25.

Piirin järjestämiä tilaisuuksia on ollut 6:si, nimittäin: vuosikokous, piiripäivä, kesäjuhla, kaksi iltamaa ja yksi raittiusaiheinen tilaisuus varhaisnuorisolle.

Vuosikokous oli Ylistaron Ylipään n.-seuralla lokak. 12 pnä. Tilaisuudessa puhui J. Latvala raittiusasiasta. Hilma Lehtimäki alusti kysymyksen: ”Naisten osuus raittiustyössä”. Alustus ja keskustelu päättyi seuraaviin ponsiin:

1) Naisten on jo nuoresta alkaen tehtävä selväksi raittiusvakaumus itselleen ja sen mukaan elämänsä ohjattava. Tarmokkaasti on raittiutta kodin piirissä edistettävä ja sen vaikutus on tehtävä rakkauden voimalla;

2) Toveripiiriin nähden on naisen käyttäydyttävä niin, ettei hän hyväksy höltyneitä raittiusvaatimuksia, vaan esimerkillään ja työllään vaikuttaa raittiuden toteuttamiseksi;

3) Yleensä ihmisenä ja kansalaisena on naisen välttämätöntä tietää juoppouden seuraukset ja turmiollisuus ja tehtävä raittiustyötä naistenkin keskuudessa eri yhdistyksissä ja yleensä kaikkialla.

Illalla iltamassa puhuivat edustaja J. Louko ja op. Miina Vesa, Ylistaron mieskuoro lauloi, Hilma Lehtimäki lausui, piirilehti ”Viiri” ilmestyi ja paikallisseuralaiset näyttelivät ”Mätäkuussa”.

Maaliskuun 15 pnä vietettiin piiripäivää Laihian n.-seuralla. Tilaisuudessa puhui kansanopiston opettaja Einari Lilja maataloudesta, Vähänkyrön naiskuoro "Hiutaleet" lauloi, piirilehti "Viiri" ilmestyi ja Liisa Plukka alusti kysymyksen: "Onko nuorisoseuralaisten yhä enemmän kirjoituksissaan ja puheessaan pyrittävä kirjakielen käyttöön." Asiasta virisi erittäin vilkas ja mukaansa tempaava keskustelu. — Illalla iltamassa lausui nti Nurmiranta, kuoro lauloi, kirjailija Alkio puhui ja laihialaiset näyttelivät "Oikeinkirjoituskoe". — Piiripäiville varatut henkiset, vapaaehtoiset kilpailut raukesivat osanottajain puutteessa. Näytelmäkilpailuun ei ilmaantunut osanottajia ja kirjaselostuskilpailuun ilmoittautuneet seurat kieltäytyivät kilpailemasta viime hetkessä. Seurainvälisiin urheilukilpailuihin oli sensijaan runsas osanotto ja saavutettiin seuraavia tuloksia: 10 km. joukkuehiihdon voitti Laihian Ylipään n.-seura ajalla 1 t. 53 min. 19 sek., voittaen kiertopalkinnon kolmannen kerran, saaden sen omakseen. Toiseksi tuli Laihian nuorisoliitto ajalla 1 t. 56 min. 13 sek. Kolmanneksi tuli Laihian n.-seura ajalla 2 t. 56 sek. — Naisten 2 kmn joukkuehiihdon voitti Laihian nuorisoliitto ajalla 28 min. 6 sek., voittaen kiertopalkinnon kolmannen kerran ja omakseen.

Kesäkuun 7 pnä oli iltama Isonkyrön Alap. n.-seuralla. Iltamassa puhuivat Hilma Lehtimäki ja Matti Saari, allekirj. selosti Linnankosken "Hilja maitotyttö". Lisäksi oli ohjelmassa lausuntaa, laulua ja raamatullinen kuvaelma "Jakopin uni", jonka näyttämölle asetti Hilma Lehtimäki.

Heinäkuun 12 pnä pidettiin piirin kesäjuhla ja urheilujuhla Lehmäjoen n.-seuralla. Päiväjuhlassa puhuivat V. Penttala ja Onni Kanto, Lehmäjoen sekakuoro lauloi, Liisa Plukka esitti Aaro Vallinmäen kirjoittaman lastun, Matti Saari lausui ja soittoa esittivät J. Vakkinen ja V. Knuutman. — Illalla iltamassa Vakkinen ja Knuutman esittivät soittoa, Liisa Plukka ja Onni Kanto puhuivat, Hilma Lehtimäki lausui, Elma Kiikka ja allekirj. lauloivat ja paikallisseuralaiset näyttelivät "Suutalan häät". — Seurainvälisiin

urheilukilpailuihin oli runsas osanotto. Miesten 3-ottelun voitti Ylistaron Alap. n.-seura 630,57 pist., saaden kiertopalkinnon vuodeksi haltuunsa. Toiseksi tuli Ylistaron Ylip. n.-seura, 610,75 pist. ja kolmanneksi Isonkyrön Alap. n.-seura, 598,88 pist. Naisten 2-ottelun voitti Lehmäjoen n.-seura, 240,8 pist., saaden kiertopalkinnon vuodeksi haltuunsa. Toiseksi tuli Isonkyrön Alap. n.-seura, 223,15 pist. — 5,000 viestinjuoksun voitti Laihian nuorisoliitto ajalla 15 min. 18 sek., saaden kiertopalkinnon vuodeksi haltuunsa. Toiseksi tuli Ylistaron Ylip. n.-seura ajalla 15 min. 30 sek. — Vuoden alussa suunniteltiin kesäjuhlan yhteydessä pidettäväksi seurain kesken voimistelukilpailut, mutta erinäisten syitten takia raukesi kilpailut tyhjään. Ensi vuoden työohjelmaan sovelletettuna, toivotaan toimenpiteen ensi kesänä tuloksia tuottavan.

Elok. 23 pnä oli iltama Vähänkyrön kyrölässä. Siellä puhuivat Hilma Lehtimäki ja Helmi Nortunen, Matti Saari lausui, esitettiin kuvaelma, laulua ja Isonkyrön Ylip. nuorisoseuralaiset näytelmän ”Tirisen kosinta”.

Nuorisoseurojen kokoustoiminnan elvyttämiseksi toimittiin vapaaehtoiset kokouskilpailut, joihin osanottajiksi ilmoittautui ainoastaan 4 seuraa. Kaikille kilpaileville seuroille annettiin II palkinto, mutta luokiteltiin a, b, c, kokouksien onnistumisen mukaan. II a-palk. Ylistarin Alap. n.-s., II b-palk. Ylistaron kirkonk. ja Laihian n.-s., II c-palk. Laihian Nuorisoliitto. Palkintotuomareina toimivat M. E. Viitanen Ylistarosta, Aleksi Louko Laihialta, sekä piirin puolesta Hilma Lehtimäki. — Jatkoksi kokouskilpailu-toiminnalle päätettiin huhtik. 4 pnä pidetyssä johtokunnan kokouksessa lähettää piirin puolesta esitelmöitsijä nuorisoseurojen kokoustoiminnasta esitelmöimään niille seuroille, jotka sitä haluavat. Tähän mennessä viisi seuraa pyysivät esitelmää, ja esitelmöimässä kävi Hilma Lehtimäki Isonkyrön Ylipäässä ja Laihian Nuorisoliitolla, sekä allekirj. Isonkyrön Alapäässä, Ylistaron Alapäässä ja Ylistaron Kainaston seuroilla. Toimintaa jatketaan ensi vuodelle.

Myöskin huhtikuun 4 päivänä pidetyssä johtokunnan kokouksessa oli keskustelun alaisena nykyinen raittiustilanne. Että piiri voisi omalta osaltaan käytännössä edistää kasvatuksellista raittiustyötä, päätettiin toimia raittiusaiheisia tilaisuuksia varhaisnuorisolle. Yksi tällainen tilaisuus päätettiin koetteeksi toimia Ylistaron Alapäässä huhtik. 29 pnä ja jos tilaisuus onnistuu, mahdollisesti tulevaisuudessa jatkaa samantapaista toimintaa. Tilaisuudessa puhui Liisa Plukka. Muutakin ohjelmaa oli runsaasti, jota etupäässä suorittivat paikkakunnan lapset. Tilaisuus oli vapaa, väkeä oli huone täysi ja ilahuttavan paljon oli vanhempaakin väkeä mukana.

Pyrkijän levittämiseksi toimittiin Pyrkijän tilauskilpailu kaikkien aluepiirin seurojen kesken. I palkinto 300 mk. kirjasto tuli Ylistaron nuorisos., II p. 200 mk. kirjasto Ylistaron Kainaston nuorisos. ja III p. 100 mk. kirjasto Laihian Jokikylän Edistysseuralle.

Piiri on ollut edustettuna E. P. N. S:n vuosikokouksessa Ylistaron Alapäässä, S. N. L:n vuosikokouksessa Oulaisissa ja E. P. N. S:n neuvottelukokouksessa Tuurin nuorisoseuralla.

Piirin puolesta on lähetetty matkatoverit E. P. N. S:n lähetille, hänen liikkuessaan aluepiirin seuroissa.

Rahatuloja on ollut Smk. 6,975:05. Menoja Smk. 4,392:40. Viime syksynä julisti piiri yhden 1000 mk:n stipendin Suomen Nuoriso-opistoon menevien haettavaksi. Stipendille ei kuitenkaan ilmaantunut hakijaa, ennenkuin vasta tammik. haki sitä Eino Kaukola Laihialta. Siihen mennessä oli piirin taloudelliset menot ehditty järjestää ja piiri joutui toimimaan ahtaassa taloudellisessa tilassa, joten stipendiä ei voitu myöntää. Viime elokuussa julistettiin stipendi uudelleen haettavaksi ja nyt se päätettiin antaa Sulo Alholle (Laihian Ylipään n.-s.). — Tilintarkastajina tänä vuonna ovat toimineet Yrjö Laurio ja M. E. Viitanen Ylistarosta.

Aluepiirin johtokuntaan ovat kuuluneet vuoden alussa vuosikokouksessa valittuina Lauri Hannuksela Laihialta puheenjohtajana, Kerttu Alkio Laihialta "Viirin" toimittajana,

Hilma Lehtimäki Laihialta varasihteerinä, Lauri Minnilä Isostakyröstä urheiluohjaajana, Liisa Plukka Ylistarosta rahastonhoitajana, sekä allekirjoittanut sihteerinä. Muina jäseninä Matti Peltoniemi, varajäseninä Laura Niemi ja Sanni Latvala, kaikki Ylistarosta. — Piirin puheenjohtajan Lauri Hannukselan poistuttua Kyrönmailta, valittiin piiripäivillä Laihian nuorisoseuralla 15 pnä maaliskuuta piirin puheenjohtajaksi Matti Saari Laihialta. Sihteeritoimistoon on kuulunut puheenjohtaja, sihteeri, Plukka ja Peltoniemi. — Johtokunta on kokoontunut neljä kertaa, väliaikaisesti kokoontuneina on päätöksiä tehty kaksi kertaa, lisäksi on sihteeritoimisto käsitellyt asioita yhden kerran. Näistä tilaisuuksista on pöytäkirjaan kirjoitettu 35 pykälää. Yksimielisinä, jokainen velvollisuutensa tuntien, on johtokunta tehnyt työtä piiritoiminnan hyväksi. Piirin asioita on hoidettu etupäässä sihteeritoimiston kautta, josta on lähetetty 259 posilähetystä ja vastaanotettu 73 postilähetystä.

Nyt kun vuosi on taasen kulunut ja tarkastaa tuloksia, tulee siihen tulokseen, että sisäiseen toimintaan pyrkiminen pitäisi tulla entistä enemmän paikallisten seurain päämääräksi. Yhä enemmän tehtäköön alotteita sisäisiä toimintamuotoja varten ja ponnisteltakoon niiden tarkoitusperien toteuttamiseksi, joihin nuorisoseurain jäsenten keskuudessa tehtävä kasvatustyö tähtää. Aluepiirityö kaikella tarmollaan tuetkoon ja auttakoon tällaisia pyrkimyksiä ja siten edistäköön sitä työtä, joka tuottaa siunausta kaikkialla, missä tällaisten harrastusten vaikutukset pääsevät oikeuksiinsa.

Ylistarossa 13 pnä syyskuuta 1925.

Hulda Lempola.

Peräseinäjoen N. S. aluepiirin vuosikertomus v. 1925.

Aluepiirimme viimevuoden toiminnassa on merkkitapaus se, että piirimme alueella toimittiin suuret koko maakuntaa käsittävät E.-P. Nuorisoseuran järjestämät maakunnalliset laulu-, soitto- ja urheilujuhlat, joidenka juhlain paikallisena

järjestäjänä toimi aluepiirimme johtokunta keskusseuran asettamain toimihenkilöiden apuna. Tyydytyksellä saamme todeta sen, että juhlat onnistuivat olosuhteisiin verrattuna keskinkertaista paremmin.

Yhteisiä piiriä käsittäviä tilaisuuksia on kuluneen toimintavuoden aikana ollut vain kaksi, nimittäin vuosikokous ja talvella hiihtopäivät. Kesäjuhla jätettiin siksi, että katsottiin edellämainittujen maakuntajuhlain kyllin hyvin vastaavan sen tarpeen.

Vuosikokous oli Kihniänkylän nuorisoseuralla 21 pnä lokakuuta 1924 ja muodostui se yhdeksi kaikkein parhaimmaksi piirimme tilaisuuksista. Virallisten asiain lisäksi keskusteltiin nyt, kuten niin monasti ennen, raittiustilanteen parantamisesta piirimme alueella. Kysymyksestä heräsi niin vilkas ja voimakas keskustelu, että se kesti useita tunteja ja käytettiin siitä 36 puhevuoroa. Johtaja A. Ripsaluoma oli kokouksessa keskusseuran edustajana, puhuen päivä- ja iltatilaisuudessa. Tilaisuus oli kokonaisuudessaan harvinaisen onnistunut ja samalla voimakas ilmaisu nuorison siveellisen elämän kaipuusta. Keskusseuran edustaja, vuosikymmeniä valistustyössä mukana olleena ja paljon nähneenä, vielä jälestäpäin tätä tilaisuutta muistellen sanoi, ei milloinkaan olleensa niin voimakkaassa ja suurta harrastusta uhkuvassa, nuorten järjestämässä tilaisuudessa.

Piirin hiihtopäivät ja illalla iltama Toivolassa olivat 23 pnä maaliskuuta. Piirin kiertopalkinnon kymmenen kilometrin hiihdossa voitti jo toisen kerran Kihniänkylän nuorisoseuran joukkue.

29 pnä toukokuuta oli piirillä iltama Kouran Nuorisoseuralla, missä m.m. puhui Vihtori Mäki.

27—28 pnä kesäkuuta olivat E.-P:n N:seuran järjestämät maakuntajuhlat pitäjämme kirkolla, mihin aluepiirimme nuorisoseurainsa auttamana parhaansa mukaan osallistui.

Mitään erikoista mainittavaa edellä sanotun lisäksi ei piirimme viimevuoden toiminnasta voikaan kertoa. Kieltämätön tosiasia on se, että pitäjämme nuorisoseurat ovat sen

jälkeen kun sen seurat omaksi alueeksi eroitettiin, tulleet saamaan työhönsä tuollaista läheisempää kiinteyttä ja johtoa, ovat aivan ilahuttavan paljon voimistuneet ja nousseet. Läheisempi vuorovaikutus oman pitäjän ja koko maakunnan nuorisoseurain kanssa on antanut intoa ja kaikin puolin vaikuttanut elähyttävän herättävästi. On päästy siihen, että useana vuotena kaikissa keskusseuran tilaisuuksissa on jokainen piirimme seura ollut täsmälleen edustettuna. Kun tietää miten voimakkaita ja ohjelmansa puolesta täysin painavia nämät tilaisuudet ovat, niin arvaa, että niiden vaikutus on kantanut hyvää satoa. Puhumattakaan sellaisista tilaisuuksista kun Keskusseuran syksyisin järjestämät viikon kestävät opastuskurssit, joilla piirimme on viime vuosina aivan ylivoimaisesti edustajainsa lukumäärällä kaikki muut piirit voittanut. Näin on hiljaa mutta varmasti tehty suurta syväkyntöä, ennestään kovin heikolla ja hataralla seuraimme työmailla.

Johtokunnan kokoonpano on kuluneena vuotena ollut sama kuin edellisenäkin, nimittäin Akseli Mäki puheenjohtajana, muina jäseninä Hilma Kalakoski, Edla Hakala, Aleksi Riihimäki, Eemeli Haanpää ja Onni Kanto, toimien viimemainittu piirin sihteerinä ja rahastonhoitajana.

Jatkukoon harras yritteliäisyys ja uupumaton usko työtätekeväin mielissä, niin silloin aina jotain kestävääkin aikaansaadaan. Sillä tämä kuohuileva ja kuumeinen aika särkee niin kovin paljon, että kaikki se mikä tahtoo elää ja toimia tulee olla lujaa ja kestävää. Aatteiden moninaisuus on muodostunut niiden heikentäväksi hajanaisuudeksi ja juuri siksi olisi enempi kuin tähän asti keskitettävä tälläkin alalla kaikki hyvää tarkoittavat ja hyvään pyrkivät voimat yhteen, muussa tapauksessa mielipahaksemme näemme särkyvän niin paljon sitä mitä koitamme rakentaa.

Peräseinäjoki, lokakuulla 1925.

Onni Kanto.
(a.p. sihteeri)

Useista uudistetuista pyynnöistä ei Suupohjan, Kauhajoen ja Virtain aluepiireistä ole minkäänlaista vuosikertomusta eli pienempää selostustakaan keskusseuralle saatu, joten niiden paikka vuosikirjassamme muodostuu näin pieneksi. Mikäli asioita tiedämme ja tunnemme, niin täytyy kylläkin sanoa, että nämät piirit ovat useita vuosia yhtä lukuunottamatta, toimineet aika vaikeissa olosuhteissa, joten tuloksetkin ovat olleet sen mukaiset. Toivomme kuitenkin, että piiritoiminta kautta alueemme heräisi ja kohentuisi. Sillä se sittenkin on niin, että missä seurat yhteen liittyen ja toistaan tukien käyvät yhteistä asiaa eteenpäin viemään, niin se käy helpommaksi ja entistään lujemmaksi. Ei piiritoiminnan tarvitse muodostua yhtämittaiseksi riehunnaksi ja seurain kokoon haalimiseksi. Pari kolme kunnollista kokoontumistilaisuutta vuodessa on parhain toimintatapa piirielämän vireillä pitämiseksi ja seurain toiminnan kohottajaksi. Ja tämä kyllä kaikkialla saadaan aikaan, kun vaan alkuun päästään, ja alkuun päästään sillä, että kerran syvästi innostuen sytytään. Nämä terveiset teille uskon vahvistukseksi.

O. K.

Jalasjärven Nuorisoseuran talo vietti viime kesänä 30-vuotisjuhlaansa.

Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran neuvottelukokous Töysän Tuurissa 9. 8. 1925.

Kun oli aluksi laulettu "Terve ystävä sä", tervehti johtaja Aukusti *Ripsaluoma* kokouksen osanottajia puheella, jossa palautti mieliin vanhempaa nuorisoseuratoimintaa edellytyksineen. Puhuja huomautti, miten 1890 luku oli aatteellisuuden aikaa, jolloin uudet aatteet lämmittivät mieliä. Veljeys, vapaus ja tasa-arvo oli innostavana pyrintönä. Sortovuosien paino erityisesti kirkasti näitä ihanteita. Nuorisoseuraliike kypsytti näitä ihanteita, joiden pohjalla m.m. poliittinen puoluemuodostus on myöhemmin osittain tapahtunut.

Edellä kuvattua aikaa seurasi voimakas puoluemuodostuksen ja puoluetoiminnan aika. Norisoseurain kasvateista tuli puoluejohtajia oikealle ja vasemmalle. Vapaussota edelleen muutti oloja. Paljon epäveljellistä ja epäkansanvaltaista nykyään esiintyy. Nuorisoseurain tehtävä on yhä toimia raja-aitain poistamiseksi ja kansalaisten kasvattamiseksi oikein vapauttansa käyttämään.

Nuorisoseuraväkeä on maakunnassamme paljon. Kun oikein käytämme voimamme, ovat mahdollisuutemme suuret. Suoritamme kylvötyötä. Tehkäämme se perinpohjaisuudella ja vastuuntunnolla Kaikkivaltiaan siunaukseen luottaen. Silloin nyt alkamamme työvuosi vastaa toiveitamme.

Laulettiin "Terve liittohon".

Kokoukseen saapui Etelä-Karjalan Nuorisoseuran sihteeri Paavo *Montonen.* Johtaja Ripsaluoma lausui hänet tervetulleeksi. Laulettiin Karjalaisten laulu.

Kokouksen puheenjohtajiksi valittiin Aukusti Ripsaluoma ja M. E. Mäki sekä sihteereiksi Onni Kanto ja Jaska Puronvarsi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin A. Mäki ja A. Riihimäki. Valtakirjain tarkastajiksi Sivi Kovanen ja Vihtori Luoma.

Laulettiin Vaasan marssi.

Maanvilj. Yrjö *Laurio* alusti kysymyksen

kotiseututyöstä.

Alustaja totesi, että kaiken lujan ja pysyväisen rakentaminen tapahtuu menneisyyden lujittamalle perustalle. Ilman menneisyyttä ei ole nykyisyyttäkään. Samoin on kotoinen maaperä ja sen ymmärtäminen menestyksen tärkeimpiä edellytyksiä. Siksi onkin kotiseutuharrastus otettu tärkeänä nuorisoseurain ohjelmaan. Kotiseutu ja isänmaanrakkas on viimeaikoina saanut maakunnassamme sytykettä isänmaallisten juhlain ja muistomerkkien pystyttämisen muodossa. Samaa henkeä tahtovat nuorisoseurat kasvattaa kotiseututyön kautta.

Kotiseututyö suuntautuu monille aloille. Yksi ottaa selkoa menneen ajan kansanomaisesta käsityksestä tähtimaailmasta, toinen ilmanennustuksesta, kolmas maatalousalalta j.n.e. Mahdollisuuksia on paljon. Vanhoja esineitä, kirjoja j.n.e. löytyy ullakoiltamme runsaasti. Samoin on vanhain ihmisten muistissa paljon häviävää tietoa. Nämä aarteet on korjattava ja pantava talteen.

Näiden periaatteiden pohjalla on laadittu kotiseututyöohjelma ensi vuotta varten. Sen toteuttamiseksi on jokaisessa seurassa valittava kotiseututoimikunta.

Laulettiin ”Kotikuuselle”.

Ryhdyttiin keskustelemaan Laurion alustuksen pohjalla. Keskustelussa johtaja Ripsaluoma selosti laajasti Nuoriso-opiston kotiseutuarkistojärjestelmää.

Laulettiin "Eteläpohjalaisten laulu".

Tämän jälkeen toimitettiin edustajain nimenhuuto. Osanottajia oli runsaasti, yksin Peräseinäjoelta oli yli 30 osanottajaa. Paikkakuntalaisia saman verran. Valtakirjalla edustettuna 4 aluepiiriä, 8 edustajaa; 27 paikallisseurasta 79 edustajaa.

Neiti Irja *Luoma* Peräseinäjoelta lausui "Kaivotiellä".

Johtaja Aukusti *Ripsaluoma* piti esitelmän

siveellisestä itsekasvatuksesta onnen tavoitteluun.

Puhuja kuvasi aluksi ihmisrinnassa elävää onnenkaipuuta ja sen ilmenemistä. Onnen ja kauneuden kaipuu on siveellinen voima, joka kannustaa meitä ylöspäin. Tältä pohjalta nousevat puhtaat ja kauniit elämän unelmat. Kova elämä usein särkee nuoruusunelmat ja aiheuttaa siveellistä ryhtiä horjuttavaa katkeroitumista. Pidetään elämä hukkaan menneenä parempaa yrittämättäkään.

Monet tuntevat pettymystä ja kyllästymistä ammattitehtäväänsäkin nähden. Kaivataan arvokkaampaa ja tärkeämpää tehtävää. Asia on kumminkin niin, että kaikissa tehtävissään voi ihminen olla myöskin henkisesti mukana ja löytää siitä sielullensakin ravintoa, kun tehtävään syvennytään. Mutta jos työ suoritetaan pintapuolisesti, tulee kaikista ammateista koneellisia ja ikäviä. Tavallisesti päämäärä, jos se on järjellinen, saavutetaan, kun sitkeästi ja johdonmukaisesti taistellaan. Innostus ja syventyminen elämäntehtävään on menestyksen ja onnen saamisen ehto.

Ammattitoiminnan ulkopuolella on paljon onnen ehtoja ja esteitä. Yksi tärkeimpiä elämämme kulmakiviä on avioliitto ja rakkauselämä. Monet pitävät itseään onnettoman rakkauden uhreina. Onneton rakkaus on kumminkin suurimmalta osalta sairaloista mielikuvitusta. Järjellisempi suhtautuminen asiaan pelastaa paljosta kärsimyksestä ja pettymyksistä. Jos avioliitto kumminkin muuttuu vaikeaksi, on siinä velvollisuudesta pyrittävä voittamaan vaikeudet. Kevyet erot ovat tuomittavia. Itsekasvattajat eivät avioliiton vaikeuksissa-

kaan voi pitää pelastuksen satamana eroa, vaan höltyväin liitosten lujittamista. Ei ole vaadittava rakkautta ja onnea, vaan kasvatettava itse sitä antamaan.

Tälle kannalle pyrkiminen vaatii nuoruusvuosina tarmokasta itsekasvatustyötä. On m.m. valittava hyvää seuraa ja oltava huonossa seurassa parantajana. Oman elämämme ja esimerkkimme kautta on nostettava myöskin toveri- ja perhepiiriä.

Jokapäiväinen raadanta tylsyttää monia. Tämä huomio esiintyy erityisen selvänä talonpoikaisoloissa. Lukemattomat nuoret emännät ja isännät vaipuvat tylsyyteen, jossa esim. kodin siistimisestä ja kaunistamisesta ei huolehdita, vaan kolkko harmaus lyö leimansa kaikkeen. Tästä meidät pelastaa henkiset harrastukset ja hengen viljely.

Vahvin turvamme onnen pyrkimyksillemmekin on kumminkin Jumalan apu.

Laulettiin ”Hengen maille käsitysten”.

Otettiin päivällisloma. Kokoonnuttua laulettiin ”Arvon mekin ansaitsemme”.

Johtaja Kaarlo Asp alusti kysymyksen

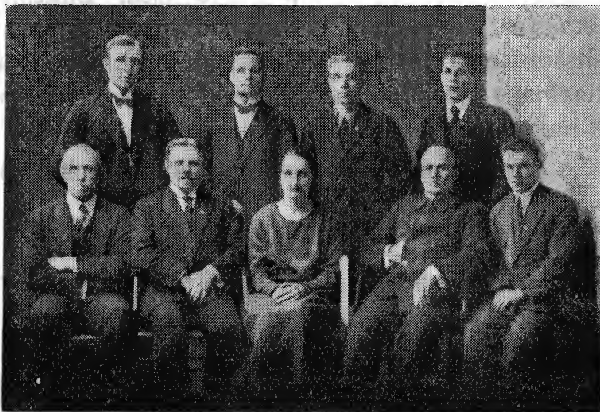
iltamatason kohottamisesta.

Alustaja esitti iltamien toimeenpanossa esiintyviä puutteita. M.m. epätäsmällisyys on varsin yleinen. Epätäsmällisyyteen on yhtenä syynä sopimaton aikamäärä. On tilaisuus ilmoitettu alkavaksi niin aikaisin, että talousaskareitten vuoksi ei ole sinne määräaikaan ehditty. Talon lämmitys, siistiminen, näyttämön laittaminen, lippujen myynti j.n.e. jäävät usein aikanansa järjestämättä. Samoin lopetetaan lipunmyynti usein keskenaikaisesti ja totutetaan hyppyväki tulemaan maksutta lopuille.

Asian korjaamiseksi on poistettava täsmällisyyden esteet ja huolehdittava seuratalon siistimisestä ja koristamisesta. M. m. liputus pitäisi tulla yleisemmäksi. Samoin tulisi ohjelman olla julkipantuna. Ohjelma on etukäteen hyvin valmis-

tettava. Yhteislaulut ja laulajain ydinjoukkokin on etukäteen järjestettävä. Tilaisuuksien ohjelma on keskitettävä määrätyn aiheen ympärille. Aiheita, joiden ympärille ohjelma keskitetään on lukemattomia. Kurinpito on tärkeä. Siinä ovat hyvänä tekijänä vanhemmat ihmiset, milloin niitä saadaan liikkeelle. Kurinpito ei saa tapahtua töykeästi.

Asiasta virisi vilkas keskustelu, jossa erityisesti painostettiin hyvien ohjelmain valmistamisen ja kurinpidon järjestämisen tärkeyttä.

E.-P.Nuorisoseuran johtokunta v. 1926
Kirjailija Santeri Alkio puuttuu kuvasta.

Kun oli välillä laulettu, seurasi kirjailija Paavo Montosen esitelmä

eteläkarjalaisesta nuorisoseuratyöstä.

Puhuja esitti aluksi Etelä-Karjalan nuorisoseuraväen terveiset, sekä valaisi eri maakuntien välisen vuorovaikutuksen tärkeyttä. Sen kautta opimme toisiltamme. Karjalan menneisyys on paljon synkempi kuin muun Suomen. Itäisillä porteilla on maa aina vapissut. Sitäpaitsi ulottivat venäläiset maaorjuuden myöskin Suomen Karjalaan. Näitä menneisyyden jälkiä ei ole vielä voitu täysin poistaa. Taloudelli-

nen ja sen pohjalla myöskin henkinen kehityksemme on jälkipuolessa. Nuorisoseuratyökin on Etelä-Karjalassa noin 10 vuotta nuorempaa kuin Etelä-Pohjanmaalla. Vasta tämän vuosisadan alussa alettiin Etelä-Karjalaan runsaammin perustaa nuorisoseuroja. Nyt on maakunnassa 306 toimivaa nuorisoseuraa. Seurat ovat yleensä kumminkin pieniä. Niitä on jopa kilometrinkin välimatkoilla. Ominaista Karjalan oloille on se, että varsinainen johto on koko ajan ollut kaupungissa. Viipurissa on kaupngissa ja esikaupungeissa nyt 6 nuorisoseuraa. Viime aikoina on maalaisaines saanut kumminkin enempi sijaa seuran johdossa.

Karjalan rajaseutuasema ja nuorisoseuratyön viriäminen juuri sortovuosina on antanut Karjalan nuorisoseuratyölle voimakkaan kansallistuntoisen leiman. Varsinkin sortovuosina oli nuorisoseurain kansallinen toiminta tärkeä. Se piti uskoa ja pyrkimystä yllä Karjalan väestön keskuudessa. Lauluharrastus ja kuorotoiminta oli Karjalassa aikanansa voimakas, mutta se on laskenut. Lausunta- ja näytelmäharrastus sen sijaan on jatkuvasti noussut ja on nyt melkoisen korkealla kannalla. On muutamia seuroja, joissa on vakituisesti näytelmäjohtajat. Tilapäisiä johtajia ja opastajia on käytetty paljon. Keskusseuralla on vakituinen näytelmäneuvoja. Yleensä on kurssitoiminta ollut voimakas.

Muu toiminta on suunnilleen samanlaista kuin Etelä-Pohjanmaallakin.

Työtä on viimeaikoina paljon vaikeuttanut sodan aiheuttama raaistuminen. Taistelu juoppoutta ja muita paheita vastaan on vaatinut entistä pontevampaa toimintaa. Nyt näyttää kumminkin olevan parempi aika koittamassa. Paljon kumminkin tarvitaan edelleen työtä. Lopuksi esitteli puhuja Etelä-Karjalan Nuorisoseuran äänenkannattajaa.

Laulettiin Karjalan laulu.

Taiteilija Hjalmar Salo alusti kysymyksen

näytelmäjohtajakurssien toimeenpanemisesta.

Alustaja palautti mieliin johtajakurssiajatuksen esille tuloa ja kehitystä. Jo viidettä vuotta on johtajakurssien toi-

meenpano ollut kyseessä. Kaikki käytännölliset nuorisoseuratyön tekijät ovat selvillä pätevien ohjaajien merkityksestä nuorisoseuratyöskentelyssä. Soitto- ja lauluharjoituksille on johtaja välttämätön. Varsin suurimerkityksellinen on johtaja myöskin näytelmäharjoituksissa. Niitä meiltä kumminkin puuttuu. Siksi olisi näytelmäin johtajain kasvatuskurssit välttämättömät. Sopivan kurssiopettajan saaminen on näyttäytynyt kumminkin vaikeaksi. Ainakaan täksi syksyksi ei tiedusteluista huolimatta ole pätevää johtajaa saatu. Kokous kannatti periaatteessa tehtyä ehdotusta ja jätti asian mahdollisuuksien mukaan johtokunnan toteutettavaksi.

Laulettiin Talonpojan laulu.

Esitettiin työohjelmaehdotus. Ehdotus hyväksyttiin sillä johtokunnan tekemällä lisäehdotuksella, että neuvonta järjestetään yhdessä raittiuspiirin kanssa.

Kokous oli näin päättynyt. Laulettiin lopuksi ”Me toivomme onnea ihmisten”.

Iltamassa illalla paikallisen seuran esimies Urho Mäenpää ja kirjailija Paavo Montonen puhuivat, paikallisen seuran näyttelijät esittivät näytelmän ”Naapurukset”.

Laihian Alapään Nuorisoseuran johtokunta v. 1923—1924.

E.-P. Nuorisoseuran työohjelma

toimintakaudeksi 1925–1926.

Hyväksytty neuvottelukokouksessa, Töysässä 9.8. 1925.

1. *Johtokunnan toiminta.*

Keskusseuran juoksevia asioita hoitaa entiseen tapaan johtokunta ja sihteeri valitsemiensa valmistusvaliokuntien avulla. Toimeenpanevana elimenä toimii sihteeri ja sihteerineuvosto.

Johtokunta jakaantuu seuraaviin valiokuntiin: sihteerineuvosto, kirjallisuus- ja opinto-, raittius- ja siveellisyys-, musiikki-, kotiseutu-, liikuntakasvatus- ja näytelmävaliokunnat. Valiokuntiin voidaan valita henkilöitä johtokunnan ulkopuoleltakin, mikäli katsotaan tarpeelliseksi. Sihteeri toimii valiokuntain sihteerinä.

2. *Keskusseuran yleiset tilaisuudet.*

Vuosikokous pidetään Luovan nuorisoseuran talolla tammikuun 2—3 pnä. Maakuntajuhlat ja niihin yhdistetyt Laulu- ja Soittojuhlat pidetään Vaasassa johtokunnan lähemmin määräämänä aikana. Neuvottelukokous pidetään Lapuan nuorisoseuran luona.

3. *Neuvonta- ja esitelmätoiminta.*

Persoonallinen neuvonta ulotetaan entiseen tapaan jokaiseen seuraan. Toivotaan, että aluepiirit lähettävät keskus-

seuran järjestämiin neuvontatilaisuuksiin edustajansa. Aluepiirien sihteerien ja johtokunnan jäsenien tulee tarvittaessa käydä opastamassa alueensa nuorisoseuroja.

Nuorisoseurakurssit pidetään Töysässä nuorisoseuran talolla marraskuun lopulla. Iltakursseja järjestää keskusseura pyydettäessä.

Aluepiirin vuosikokouksien y.m. tilaisuuksien yhteyteen järjestetään, mikäli mahdollista, myöskin neuvontatoimintaa.

4. *Kerhotoiminta.*

Kerhotoiminnassa kiinnitetään erikoista huomiota kotiopintokerhojen, nuorisoseuratyökerhojen ja raittiuskerhojen järjestämiseen. Näitä kerhoja varten julkaisee keskusseura mallisäännöt.

Kotiopintokerhoissa luetaan nykyajan suomea siihen määrättyine kurssikirjoineen, nuorisoseuratyökerho toimii nuorisoseuramerkkivaatimuksien suorittamiseksi ja raittiuskerhot kasvattavat raittiusvalistustyöntekijöitä nuorisoseuroja varten.

Muidenkin alaosastojen ja alaosastotoimikuntien työtä elvytetään ja vireilläpidetään.

5. *Kotiseututyö.*

Kotiseututyössä kehoitetaan paikallisseuroja edelleen järjestämään kuvasto-, puumerkki- ja kangasmallikokoelmia. Muistiin kirjoitettavia kotiseutukeräyksiä, kuten viljelyshistoriallisia tekoja, elämäkertoja, kansankuvauksia, kansanlauluja, piirilauluja, satuja, tarinoita, taikoja, sananlaskuja y.m. olisi seurojen myöskin järjestettävä. Arkistoimisessa suosittelee keskusseura Nuoriso-Opistossa kehitettyä järjestelmää.

Keskusseura kerää työvuoden aikana maakunnan kirkkojen, sankaripatsaiden ja nuorisoseuratalojen kuvat ja järjestää ne erikoiskuvastoihin. Samoin järjestetään entisten ja nykyisten piirileikkilaulujen keräily maakunnassa, keskusseuran piirileikkilaulukokoelmaa varten. Yleensä olisi nuo-

risoseurojen lähetettävä kotiseutukeräyksistään toinen kappale keskusseuralle.

6. *Esitelmärengas.*

Esitelmärengas uudistetaan ja järjestetään sen avulla kansantajuistieteellistä luentotoimintaa eri puolilla maakuntaa.

7. *Kirjallinen toiminta.*

Kiertokirjeitä julkaisee keskusseura entiseen tapaan, sanomalehtikirjoituksia nuorisoseura-asiasta samoin julkaistaan. Pyrkijän levittämiseksi järjestetään kilpailu aluepiirien sihteerien kesken. Nuorisoseurakirjallisuuden levittämisen järjestää maakunnallinen kirja-asiomisto, jota hoitaa keskusseuran sihteeri.

Vuosikirja julkaistaan entistään laajempana, kuvitettuna, runoja ja kertomuksia sisältävänä julkaisuna, jonka levityksestä seurat pitävät huolen.

8. *Kirjastoasia.*

Nuorisoseuroja kehoitetaan kaikkialla toimimaan nykyaikaisen kunnollisen kirjastolaitoksen aikaansaamiseksi ja tukemiseksi. Omaa tarvettaan varten olisi jokaisen nuorisoseuran hankittava käsikirjasto.

9. *Raittiustyö.*

Nuorisoseuroja velvoitetaan kiinnittämään erikoista huomiota omien jäsentensä raittiuteen ja raittiuskasvatukseen. Kieltolain rikkojia älköön nuorisoseuroissa ja nuorisoseurataloilla suvaittako. Yleistä raittiusvalistustyötä on nuorisoseuroissa voimakkaasti tehtävä.

Keskusseura puolestaan koettaa valvoa, etteivät nuorisoseurat riko tässä asiassa nuorisoseuraperiaatteita. Omien toi-

mihenkilöidensä ja esitelmärenkaan avulla järjestää keskusseura raittiusluentotoimintaa eri osissa aluettaan.

Etelä-Pohjanmaan Raittiuspiirin kanssa järjestää keskusseura yhteisen neuvontakierron siten, että E.-P:n N.-s:n lähetit käyvät myöskin maakunnassa toimivissa raittiusseuroissa.

Kieltolakiliiton Etelä-Pohjanmaan aluejärjestöön yhdytään ja ollaan vuorovaikutuksessa muidenkin maakunnassa toimivien raittiusjärjestöjen kanssa.

10. Nuorisoseurojen suhde kasvavaan nuorisoon.

Jokaisen nuorisoseuran olisi järjestettävä ainakin yksi erikoisiltama kasvavalle nuorisolle. Erikoisharrastuksia, kuten lasten urheilua, partiotyötä ja toivonliittotoimintaa j.n.e. on nuorisoseurojen avustettava siellä missä siihen on edellytyksiä.

11. Kansanopisto ja Nuoriso-Opisto.

Kansanopistossa käyntiä ja avustusta koetetaan edistää. Olisi suotavaa, että nuorisoseurat liittyisivät kansanopiston kannatusyhdistykseen ja ottaisivat osaa sen toimintaan.

Myöskin Nuoriso-Opiston kannatusyhdistykseen olisi seurojen liityttävä. Aluepiirit ja nuorisoseurat pitäkööt huolta oppilaiden lähettämisestä Nuoriso-Opistoon ja opiston tunnetuksi tekemisestä.

Keskusseura jakaa kolme 1,000 mk:n stipendiä Nuoriso-Opistoon pyrkiville.

12. Näytelmätason kohottaminen.

Keskusseura järjestää työvuoden kuluessa näytelmäinjohtajakurssit, jos pätevää ohjausta niihin saadaan ja tarpeeksi osanottajia ilmoittautuu.

13. *Juhla- ja iltamatoiminta.*

Juhla- ja iltamatoiminnassa kehoitetaan nuorisoseuroja mahdollisimman arvokkaiden tilaisuuksien avulla kohottamaan työnsä merkitystä. Järjestettäköön tilaisuuksia vain silloin, kun on tarpeeksi hyvää nuorisolle tarjottavana. Täsmällisyyttä ja hyvää järjestystä kaikissa tilaisuuksissa tulee noudattaa.

14. *Liikuntakasvatus.*

Voimistelu-, leikki- ja urheiluharrastusta on seurojen edelleen vireillä pidettävä, järjestämällä voimistelu- ja palloleikkijoukkueita, laululeikkejä ja kansantansseja sekä säännöllisiä urheiluharjoituksia kilpailuineen ja kasvatettava keskuudestaan johtajia erilaisia tehtäviä varten. Keskusseura järjestää entiseen tapaan yhteisvoimistelunäytöksen sekä urheilukilpailuja maakuntajuhlain yhteyteen.

15. *Yhteiskunnalliset ja taloudelliset harrastukset.*

Yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin herätetään esitelmin, puhein ja kerhotoiminnan avulla harrastusta ja mielenkiintoa. Isänmaanrakkauden elähyttämiä kansallisia pyrkimyksiä eteenpäin autetaan.

Eri yhteiskuntaluokkia lähentävää toimintaa koetetaan aikaansaada.

16. *Aluepiiritoiminta.*

Aluepiiritoimintaa kehitetään entisellä pohjalla. Aluepiirin sihteerejä velvoitetaan tarvittaessa toimimaan piirin seuroissa keskusseuran lähetteinä.

17. *Suhde Suomen Nuorison Liittoon.*

Liiton kokouksiin lähetetään edustajia. Samoin huolehditaan Liiton päätösten toteuttamisesta ja yleensä järjestötoiminnan kehittämisestä.

18. Vuorovaikutus toisten järjestöjen kanssa.

Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran alueella toimivien toisien valistusjärjestöjen kanssa toimitaan yhteisymmärryksessä, mikäli niiden toiminta on sopusoinnussa nuorisoseuraperiaatteiden kanssa.

E.-P. N.-seuran maakuntajuhlat Peräseinäjoella 27/6. 1925. Onni Kanto pitämässä tervehdyspuhetta.

Selostus Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran vuosikokouksesta Kurikan Luovassa tammikuun 2—3 pnä 1926.

Ensimäinen kokouspäivä.

Kirkkaana selkeni pakkas-aamu tammikuun 2:na päivänä, kun valtavat hevoskaravaanit odottivat Kurikan asemalla kokousväkeä. "Hevosen talosta ja kaksi parhaasta" olivat luopalaiset vieraitaan vastaan lähettäneet. Lähes kilometrin mittaisena, kiemurtelevana hanki-erämaan kulkueena, iloisesti rupattaen, posket pakkasesta punottavana, saavuttiin Luovan nuorisoseuran talolle, missä ystävällinen vastaanotto ja maukkaat tuliaiskahvit kymmenkertaisesti seitsenkilometrisen talviaamun ihanan matkan kruunasivat. Miellyttävät suojat ja sydämellinen vastaanotto todistivat, että ollaan aateystävien luona. Tämä kaikki vaikutti heti rohkaisevasti mieliin ja kun yhteisen tuliaislaulun: "Sydän rinnassa" oli laulettu, olikin oikea kokoushenki vallannut satoihin nousevan vieraiden ja paikkakuntalaisten mielet.

Paikallisen seuran puolesta lausui kokousyleisön tervetulleeksi hra Leppänen. Puheessaan lausui hän ilonsa siitä, että keskusseuran vuosikokous on järjestetty etäämmälle rautatiestä, jolla seikalla on suuri merkitys syrjäseutujen nuorisoelämään.

Kun oli laulettu Kansalaislaulusta viimeinen säkeistö, avasi keskusseuran esimies, johtaja Aukusti Ripsaluoma kokouksen. Puheessaan huomautti hän, että kuluneen vuoden nuorisoseuratoiminta ei ole laajapiirteisesti katsoen paljoa muuttunut entisestään. Kuitenkin on mainittava muutamia ikäviä ilmiöitä, jotka ovat haittaamassa nuorisoseuratyötä.

Juoppous vaikuttaa vielä joissakin paikoissa seurain sisäiseen elämään. Tässä suhteessa on edelleenkin tarmokkaasti työtä tehtävä, että juoppouspahe seurauksineen saataisiin poistetuksi.

Toisena ikävänä ilmiönä on mainittava, että varsinaiseen opiskeluun kiinnitetään nuorisoseuroissa yleensä aivan liian vähän huomiota. Muualla Suomessa menee kerhotoiminta hyvää vauhtia eteenpäin. Siihen olisi Etelä-Pohjanmaallakin suurempaa huomiota kiinnitettävä.

Elämä ei ole niin vakavaa nuorisoseuroissa kuin tulisi olla. Tanssi on päässyt liiaksi vauhtiin. Muodostukoon toimintamme vakavaksi ja arvokkaaksi

On olemassa paljon hyviäkin saavutuksia. Erikoisesti tulkoot mainituksi suuremmat juhlat, jotka ovat sangen kauniita saavutuksia.

Parempaan elämään pyrkimystä ja kaipuuta on maakuntamme nuorisoseuroissa ollut paljon huomattavissa. Johtavien voimien puute tekee kuitenkin tässä suhteessa haittaa. Toivottavasti nousevan sivistyksen mukana myöskin tämä asia korjaantuu.

Työvainioitamme katsellessamme huomaamme, että työtä on paljon, mutta työvoimia vähän. Jokainen pienikin lupaava voima olisi nuorisoseuroissa vedettävä esiin nuorisoseuratyöhön.

Kun oli laulettu "Ylös nuorten parvi sankka", valittiin kokouksen puheenjohtajiksi johtaja A. Ripsaluoma, johtaja Kaarlo Asp ja hra Sulo Leppänen. Kirjureiksi valittiin Onni Kanto ja Aili Haapala. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Aimo Sulkava ja Yrjö Ketomäki sekä valtakirjain tarkastajiksi Yrjö Laurio ja Sivi Kovanen.

Nimihuudon ja valtakirjain tarkastuksen jälkeen huomattiin virallisia edustajia olevan 52:sta n.-seurasta, 6:sta aluepiiristä 156 henkilöä, valtakirjatta 20, joista kaikista on luettelo tämän pöytäkirjan lopussa.

Laulettiin "Kun nuoruuden aika on ruusuinen". Neiti Aili Haapala alusti keskustelukysymyksen:

Raamatunlukukerhot nuorisoseuroissa.

Alustaja huomautti aluksi siitä, että kysymys raamatunlukukerhojen perustamisesta n.-seuroihin on uusi, mutta kysymys on tärkeä ja on sitä syytä syvemmin tarkastaa. Elämän suurissa suruissa tarvitaan aina Jumalaan luottamusta. Pakanat palvelevat jumalaa vain siksi, että tuntevat tarvitsevansa jonkun korkean palvelusta. — Esi-isiemme elämäntaakat olivat raskaat ja suuret. He tarvitsivat silloin voimanantajaa ja sen he löysivät jumalanpalveluksessaan. Meidän aikanamme tuntuu siltä, että olemme unohtaneet sen, mitä sanotaan jumalanpeloksi. Kuitenkin asuu jokaisen ihmisen sisimmässä kaipuu jonkun korkean palveluksesta, vaikkakaan emme sitä aina tunne. Tätä tunnetta olisi pyrittävä vaalimaan. Sanotaan, että nuorisoseuratyö on ristiriidassa uskonnon kanssa, mutta niin ei kuitenkaan ole. Vanhemmat voivat usein surra puhtaastikin eläneen nuoren elämän sammumista, ristiriita nuorten ja vanhempien välillä on suuri. Uskonnollisista ja monista muista väärinkäsityksistä päästäksemme on nuorten käytävä tässäkin alku ottamaan. Vanhoilta sitä emme voi vaatia. Yhtenä keinona siihen olisi *Raamatunlukukerhojen perustaminen nuorisoseuroihin.* Olisi päästävä lähemmä uskontoa, se yhdistäisi sekä nuoret että vanhat ja poistaisi kaiken rivon ja alhaisen nuorisosta. — Laulettiin ”Luoksesi Jumala”.

Asiasta syntyi melko laaja keskustelu, joka oli sekä hyväksyvä että vakava.

Kultalahti: Kysymys on uusi, kuten alustajakin mainitsi, mutta samalla se on lähellä sekä nuorisoa että sen työtä. Nuoriso-opistossa, missä alustajakin on tähän työhön perehtynyt ja syventynyt, olen nähnyt tämänsuuntaisen kerhotyön kauniin ja valtavan merkityksen.

Aate Manninen: Kysymys on suuri ja vakava. En tunne oloja täällä, mutta Suur-Savossa on se nuorisoseurojen elinkysymys. Huono ja rivo elämä on herättänyt vakavimmin ajattelevat epäilemään työmme pyhyyttä ja onpa oltu pakoi-

tettuja mainitun syyn vuoksi sulkemaankin n.-seuroja. Ja tilalle on noussut Raamatunlukupiirejä.

Ripsaluoma: Siellä missä luullaan voitavan kerhoja perustaa, on se tehtävä vakavan harkinnan pohjalla. Varsinkin johtajakysymykseen on kiinnitettävä huomiota.

Liakka: En voi muuta kuin mielihyvällä todeta kysymyksen tärkeyden ja suuruuden. Olemme vakavan kysymyksen edessä. On hauska tavata henkilöitä, joilla elämän kautta uskonnolliset kokemukset on suuret. Ilahduttavaa on, jos nuoriso saadaan kaipaamaan ja etsimään elämän viisautta syvyyden kaivosta. Voihan nuorisokin kokoontua käsittelemään ja keskustelemaan iäisyyskysymyksiä. Emme voi heitä tuomita, vaikkapa erimielisyyttä ilmaantuisi, ovathan he sillä hetkellä etsijöinä koolla. Tässä kysymyksessä täytyy kuitenkin olla rehellinen, muuten se saattaa tuottaa etsijöille vääriäkin elämäntotuuksia.

Maunula ja *Alho:* Edellinen hyväksyen alustuksen tarkoituksen ja jälkimäinen kokemuksenaan yhtyivät jo sanottuun.

Laulettiin ”On aate pyhä ja kallis”. Seurasi

Kanslianeuvos Liakan esitelmä.

Aluksi puhuja lausui kiitokset ystävällisestä vastaanotosta. Lausui Suomen Nuorison Liiton terveiset E.-Pohjanmaan nuorisoseuraväelle. — Esitelmöitsijä mainitsi myös siitä, miten työ eri maakunnissa muodostuu kokonaan erilaiseksi. Saa kokea tätä vaihtelevaisuutta. Se antaa kokonaisuudelle kirkkaamman ja vaihtelevamman leiman. E.-Pohjanmaan nuorisoseuratyöllä on ollut aina keskeinen asema. Täältä on levinnyt tämä liike. Puhuja lausui toivomuksen, että Etelä-Pohjanmaa edelleenkin voisi säilyttää tämän asemansa. — Tarkoitukseni on puhua nuorison kasvatuskysymyksestä. — Nuorisoseuratyö on aina pysyvä kasvatustyönä ja niin kauan kun se sellaisena pysyy, on se myös antava tuloksia. Jos katselemme historiaa, huomaamme, että yksi asia yhdellä kertaa ja toinen toisella kertaa on ollut esillä

kansojen elämässä. Niin myös tässäkin. — Eräs tärkeä kasvatuskysymys on *kysymys ammatin valistamisesta.* On paljon pidetty huolta kotien puolelta lasten ammatin valitsemisesta. Tämä asia on ollut paljon esillä, mutta maalaisoloissa kuitenkin vähemmän. Se on tuonut ajatuksen, että ”talonpojalla ei ole hermoja”. — On sattunut, että nuori henkilö on halunnut johonkin toimeen, mutta hänen on täytynyt tehdä toisin. Joku aika takaperin ajatteli talonpoikaisnuoriso vain kokonaan maanviljelysammatin omaksumista. On kyllä poikkeuksia. Esimerkiksi useimmat kansakoulunopettajat ovat kotoisin talonpoikaisnuorison keskuudesta. Olot ovat nyt muuttuneet. Maatalous on nyt toista kuin ennen. Se vaatii nyt toisia kykyjä ja toisia voimia kuin ennen. Se vaatii uusia voimia eri aloilla. — Kysymys ammatin valitsemisesta on jo herkkä ajan vaatimuksille. Täytyy olla paatunut, joka ei huomaa, että ollaan uudessa ajassa. — On onni, että kovin nuorten ihmisten ei tarvitse tästä asiasta itse taistella. On paljon jokapäiväistä työtä, jolla on suuri merkitys vain siinä, että se tehdään kunnollisesti. On vielä varaväki jokapäiväisten töiden suoritusta varten. — Ketään ei nyt enää ole vaadittava ehdottomasti antautumaan isänsä alalle. On paljon ihmisiä, jotka ovat saaneet paljon kärsiä siitä, että ovat joutuneet sopimattomalle alalle. — Meidän kansamme kaipaa henkilöitä, jotka elävät elämänsä täydellisesti. Me emme voi asettua muiden Europan kansojen tasalle. — Oli ennen henkilöitä, jotka olivat antautuneet asemaan, johon olivat erikoistuneet ja jossa tunsivat hyödyttävänsä kansaa. Elämä kehoitti heidätkin silloin pysymään paikallaan. Ammatin valitsemisessa ei ole myöskään jätettävä huomioonottamatta sitä taloudellista asemaa mihin se johtaa. Taloudellinen vauraus on kansan vaurauden merkki, se myös henkisesti rikastuttaa. — Olemme huomanneet, että meidän maamme ei ole se, jossa täytyy elää köyhyydessä, vaan on tilaisuus edistyä. — Nykyaikana tavataan paljon n.s. ”kissankultakulttuuria”. — Ruumiillinen työ on paljon menettänyt arvoansa, mutta sen säilyttäminen on erittäin tärkeä. Joka ei voi päästä kiinni työhön, ei voi päästä kiinni elämään. Pu-

huja huomautti myös siitä, että nykyaikana ei enää kasveta yksityiseen piiriin, vaan yhteiskunnalle ja isänmaalle. Yhteiskunnan ja valtion asiat asettavat meille suuria vaatimuksia.

Laulettiin "Nälkämaan laulu".

Väliajan jälkeen keskusseuran sihteeri Onni Kanto selosti vuosikertomusta, jota tarkastamaan ja siitä kokoukselle seuraavana päivänä lausuntoa antamaan valittiin tait. Kaarlo Kultalahti ja herra Vihtori Luoma.

Kun tilit eivät olleet ehtineet valmiiksi tähän kokoukseen, jätettiin niiden hyväksyminen syysneuvottelukokoukselle. Tilien tultua valmiiksi päätettiin ne ja tilintarkastajain lausunto sitäpaitsi julkaista sanomalehdissä.

Seurojen vuosiverot päätettiin pysyttää ennallaan.

Keskusseuran tulo- ja menoarvio hyväksyttiin johtokunnan ehdotuksen mukaisena. Se päättyi 40,000 markkaan.

Johtaja Ripsaluoma teki tämän jälkeen selkoa keskusseuran laulu- ja soittojuhlien tulojen jakamisesta järjestävän paikallisseuran ja keskusseuran kesken. Tähän asti ovat järjestävät seurat saaneet tuloista 15 %. Kun tulojen jakamisessa on syntynyt epäselvyyksiä, olisi tässä suhteessa laadittava tarkka suunnitelma. Kokous asetti kysymystä valmistamaan toimikunnan, johon tulivat A. Ripsaluoma, Hulda Lempola, K. Kultalahti, E. Kaistila ja O. Volanto.

Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran esimieheksi valittiin johtaja A. Ripsaluoma ja johtokuntaan erovuoroisten tilalle: M. E. Mäki, E. Kaistila, Sivi Kovanen ja Onni Kanto.

Laulettiin: "Ylös nuorten parvi sankka".

Neiti Sivi Kovanen alusti keskustelukysymyksen:

Kerhotoiminta nuorisoseuroissa.

Nuorisoseuratyö on henkisten harrastusten koulu. Ihmisellä on ollut sellainen pakottava voima, joka on ajanut hänet siihen. Mutta se ei silti ole voinut tulla esiin. Työttömyydessä on kipinä sammunut. — Niin ei olisi saanut käydä. — Kun nuori ihminen ei saa työtä, suistuu hän väkijuomien

orjuuteen. Kerhotoiminta on sellainen, josta he löytävät sen mitä ovat etsineet. On myös "villejä" ihmisiä. Nämä ovat pohjaltaan hyviä. Heidät olisi saatava mukaan kerhotoimintaan. — Kerhotoiminta on sellaista syväkyntöä, jota tässä maassa tarvitaan. Kaikkeen kasvatukselliseen työhön on tilaisuus kerhotyössä. Alustaja esitti esimerkkejä kerhotoiminnan merkityksestä, esitti eri kerhoja perustettavaksi ja lausui toivomuksen, että otettaisiin nuorisoseuraväen keskuudessa kerhotoiminta sellaiseksi kouluksi, jossa kasvatetaan kansalaisia isänmaan hyväksi.

Asiasta käyttivät puheenvuoroja Ripsaluoma, Laurio, Lehtimäki ja Salo, tukien alustajan mielipidettä kokemuksillaan kerhotoiminnassa.

Laulettiin: Vilppulan urhojen muistolle.

Kanslianeuvos *Niilo Liakka* piti tämän jälkeen

Raittiusesitelmän.

Puhuja huomautti, että viime aikoina ovat monet arvot muuttuneet. Käsitykset väkijuomain tuhoa tuottavista vaikutuksista ovat kuitenkin pysyneet ennallaan. Väkijuomat ovat syynä henkiseen rappeutuneisuuteen. Emme ole oikeutetut kieltämään tätä asiaa edelleen tutkimasta, mutta olemme oikeutetut toteamaan, että tähänasti käytyjen tutkimusten tuloksia ei ole voitu kumota.

Meidän täytyy pitää mielessämme, että kansamme kannalta on tärkeätä se taistelu, jota käydään väkijuomia vastaan, sillä sen taistelun ratkaisusta riippuu paljon. Kansamme on monissa vaaleissa lausunut vakaumuksensa kieltolakiasiasta. Tätä seikkaa ei nuorisomme saa unohtaa. Kaikki nuorisoseuralaiset ovat vastuussa siitä, että nuoriso tulee ymmärtämään väkijuomain tuhoisan vaikutuksen. Tuntuu siltä, että raittiusvalistustyötä on edelleenkin innokkaasti tehtävä. Puhuja suositteli raittiuskerhoihin luettavaksi professori Voionmaan kirjoittamaa kirjaa "Yhteiskunnallinen alkoholikysymys".

On tärkeää, että teroitamme kieltäytymisen välttämättömyyttä, mutta myöskin on saatava ihmiset pyrkimään siihen, että alkoholihimo loppuu. Jokaisen kansalaisen kunnia-asia on tukea ja vahvistaa paikkakuntalaisiaan tässä suhteessa. Tässä suhteessa voivat varsinkin naiset saada paljon aikaan. Muutamissa maamme sanomalehdissä puhutaan ivallisesti raittiustaistelusta. Tämä iva koskee Suomen orjuuttamista, sillä jos joudumme alkoholin vallan alle, on meitä painamassa suurempi orjuus kuin meillä koskaan on Venäjän vallan alla ollut. Taistelu raittiuden ja kieltolain puolesta on jatkuvaa vapaustaistelua, jota meidän tulee tarmolla käydä. Jos Suomen kansan vapaus on Etelä-Pohjanmaan nuorisolle rakas, niin tämä nuoriso rakentaa tätä vapautta henkisillä voimilla. Kansa, jonka täytyisi sortua alkoholikapitalismin käsiin, ei ole vapautensa arvoinen. Suomen kansan vapaus velvoittaa meitä toimimaan.

Laulettiin: ”Vaasan marssi”. Johtaja Ripsaluoma lausui lämpimiä kiitoksen sanoja maist. Liakalle niistä arvokkaista esitelmistä, joilla hän on kokousta rikastuttanut. Liikutettuna Liakka sanoi hyvästinsä, mihin kokousyleisö vastasi kolmikertaisella ”eläkööllään”.

Klo 8 alkoi iltama. Kurikan torvisoittokunta esitti erittäin suurella mieltymyksellä kuultua torvisoittoa apteekkari Boismanin johdolla, saaden vilkkaat suosionosoitukset osakseen.

Suur-Savon Nuorisoseurojen Keskusseuran sihteeri Aate Manninen puhui kuluneen ja nyt alkavan 25-vuotiskauden aatteellisesta työstä ja elämästä sekä erikoisesti uudenvuoden vastaanotosta Suur-Savon nuorisoseuraväen keskuudessa.

Lausuntaa esitti taiteilija Kaarlo Kultalahti.

Kurikan torvisoittokunta esitti jälleen muutamia musiikkikappaleita. Tait. Kultalahti lausui.

Joht. Ripsaluoma esitelmöi *siveellisyyskysymyksestä.*

Puhuja huomautti aluksi, että tämä kysymys on laaja. Raittiuskysymys kuuluu myöskin siihen. Olemme luvanneet seisoa vartiopaikallamme ja siihen velvoittaa nuorisoseura-aate. — Lainkunnioitus on kokonaisuudessaan paljon hölty-

nyt meidän kansamme keskuudessa. Tuntuu siltä kuin tottelisimme paremmin vierasta sortajaa kuin omia lakejamme. Tämän asian auttamiseksi on paljon taisteltu. — Usein sattuu, että virkakunnan täytyy sekaantua asiaan vain senvuoksi, että järjestys pysyisi nuorten keskuudessa. Tämän jälkeen esitelmöitsijä puhui vakavia sanoja nuorisolle sukupuolikysymyksestä sekä keinoista tilanteen parantamiseksi.

Väliajan jälkeen näyttelivät Luovan nuorisoseuralaiset hauskan näytelmän "Mätäkuussa".

Toinen kokouspäivä.

Sunnuntaina alkoi kokous klo 10 ap. Laulettiin: "Pyhäaamun rauha". Ensimäisenä astui korokkeelle agronoomi *J. Kailio* puhuen

maaseudun nuorison kiinnittämisestä kotiseutuunsa.

Aluksi huomautti puhuja, että nousu uuden Suomen kehittämiseksi on ollut hyvin voimakas. Samalla kun tunnustamme tämän nousun, samalla täytyy meidän ikävällä todeta, että liian suuri joukko maaseudun nuorisoa liukuu muille aloille.

Talouselämässä tarvitaan nykyään kaikki se maan pinta käytettäväksi, mitä maanviljelijöillä on. Kun maanjaot ovat käynnissä, ei kukaan osakkaista tahtoisi siirtyä keskuksesta syrjään sivumaita viljelemään. Tästä on seurauksena se, että kaikki uudet talot rakennetaan maanteiden viereen ja jokivarsille ja talot muodostuvat vaikeiksi asua ja edelleen jakaa. Kun taas talon asema on keskeinen, on isännälle silloin helpompaa johtaa töitäkin. Sitäpaitsi joutuvat sivumaiset silloin voimakkaaseen viljelykseen. Karjanhoito on käteistä silloin kun talo on keskeisessä asemassa. Karja voidaan laskea laitumelle suoraan navetasta. Monta muutakin etua tulee sen mukana.

Millä tavalla sitten saataisiin maataomistavalle väestölle maata niin paljon, että talonpoikaisnuorisosta ei tulisi niin

nopeasti tilatonta väestöä? Tulee päästä siihen, että kun talon kasvava polvi on vielä kotona, niin silloin jo suunnitellaan ja järjestetään talon paikkoja lapsille sillä tavoin, että näistä uusista taloista tulee ehyitä ja kokonaisia. Kun tämä järjestely aikoinaan toimitetaan perheen keskuudessa, ei se tule taloudellisestikaan raskaaksi suorittaa. Kun tällaisia jakoja järjestetään, tulevat kaikki talon maat täysin käytetyiksi niin pitkälle kuin jakoon on suinkin mahdollisuuksia. Silloin estetään lapsia joutumasta tilattoman väestön joukkoon. Liian paljon mennään Etelä-Pohjanmaalla naimisiin ilman, että on mahdollisuuksia oman kodin perustamiseen. Usein jäävätkin aviopuolisot omiin koteihinsa pitkäksi aikaa naimisiin menon jälkeen. Tämä johtaa monessa tapauksessa siihen, että aviopuolisot kyllästyvät toisiinsa ja mies lähtee Amerikkaan. Jos taas nuori pari asettuu asumaan jommankumman vanhempien luokse, menee heiltä tarmo ja sisu työntekoon. Silloin kun he ovat jo keski-iän sivuuttaneita, ei heistä ole enää tarmokkaiksi maan asujiksi. Toista on, jos nuori pari saa heti naimisiin mentyään talon haltuunsa. Silloin he pääsevät hyvin eteenpäin nuoruuden hehkuvan innon kannustamina. Kun nuoret pääsevät aikaisin taloa asumaan, tietävät he, että heidän on itse vastattava jokaisesta askeleestaan. Silloin kasvaa heille vastuuntunne ja uskallus pyrkiä eteenpäin. Näitä kysymyksiä tarkastellessa huomataan, että Amerikkaan menon syyt piilevät usein kodeissa.

Maaseudulle perustetaan nykyään paljon yhteiskouluja. Niihin tulee runsaasti maaseudun parhaimmistoa oppilaiksi. Tämä on itsessään hyvä asia. Mutta joutuu ajattelemaan, että onko maaseudulla varaa lähettää parhaimmistonsa muille aloille. Eikö meidän pitäisi varata näitä oppikoulua käyviä itsellemme maaseudun sivistystarpeiden tyydyttämiseksi. On vallalla sellainen käsitys, että koulussa käypiä lapsia kohdellaan kuin kukkaa kämmenellä, kun heidän sisarensa ja veljensä sitävastoin saavat olla ahkerassa työssä. Täten vieraantuvat oppikoulua käyvät lapset maataloudesta. Jos heistä tarkoitetaan kasvattaa kodin hyväksi toimivia henkilöitä,

niin on heidän asemansa sitten myöhemmin sangen vaikea. Jos tahdomme oppikouluun lähetetyistä ja kotiin palaavista nuorista kasvattaa kunnollisia ihmisiä, niin meidän ei saa heitä kouluaikana liiaksi hemmoitella. Oikealla kasvatuksella valmistetaan heitä johtoasemiin maaseudulla, mihin asemiin heidät tekevät oppikouluissa saadut tiedot päteviksi.

Ansiokkaan ja lämpimän esitelmän jälkeen laulettiin: ”Kun nuoruuden aika on ruusuinen.”

Pienen kahviloman kuluttua alusti keskustelukysymyksen Suur-Savon N. S. sihteeri Aate Manninen aineesta:

kahdeksas käsky käytännöllisessä elämässä.

Alustaja selvitti tämän käskyn alkuperää ja historiaa sekä eri aikoina tätä käskyä vastaan tehtyjä rikoksia. — Ihminen on uskaltanut uhmata Luojan käskyjä. Missä useampia ihmisiä on koolla, siellä hyvin tavallisesti rikotaan kahdeksatta käskyä. Syynä siihen on itsekkyys ja kateus. Tätä käskyä vastaan tehdyt rikokset ovat usein tuoneet onnettomuutta kansojenkin ja yksityisten elämään. On menty niinkin pitkälle, että on rikottu tätä käskyä oikeuden edessä, on tehty väärä vala. — Itsekkyys on päässyt suureen valtaan.

Laulettiin: ”Oi jos oisit sydämeni”.

Asiasta syntyneessä keskustelussa käytettiin muutamia sattuvia puheenvuoroja.

Ripsaluoma mainitsi esimerkillä valaisten, kuinka pitkälle saatetaan mennä herjatessa lähimäistä. Eipä edes valtakunnan päämiestäkään säästetä silloin kun kielikellot pääsevät valloilleen. Vanha kansanrunoutemmekin todistaa, että väärän todistuksen antaminen lähimäisestä on ennenkin ollut vitsauksena: ”Käytti kieltä kelvotonta, liikutti lihan pahinta”, lauletaan piispa Henrikin surmavirressä.

Kultalahti: Mieleen tulee väkistenkin eräs ooppera. ”Taikahuilussa” Papageno metsästäjä lörpöttelee ja kielii minkä ehtii, jopa tuottaen pahennustakin pahalla kielellään. Eräs haltija pistää silloin riippulukon tämän kantelijan suun-

tukkeeksi ja se auttoi. Meilläkin täällä Etelä-Pohjanmaalla tarvitsisi hyvin moni huulensa ja kielensä pitimeksi samaa kuraassia, eiköhän juorut ja panettelu loppuisi.

Kailio: Saatetaanpa juoruamalla tehdä pahaa vielä yksinpä liikemies- ja pankkimaailmassakin. Kertoi eräästä pankkimiehestä, mikä pahaa aavistamatta vaimolleen kertoi eräästä suuresta pankin yrityksestä. Vaimo pahalla kielellään oli saattaa koko pankin täydelliseen vararikkoon.

Kultalahti: Hyvin monen nuoren ihmisen hyvät kyvyt ja lahjat ovat joutuneet juorukellojen painostuksesta kokonaan varjoon. Mainitsi esimerkin.

Oksala: Naisväki vallankin tahtoo panna kaiken pilalle. Missä vaan on pari eukkoa koossa, kolmas siinä keskellä on näkymättömänä hampaissa.

Haapala: Ei suinkaan miehetkään ole syyttömiä.

Keskustelu pidettiin vastauksena kysymykselle, minkä päälle voimakkaasti laulettiin: "Savolaisten laulu".

Tämän jälkeen alusti Feliks Korhonen kysymyksen:

Nuorisoseurain jäsenten käyttäytymisestä ulkopuolella oman seuran.

Nuorisoseuraan liittyessään sitoutuu sen jäsen noudattamaan seuransa sääntöjä. Usein kuitenkin rikkovat jäsenet tämän sitoumuksensa ja elävät esimerkiksi kodin piirissään kokonaan toista elämää kuin mihin nuorisoseuran jäsenyys velvoittaa. Nämä jäsenet elävät kyllä seuransa piirissä kaikin puolin hyvää elämää, mutta eivät muualla. Nuorisoseuran jäsenvelvollisuus on saatava velvoittamaan meitä aina. — On myös huomattava se surullinen asia, että nuorisoseuralaiset voivat seuransa ulkopuolella käyttää alkoholia. Sellainen nuorisoseuralainen on myyräntyön tekijä. Siten alennetaan koko nuorisoseuraliikkeen arvoa. Ei ole tuomittava koko nuorisoseurajärjestöä yksityisten jäsenten rikkomusten mukaan. — Myös suhtautuvat nuorisoseuralaiset usein väärin köyhiin ja vanhoihin ihmisiin. Sellainen ei ole oikea suhde. —

Nuorisoseuratyö olisi ohjattava niin, että siitä löytäisi vanha ja köyhäkin jotain. Keinona siihen suuntaan esitti alustaja vähempiosaisille ja vanhoille järjestetyt kutsuillat. Myös alustaja selvitti kysymystä nuorisoseuralaisten suhtautumisesta kristinuskoon.

Asiasta syntyi vilkas ajatustenvaihto, missä sanottiin toinen toistaan tärkeämpiä jäsenvelvollisuuksia.

Similä: En pidä alustusta onnistuneena, sillä alustaja oli jättänyt mainitsematta monta tehtävää siellä, mitkä kuuluvat n.-s :n jäsenelle.

Kultalahti: Similä eksyi alussa heti väärään. Ei ollut tarkoitus kai arvostella alustusta, alustajaa, enempää kuin siinä olleita kysymyksiäkään. Meidänhän piti keksiä ja miettiä niitä keinoja, millä saamme jäsenet huomaamaan asemansa edesvastuullisuuden. Jos lähtisimme alustuksen heikkouksia etsimään, niin niitä kai etsimällä löytää kaikesta muustakin, itse elämän syvimmistä kysymyksistäkin.

Oksala: Yhdyn edelliseen. Tehkää opintomatka huonoille T.Y :n taloille. Siellä näette mitenkä ei n.-seuran jäsenen sovi esiintyä.

Hämäläinen: Mielihyvin on todettava, että on näin vilkas keskustelu syntynyt. Nuorisoseuratyöhön pääsemme käsiksi seuran sääntöihin tutustumalla, mutta monethan jäsenet eivät edes tunne eikä tiedä seuran säännöistä mitään. Uusien jäsenten vastaanottotilaisuuksiin on saatava seuran tarkoitusta ja merkitystä selventäviä esitelmiä.

Haapala: Ei tarvinne meidän lähteä T. Y :n taloille huonoja esimerkkejä etsimään. Sielläkin saattaa olla hyviä seuroja, samoinkuin meillä saattaa olla päinvastaisia.

Kailio yhtyi pääpiirteissään edellisiin.

Kultalahti: Nythän näemme, miten hyvin alustaja onkaan asiassaan onnistunut. Täällä on mainittu, että n.-s :n jäsenen pitää auttaa köyhiä ja huoltaa heitä. Mutta aivan samoin meidän on huollettava henkisesti köyhiäkin. Ajatelkaahan jotakin kotonaan sairaana makaavaa seuran jäsentä.

Miten synkkiä ja ikäviä onkaan nuo hetket, jota vielä himmentävät entiset muistot ja jos jää vielä seuran terveiden jäsenten taholta unohduksiin. Mutta miten ihania, poislähtemättömiä hetkiä voi olla tuollaiselle sairastavalle, jos häntä entisten tahi nykyisten tovereiden puolelta muistetaan, vaikkapa vain tervehdyskäynnillä. Pieni kukkakimppu on tällä kertaa sairaalle suuri lahja. Miten viekään sairaan korkealle ja kauas kuoro, tahi yksiääninen laulu. Kotipitäjässäni eräs lapsuuteni ystävän leski-vaimo kerran mainitsi: ”Miksi ette tulleet Oskarille laulamaan hänen viime viikkoa eläessään, sitä hän odotti ja kaipasi.” Muistan kun Kurikan sekakuoro kerran joulutervehdyksellä kävi sairaalassa meille laulamassa kauniita isänmaallisia ja joululauluja. Niin pitäisi meidän kaikkien henkisesti köyhiä ja avuttomia aina auttaa.

Vielä käytettiin pari lyhempää puheenvuoroa, mitkä valaisivat asiaa. Laulettiin ”Me nuoret”.

Kun oli pidetty väliaika, hyväksyttiin edellisenä päivänä valitun toimikunnan ehdotus kesäjuhlatulojen jakamisessa keskusseuran ja huveja järjestävän seuran kesken. Sen mukaan saa järjestävä seura 20 % juhlatuloista ja keskusseura 80 %. Mahdollinen tappion vaara jää keskusseuran kannettavaksi. Ravintolan pitää sekä siitä tulot ja vastuun kantaa paikallisseura. Paikallisseuran hyväksi jäävästä juhlille hankitusta omaisuudesta (kuten esim. laululava) korvaa keskusseura 30 %. Jos erimielisyyksiä syntyy, arvioi tällaisen omaisuuden lautakunta, johon kuuluu yksi jäsen keskusseurasta, toinen paikallisseurasta ja kolmantena asiantunteva puolueeton henkilö.

Samoin hyväksyttiin vuosikertomus edellisenä päivänä valitun toimikunnan ehdotuksesta.

Lehtori *Väinö Kivilinna* piti sangen laajan ja valaisevan esitelmän:

Kieltolain toteuttamistoimenpiteistä.

Hän huomautti puheessaan, että on mahdotonta saada loppua nykyisestä juoppoustilanteesta, ellei väkijuomatulvalle saada sulkua.

Kieltolakia väitetään mahdottomaksi toteuttaa ja noudattaa. Maassamme on paljon ihmisiä, jotka väittävät, että kieltolakia saa rikkoa, kun se muka ei ole oikea laki. Väkijuomia käytetään uhmaten, ei sen vuoksi, etteivät ihmiset voi kieltolakia noudattaa, vaan siksi, että he tahtovat tätä lakia uhmata.

Mutta väkijuomain nautiskelua ei voida harjoittaa, ellei olisi trokareita ja trokariliikkeitä. Juoppouskurjuutta sanotaan sitten kieltolain seuraukseksi. Tätä lakia koetetaan osoittaa sellaiseksi, että sitä ei muka voi noudattaa. Jos trokarijärjestelmä saataisiin loppumaan, niin tämä kieltolain vastustajain väite näyttäytyisi vääräksi. Siksi täytyy kieltolain vastustajain suosia trokareita.

Lakien alle on alistuttava! Niitä kyllä voidaan vastustaa, mutta silloin täytyy laki osoittaa vääräksi. Muuten joudutaan siihen, että ihmiset valitsevat itse ne lait, joita he nuodattavat. Jos tähän suuntaan mennään, niin tulee voima määräämään, mitä lakia noudatetaan, mitä ei. Kieltolain vastustajain saarnaama siveysoppi tekisi siis yhteiskuntaelämän mahdottomaksi. Jos kieltolaki poistettaisiin, olisi siitä seurauksena se, että mikä laki tahansa voitaisiin saada kumoon, kun sitä vain tarpeeksi uhmataan ja rikotaan. Millä oikeudella silloin bolshevisteja tuomitsemme, jos panemme väkivallan lain tilalle. On väärin, että kieltolakia koetetaan saada kumoon ulkoparlamenttaarisin keinoin. Se on voiman asettamista lakia vastaan. Tässä on kysymys siitä, että tahdotaan repiä yhteiskunnalta pohja.

Mitä sitten olisi tehtävä?

Olisi saatava aikaan voimakas yhtymä toimimaan kieltolain puolesta. Tehkää selväksi joka paikassa se, että tässä on taistelu hyvän ja pahan välillä. Myötä tai vastaan. Muuta mahdollisuutta ei ole. Tämä on aatteellista työtä. Mutta muutakin tarvitaan. Trokareja vastaan täytyy käyttää lain lujaa kouraa. Nyt suunnitellaan järjestettyä toimintaa ja lisättyjä valtuuksia kieltolain valvojille. On tekeillä joukko lakeja, jotka ovat tehokkaita kieltolain valvonnassa. Nyt pitäisi

saada kokoon niin paljon väkeä, että saadaan lisättyjen valtuuksien voimaan astuttua ne käytäntöön ja väkijuomatulva rannikolta sisämaahan loppumaan. Kun saadaan vain tarpeeksi vapaaehtoista vartiovoimaa, niin väkijuomatulva tukahdutetaan. Tähän vartiostoon tulisi nuorisoseuramiesten yhtyä. Toivoi, että kokous lausuisi toivomuksen, että jokainen kokouksessa ollut vie kotipaikalleen sellaiset terveiset, että nuorten miesten velvollisuus on liittyä tähän vartiopalvelukseen. Naisten velvollisuus on kerätä jäseniä kieltolakitaistelijain tukijärjestöön ja siten levittää tämä järjestö käsittämään myöskin Etelä-Pohjanmaata.

Puhuja sai osakseen vilkkaat suosionosoitukset.

Yksimielisesti hyväksyi kokous esitelmöitsijän ehdotukset ja päätti kehoittaa keskusseuran johtokuntaa näitä asioita kiertokirjeissä painostamaan.

Puheenjohtaja Ripsaluoma kiitti esitelmöitsijää E.-P. N.-S:n puolesta, mihinkä yleisö seisaalleen nousten, "hyvä"-huudoin ja "Kuullos pyhä vala" lauluin yhtyi.

Viimeisenä alustuskysymyksenä kuultiin kirjailija *Jaakko Nikkisen* esitys:

Nuorisoseuratyön sisäisen kasvatuksen merkitys.

Nuorisoseuraliikkeen tarkoitus on henkisten herätteiden antaminen nuorisolle ja ihmisille yleensä. Se ei tarkoita jonkun ihmisen erikoispiirteen kehittämistä, vaan ihmistä kokonaisuudessaan. Nuorisoseura-nimeä käytetään vain harvassa tapauksessa vakavassa äänilajissa. On pilkkanimitys "nuorisoseurakulttuuri". Siitä puhuvat vain ihmiset, jotka eivät tunne nuorisoseuraliikkeen tarkoituksia. On kyllä ilmiöitä, jotka antavat aihetta sellaiseen: liika ihanteellisuus ja itsensä yliarvioiminen. Asia korjataan sillä, että saadaan nuorisoseuraväen tietopuolinen sivistys kohoamaan. On henkilöitä, jotka eivät tiedä paljoa, mutta silti kerskuvat itsestään, mutta myös sellaisia, jotka tietävät paljon, mutta pitävät tietoaan vain hyvin pienenä siihen verrattuna, mitä eivät tiedä.

Näiden suuntien vaikutus on aivan erilainen. Alustaja puhui laajasti erilaisista suunnista nuorisoseuraväen keskuudessa.

Laulettiin Nuorisoseuralaismarssin 2:nen säkeistö.

Syntyneessä keskustelussa käyttivät puheenvuoroja Kultalahti, Ripsaluoma ja Salo.

Kultalahti tarttui alustuksessa olevaan lauseeseen: "Ei saa kasvattaa nuorisoseuratyöntekijöitä nuorisoseuratyötä varten." Mainitsi, että tämä kohta oli ristiriidassa alustuksen sisällön ja n.-seuratyönkin kanssa. Muuten yhtyi alustukseen.

Ripsaluoma oli mainitusta lauseesta Kultalahden kanssa samaa mieltä. Nuorisoseuratietoisuuden herättäminen ei ole tarkoitettu päämääräksi, vaan sisäiseksi kasvatuskeinoksi. Ei ole vahinko, jos nuorisolla on ihanteellisuutta, sillä sitä se elämässä kaipaa. Tieto on valtaa ja hyvä kirjallisuus tätä valtaa ehdottomasti lisää.

Laulettiin "Opinahjoja sytytä".

Väliajalla annettiin yhteinen sananvuoro ja tällöin Aate Manninen puhui savolaisten puolesta Etelä-Pohjanmaalle ja Aleksi Kultalahti lausui Koskenniemen "Uudenvuoden tina".

Iltama

alkoi Kurikan sekakuoron mahtavalla "Nuijamiesten marssilla". Avauspuheen piti tait. *Kaarlo Kultalahti*, missä hän puhui lämpimästi puhtaan mielikuvan kasvatuksesta ja elämäntyön oikeasta täyttämisestä. Neiti Heelmä Tuisku lausui kauniisti Eino Leinon "Tusuma". Agronoomi *Kailio* pitemmässä esitelmässään teki selvää eläinten sieluelämän rakenteesta. Vaikka esitelmä kesti parisen tuntia, kuunneltiin sitä mitä suurimmalla mielenkiinnolla. Kustaa *Härmäläinen* sai "Von Förnellä" yleisön hyvin hilpeälle tuulelle.

Luovan nuorisoseura, mikä suurimman helteen ja kuorman kokouksesta kantoi, ansaitsee mitä rehellisimmän ja vilpittömimmän tunnustuksen työstään ja avustaan.

Edelläolevan Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran vuosikokouksen pöytäkirjan, pidetty 23. 1. —26, olemme tänään tarkastaneet ja oikeaksi havainneet.

Kurikka, 15. 5. —26.

J. E. Ujanen.
Opettaja, Kurikka.

Viljo Kaukola.
Talonpoika.

Vuosikokouksessa oli seuraavat seurat ja aluepiirit edustettuna:

Peräseinäjoen Kihniänkylän n.-s.: Lauri Kallio-Kujala, Salamon Ojaniemi.
Peräseinäjoen Viitalankylän n.-s.: Aili Myllyniemi.
Peräseinäjoen Kirkonkylän n.s.: Irja Luoma, Jussi Huhta.
Peräseinäjoen Haapaluoman n.s.: Sanni Pakkala, Aina Sepponen.
Nurmon Kouran n.-s.: Toivo Viitala, Herman Haanpää.
Nurmon n.-s.: Tyyne Kalistaja, Herman Lempola, Jussi Luukko.
Töysän n.-s.: Valde Toivola.
Töysän Tuurin n.-s.: Urho Haanpää.
Töysän Hakojärven n.-s.: Hilma Heikkola.
Töysän Akkalan n.-s.: Matti Joensuu, Jussi Ranta-Akkala.
Ähtärin Kk. n.-s.: Aili Mattila, Alma Pellonpää.
Ähtärin Peränteen n.-s.: Lempi Pusaa ja Salli Pakari.
Alavuden n.-s.: Kaistilat.
Alavuden Rantatöysän n.-s.: Ellen Suopelto, V. Lehtovaara ja Helmi Sepponen.
Virtain Liedenpohjan n.-s.: Aimo Sulkava.
Seinäjoen n.-s.: Helge Uppa ja Jussi Mäkelä.
Ilmajoen Tuomikylän n.-s.: Aili Haapala, Edla Rajala ja Helmi Luhtasela.
Ilmajoen Munakan n.-s.: Laimi Nisula, Elli Pihlaja, V. Nisula ja S. Lehtinen.
Ilmajoen Ahonkylän n.-s.: Aino Saunamäki.

Kauhajoen n.-s.: Lilja Harja, Laina Koski, Yrjö Lahti ja Iisakki Ala-Panula.

Kauhajoen Kainaston n.-s.: Viljo Nirva ja Aarne Alkio.

Kauhajoen Päntäneen n.-s.: Fiina Herrala ja Lempi Siltanen.

Kauhavan n.-s.: Sulo Sjöblom ja Väinö Kangas.

Kauhavan Ylikylän n.-s.: Vihtori Luoma, Paavo Perttula ja J. Kamppinen.

Kauhavan Alakylän n.-s.: Aili Venesoja, Irja Klemola, Toivo Pernaa ja Urho Annala.

Kuortaneen Kk. n.-s.: Ester Hallila ja Elias Lampimäki.

Kuortaneen Ylijoen nuorisoliitto: Toini Ranta-Hynnilä ja Väinö Kahila.

Kurikan n.-s.: Toini Kurikka, Saima Syrjä, Lyydi Mäntylä, Laina Lusa, Yrjö Paavola ja Y. Panttila.

Kurikan Luovan n.-s.: Tyyne Saari, Ilmi ja Heelmä Tuisku, Yrjö Ketomäki, K. Perälä, Sulo Leppälä ja Toivo Keski-Luopa.

Kurikan Polven n.-s.: Lauha Haapaharju.

Laihian Ylipään n.-s.: Sulo Alho.

Laihian Alapään n.-s.: Jenny Koski.

Laihian Nuorisoliitto: Tuovi Mäkelä, Eero Lehtimäki ja Jalmari Salo.

Oravaisten Kuoppalan n.-s.: Sivi Kovanen.

Alahärmän n.-s.: Kosti Jokilehto.

Alahärmän Vuoskosken n.-s.: Toivo Kuoppala ja Antti Vakkuri.

Ylihärmän n.-s.: Niilo Kantola.

Ylistaron n.-s.: Jenny Västi ja Mirjam Kamppinen.

Ylistaron Alapään n.-s.: Martta Rinta, Hulda Lempola ja Laina Hirvi.

Ylistaron Kainaston n.-s.: Sylvia Pihlajamäki ja Valde Ranta

Alahärmän Alapään n.-s.: Aili Perkiömäki ja Toivo Paloniemi

Lapuan n.-s.: Matti Similä.

Lapuan Haapakosken n.-s.: Helmi Mäki.

Vähänkyrön Kyrölä: Aino Myntti ja Viljo Hannuksela.

Vähänkyrön Järvenkylän n.-s.: Uuno Erkkilä.

Isonkyrön Ylipään n.-s.: Hilja Maunuksela, Tyyne Plukka, I. Ollikkala, E. Erkkilä.
Isonkyrön Alapään n.-s.: Toivo Kauppila ja Sanni Antila.
Vaasan n.-s.: Onni Volanto.
Evijärven n.-s.: Elli Jokinen ja Akseli Kupila.
Teuvan Perälän n.-s.: Miili Salo ja Reino Panula.
Jalasjärven Luopajärven n.-s.: Leila ja Väinö Luopajärvi, Kerttu Anttila, Martti Anttila ja Urho Vuorela.

Aluepiirien edustajat:

S. N. Liiton edustajana: Kanslianeuvos *Niilo Liakka.*
Keskusseuran edustajina: A. Ripsaluoma, K. Asp, Y. Laurio, E. Kaistila, J. Salo, Aili Haapala ja O. Kanto.
Järviseudun Nuorisoseurapiiri: Lempi Puronvarsi, Kaarlo ja Aleksi Kultalahti ja Nikolai Mikkola.
Alavuden Aluepiiri: Urho Mäenpää ja Fanni Paavola.
Peräseinäjoen n.-s. aluepiiri: Akseli Mäki, Eemeli Haanpää ja Onni Kanto.
Kauhavan aluepiiri: Kustaa Härmäläinen.
Kurikan aluepiiri: Lempi Leppämäki ja Maiju Luopajärvi.
Kyrön aluepiiri: Martti Raukko ja Matti Saari.

Ilman valtakirjaa oli edustajia monista seuroista, joista seuraavat merkitsivät nimensä osanottajaluetteloon:

Kalle Aro, Kauhavalta; Erkki Turpela, Alajärveltä; Ellen Luoma, Lapväärtistä; Hanna Nevala ja Martti Rinta-Koski, Kauhajoelta; Senja Haapala, Lapualta; H. Maunula, Seinäjoelta; J. Kailio, Isostakyröstä; Fanny Lahtiluopa, Aini Rinta-Homi, Aini Kaukola, Arvi Kujaluopa, Juho Haka-Kaukola, Jaakko Kivelä ja J. E. Ujanen, Kurikan Luovasta.

Peräseinäjoen maakuntajuhlilta kesällä 1925 lähetettiin seuraavat sähkösanomat:

Kirjailija Santeri Alkio.

L a i h i a.

E.-Pohjanmaan Nuorisoseuraväki kokoontuneina 44:teen kesäiseen juhlaansa lähettää Teille, kunniapuheenjohtajalleen kiitollisen tervehdyksensä. Malkamäen ajoista asti ensimmäisenä nähtyä taistelijaa olemme kaivanneet.

Tuhansien puolesta:

Aukusti Ripsaluoma. Onni Kanto.

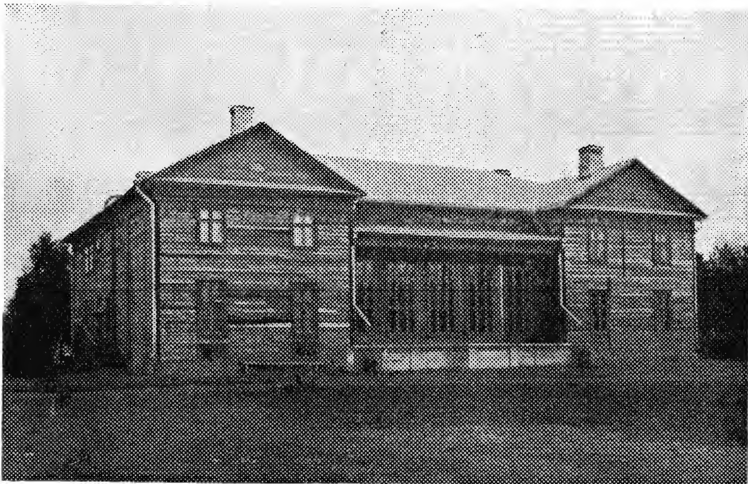
Maanviljelijä M. E. Mäki.

L a i h i a.

Peräseinäjoelle maakuntajuhliin kokoontunut nuorisoseuraväki muistaa ja kaipaa Teitä, väsymättömistä väsymättömintä nuorisotyön tekijää, lähettäen Teille kiitollisen tervehdyksensä.

Juhlivan joukon puolesta:

Aukusti Ripsaluoma. Onni Kanto.

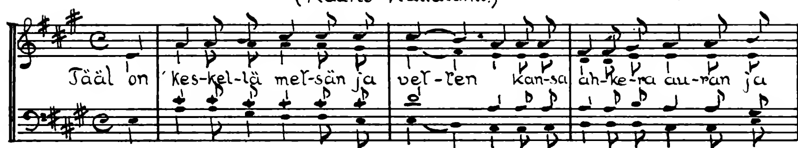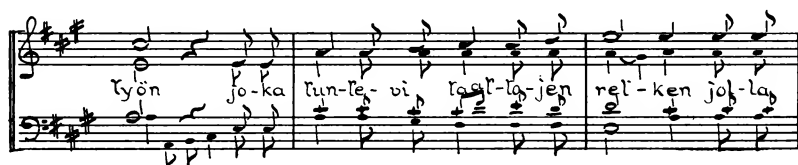

Lapuan Nuorisoseuran talo. Vihittiin 29/8 1926.
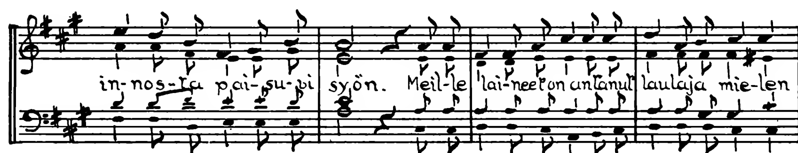
E.P. Järviseudun marssi

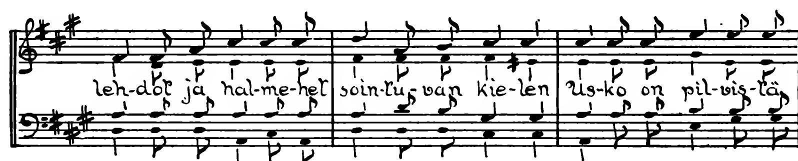
(Kaarlo Kultalahti.)
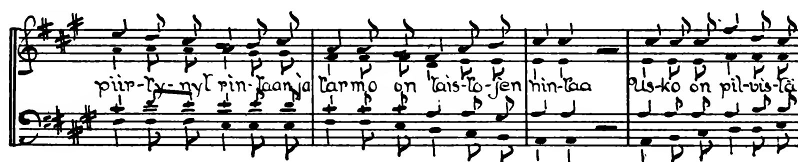
A. Källström
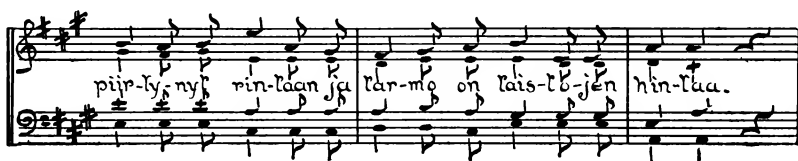

E. P. Järviseudun marssi.

Tääll' on keskellä metsän ja vetten
kansa ahkera auran ja työn,
joka tuntevi taattojen retken,
jolla innosta paisuvi syön.
Meille laineet on antanut laulajamielen,
lehdot ja halmehet sointuvan kielen.
Usko on pilvistä piirtynyt rintaan
ja tarmo on taistojen hintaa.

Meill' on Lappajärven siintävä selkä
sekä Vimpelin vaarat ja maat.
Eikö Evijärven satasaaret helkä,
soita Alajärven pellot ja haat.
Tääll' on lapsena kehtoni keinunut kerta.
Rinnasta maammon sain sankariverta,
jolla nyt suot minä laihoksi nostan
ja kansalle onnenkin ostan.

Missä lippua kansamme kantaa
valon, aattehen alttarin luo.
Missä sankarit parhaansa antaa,
eikö täältä me kalleinta tuo.
Meillä kiiltävi kilvessä kukkivat kummu
rientomme rakkahat, uskomme ummut.
— Laulaen, vannoen viiriä viemme
ja aamuhun ohjaamme tiemme.

Kaarlo Kultalahti.

S I S Ä L T Ö:

K U V A T: